

Gorenjski Glas

PETEK, 30. APRILA 2010

Leto LXIII, št. 34, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Praznik dela, od pozabe do nove veljave

Tudi letos bodo na 1. maj, praznik dela, organizirana številna prvomajska srečanja. Tudi na Križni gori in Joštu.

BOŠTJAN BOGATAJ

Delo je pred leti veljalo za eno najpomembnejših vrednot, zaradi posebljanja s prejšnjim sistemom pa je po osamosvojitvi delavski praznik počasi izgubljal veljavo. Pred dvema letoma pa je na hitro v življenja Slovencev vstopila finančno-gospodarska kriza. Danes se z njo spopada predvsem dobrih sto tisoč brezposelnih in morda še enkrat toliko tistih, ki kljub delu živijo na tanki liniji med blaginjo in revščino. Res je, ceno za krizo, ki so jo zakuhali predvsem finančniki in mene-

džerji, danes v največji meri plačujejo delavci.

Zdi se, da prvomajsko opominjanje na obstoj delavskih pravic letos znova pridobiva pomen. Na eni strani vladne napovedi o velikih premikih na področju delovne, zdravstvene, socialne in pokojninske zakonodaje, na drugi pa sindikati in njihovo članstvo z napovedmi po protestih, razpisih referendumov in generalnih stavkah. Demonstracije napovedujejo tudi študenti zaradi uvedbe zakona o malem delu in posledično ukinitvi študentskega dela, tudi dijaki niso prepričani, da

jim bo uvedba plačljive malice pomagala k zdravemu razvoju.

Nekoliko presenetljivo bo na letošnjem prvomajskem srečanju na Joštu nad Kranjem slavnostni govornik predsednik vlade Borut Pahor. Bo lahko delavce na njihov praznik prepričal o smiselnosti predlaganih reform? Tega ne vemo, zato pa je že nekaj mesecev znano, da delo je in ostaja vrednota. "Če bi lahko delal, bi bil najbogatejši človek na svetu," nam je ta teden povedal eden od opeharjenih delavcev nekdanjega LTH. Izjava pove vse.

Socialni dialog med delavci, delodajalci in vlado je vse bolj krhek. Bodo prazniku dela sledili delavski protesti? / Foto: Tina Dokl (arhiv GG)

Za praznike po socialno pomoč

Ker lastnik in največji dolžnik tekstilne tovarne Zvezda Kranj ni poravnal dolga, bo preklicana likvidacija te družbe in predlagan stečaj.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Za delavce kranjske tekstilne tovarne Zvezda, d. d., se uredi najbolj črn scenarij. Na sredinem zboru delavcev, ki ga je sklicala nekdanja predsednica upravnega odbora, sedaj pa likvidacijska upraviteljica **Tea Nevena Gorjup**, so delavci izvedeli, da izpeljava postopka likvidacije družbe ni mogoča, ker lastnik in največji dolžnik tekstilne tovarne Zvezda družba Make up Workshop, d. d., do roka 25. aprila ni poravnala svojih obveznosti. Kot je Gorjupova že ob sklepu skupščine družbe o začetku postopka likvidacije 15. marca napovedala, da bo v

Foto: Tina Dokl

primeru, ko lastnik, ki je sicer bil predlagatelj likvidacije, ne bo poravnal svojih dolgov, prekinila ta postopek in predlagala stečaj. Kdaj točno bo prekinjen postopek likvidacije in začet postopek stečaja, bo odločalo sodišče. Za delavce je razlika velika: če bi izpeljali likvidacijo, bi jih 43 sicer 5. maja tudi uradno izgubilo delo, vendar pa bi jim družba poravnala zaostale plače, regres in odpravnino, v stečajnem postopku pa bodo na Zavod za zaposlovanje poslani sredi maja, vendar brez poplačil oziroma s poplačilom le dela svojih terjatev po zaključku stečaja, ki pa se lahko vleče tudi več let.

▶ 17. stran

Humanitarna akcija za nakup defibrilatorjev

JASNA PALADIN

Ljubljana - Slovenski poklicni gasilci so se lotili največje humanitarne akcije v Sloveniji doslej. Jani Podrepšek, predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev, je na nedavni novinarski konferenci predstavil akcijo zbiranja finančnih sredstev za nakup avtomatskih defibrilatorjev, napravo, ki se uporablja za ukrepanje ob srčnem zastoju, in s katero bi gasilci, ki se pogosto na kraju nesreče znajdejo prvi, lahko rešili marsikatero življenje. Z akcijo, ki

bo potekala do aprila 2011, želijo zbrati sredstva za nakup 167 defibrilatorjev (eden stane tri tisoč evrov) ter za izobrazbo dveh oseb iz vsakega gasilskega društva. Sredstva bodo zbirali s pomočjo pošiljanja SMS sporočil na številko 1919 s ključno besedo NA POMOČ (z vsakim poslanim SMS-sporočilom se prispeva evro) ter prek tekočega računa, odprtega pri SKB, d. d., št. računa 03134-1000004026. V sklopu akcije bo junija v Arboretumu Volčji Potok tudi dobrodelni koncert na prostem.

Bralkam in bralcem čestitamo ob 1. maju, mednarodnem prazniku dela.

Gorenjski Glas

34 POLITIKA

Prvi maj na Gorenjskem

Sindikati za praznik dela vsepovsod po Sloveniji pripravljajo prvomajsko shodo. Največji na Gorenjskem bodo na Joštu, Križni gori, v Lescah, na Pristavi nad Javorniškim Rovtom.

2

GORENJSKA

Vulkanski pepel odgnal goste

Letos se med prvomajskimi prazniki niti na Bledu ne morejo pohvaliti z dobro zasedenostjo. Da je manj tujih gostov, je "kriv" vulkanski pepel. V Bohinju pa počitnikujejo predvsem domači gostje.

4

GG+

Knjiga, ki razkriva

Na 101. Glasovi preji smo govorili o knjigi Igorja Omerza Edvard Kocbek, Osebni dosje št. 584, ki ne razkriva le usode tega slovenskega pesnika in razumnika, pač pa tudi anatomijo delovanja prejšnjega režima.

10

EKONOMIJA

Prihodnost bo zahtevala zeleno energijo

Drago Papler, vodja službe za investicije in razvoj v Gorenjskih elektrarnah, je prejel nagrado za posebne zasluge za razvoj in promocijo okolju prijazne proizvodnje električne energije.

17

VREME

Danes bo sončno. Jutri bo še sončno, popoldne bo oblačnost naraščala. V nedeljo bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo.

7/22°C

jutri: delno sončno

LJUBLJANA

Predsednikovo odlikovanje tudi Škofjeločanu

Predsednik republike Danilo Türk je v ponedeljek, dan pred praznikom upora proti okupatorju, z zlatim redom za zasluge odlikoval tri ugledne Slovence. Odlikovanja so bili deležni: **Saša Vuga** za življenjsko delo in prispevek k slovenski kulturi in bogatitvi slovenskega jezika, **prof. dr. Marko Kos** za izredne zasluge za prispevek k blaginji, ugledu in napredku Slovenije na kulturnem in gospodarskem področju in **prof. dr. Branko Berčič** za življenjsko delo na področju bibliotekarstva in literarne zgodovine. Branko Berčič je Škofjeločan, svoje življenje je posvetil zgodovini slovenske kulture, zlasti književne kulture, in ohranjanju slovenske kulture prihodnjim rodovom. "Razvijal je bibliotekarstvo in vsi, ki smo imeli kdaj priložnost študirati na Univerzi v Ljubljani, smo mu hvaležni za njegov prispevek k razvoju Narodne in univerzitetne knjižnice. Ta prispevek smo spoznali in uživali mnogi. Tisti, ki bolj strokovno poznajo bibliotekarstvo, ki več vedo o skrbi za stare rokopise, o interpretaciji starih prevodov in o skrbi za novejšo dediščino, ki se zbira v naših bibliotekah, pa vedo povedati še kaj več. Vsem nam pa je jasno, da brez spomina, ki nam ga zagotavlja visoko strokovno, visoko kakovostno bibliotekarstvo, narod ne more živeti svoje polne eksistence. Prispevek prof. dr. Branka Berčiča je velik in za to mu je domovina Slovenija hvaležna," je ob podelitvi odlikovanja dejal predsednik države Danilo Türk. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Takoj po praznikih izredna seja

Takoj v ponedeljek, 3. maja, se bo na izredni seji sestel državni zbor. Na dnevnem redu sta dve točki: predlog odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med vladama republik Slovenije in Hrvaške ter ponovno odločanje o zakonu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Kdaj poteče pravica do otroškega dodatka

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve prejme otroških dodatkov opozarja in poziva, naj preverijo, kdaj jim poteče pravica do otroškega dodatka, kar je navedeno v odločbi, ki so jo prejeli, da bi lahko pravočasno vložili novo vlogo. Ministrstvo je namreč s 1. aprilom prenehalo pošiljati obvestila o tem, kdaj se pravica do otroškega dodatka izteče. Za ta ukrep se je odločilo zaradi racionalizacije, saj obveščanje o izteku pravice do otroškega dodatka letno znese okoli 76 tisoč evrov. Ministrstvo je doslej obveščalo le o izteku pravice do otroškega dodatka, ne pa tudi o izteku pravice do prejemanja drugih transferjev. **D. Ž.**

Odločali bi hitreje

Ministrstvo za pravosodje je v sodelovanju s strokovno skupino pripravilo spremembe ustave, s katerimi želijo razbremeniti ustavno sodišče, ki bi se tako lahko posvetilo reševanju pomembnih ustavnopravnih vprašanj.

MATEJA RANT

Na nujnost ureditve položaja in pristojnosti ustavnega sodišča je opozoril že predsednik države Danilo Türk, predlagane spremembe pa je podprlo tudi ustavno sodišče. Kot so zapisali, pomenijo pomemben korak k nadaljnjemu razvoju pravne države. Poudarili so namreč, da bo to omogočilo učinkovitejše varstvo ustavnega reda ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin vseh državljanov ter drugih posameznikov ali pravnih oseb, ki bi bili prizadeti v svojih ustavno varovanih pravicah. O predlaganih spremembah smo se pogovarjali z ustavnim sodnikom dr. Ernestom Petričem.

Katere od predlaganih sprememb bi po vašem ta čas najbolj prispevale h kakovostnejšemu delu ustavnega sodišča?

"Ustavno sodišče ima pomemben položaj v naši ureditvi in je tudi ohranilo določeno avtoriteto. Nanj se posamezniki ali pravne osebe obračajo s pomembnimi vprašanji, kot je bil recimo zakon o verski svobodi in kako daleč zaposlovati duhovnike v bolnicah, vojski ... Ta čas imamo pred sabo tožilsko problematiko, pred časom smo odločali o arbitražnem sporazumu, pa o sodniških plačah, referendumu ...

Dr. Ernest Petrič

Ob tako pomembnih zadevah pa je še na stotine oziroma nekaj tisoč vseh mogočih zadev na leto, ki se jim moramo po sedanjih ureditvi prav tako posvetiti. In to je povzročilo, da za to porabimo veliko časa, pravica, ki jo dobiš šele po dolgem času, pa ni več pravica. Obenem to pomeni, da je premalo časa za res poglobljeno razpravo o kakšni zadevi. Ameriško vrhovno sodišče recimo na leto obravnava kakih sto zadev, mi pa nekaj tisoč. To je pripeljalo tudi do tega, da nekateri ugledni pravniki niso navdušeni, da bi postali ustavni sodniki, ker bi se potem morali ukvarjati z vsem tem. To posredno vpliva na to, da predsednik države stežka najde primerne kandidate za ustavne sodnike."

To se pravi, bi morali predvsem omejiti število zadev, s katerimi se ta čas posamezniki ali pravne osebe obračajo na ustavno sodišče?

"Predvsem bi morali omejiti dotok zadev in omogočiti izbiro sodnikom, če jim zapramo, da sami vzamejo v poštev predvsem zadeve, ki so ustavno pravno res pomembne in bo odločitev ustavnega sodišča vodilo tudi za naprej. In ali gre res za pomembno kršitev človekovih pravic in koliko je zadeva pomembna tudi z vidika družbenega položaja."

Ob tem se pojavljajo pomisleki, da to utegne zožiti krog tistih, ki lahko zahtevajo oceno ustavnosti.

"Ta pomislek je upravičen, ampak treba je najti pravo

mero. Vsaka malenkost, recimo neka prekrškovna zadeva ali spor med policijsko postajo in kako občino na primer gotovo ne sodita na ustavno sodišče."

Bi z omejitvijo zadev, o katerih bi odločalo ustavno sodišče, prispevali tudi k večji kakovosti odločitev?

"To bi sodnikom omogočilo res poglobljeno odločanje o vprašanih, ki so ustavno pravno pomembna; odločali pa bi tudi hitreje in bolj kakovostno."

Veliko pozornosti je pred časom vzbudila odločitev ustavnega sodišča glede arbitražnega sporazuma, ki so jo nekateri sprejeli precej nenaklonjeno. Kako to komentirate?

"Med ustavnimi sodniki velja praksa, da ne reagiramo na komentarje in kritike naših odločitev ter se ne zapletemo v polemike, saj bi to navsezadnje rušilo avtoriteto ustavnega sodišča in vnašalo tudi pravne nejasnosti. Odločimo se po vesti in poštenju in v skladu s svojim znanjem oziroma kot mislimo, da je prav in v skladu z ustavo in v njej varovanimi pravicami. In za svojimi odločitvami stojimo. Zlasti v primeru te odločbe, ki jo bodo tudi arbitri, če bo prišlo do arbitraže, zelo pozorno brali, bi polemike lahko le škodile."

Prvi maj na Gorenjskem

Sindikati za praznik dela vsepovsod po Sloveniji pripravljajo prvomajske shode.

MARJANA AHAČIČ,
URŠA PERNEL,
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Tudi na Gorenjskem bodo že na predvečer praznika oživila tradicionalna prvomajska prizorišča, kjer bodo zagoreli kresovi. Svet gorenjskih sindikatov iz Kranja vsako leto vabi na prvomajsko srečanje na Joštu, vsakokrat k praznični besedi povabi katerega od uglednih sindikalistov ali politikov. Lani je na Joštu govoril predsednik države Danilo Türk, letos bo predsednik vlade **Borut Pahor**. Obiskovalci bodo verjetno z zanimanjem prisluhnili, kaj jim lahko obljubi v letu, ko pripravlja ljudem (pretežno) neprijazne reforme: v zdravstvu, socialni,

pokojninskem sistemu, pri delovni zakonodaji ... Premier bo zbranim na Joštu spregovoril ob 11. uri. Obiskovalci pa bodo verjetno raje prisluhnili Pihalnemu orkestru Mestne občine Kranj, igralci Igorju Štamulaku, humoristu Vinku Šimeku in popoldne Nuši Derenda in Veselim svatom.

Svobodni sindikati pa Gorenjce vabijo na Križno goro nad Škofjo Loko, slavnostni govornik bo tudi letos sindikalist, tokrat **Oskar Komac** iz sindikata gradbenih delavcev, kjer je zaposlenim letos najtežje. Ločani in drugi, ki tradicionalno prihajajo na Križno goro, pa se bodo v teh težkih časih lahko razvedrili ob zvokih škofjeloškega pihalnega orkestra in an-

sambla Strmina ter plesih loških folkloristov.

Radovljičani bodo na tradicionalno prvomajsko srečanje tudi letos odšli na Šobec, kjer se bo prireditev, na kateri bo slavnostni govornik **Drago Lombar**, predsednik KNSS - Neodvisnost, začela ob 14. uri. V kulturnem programu prvomajske proslave bodo nastopili Pihalni orkester Lesce, Mažoretna skupina OŠ A. T. Linhartaradovljica in Mešani pevski zbor A. T. Linhartaradovljica skupaj z Mešanim pevskim zborom Ljubno. Po kulturnem programu se bo srečanje nadaljevalo z druženjem ob glasbi Ansambla Gruden. Praznično jutro pa se bo tudi letos začelo z budnica-

mi: društvo Kamnogoriških strevcev - možnaristov bo ob 6. uri na Zjovki nad Kamno Gorico praznik dela pozdravilo z možnarskimi streli. Z glasbeno budnico bo kraje v radovljiški in žirovniški občini obiskal Pihalni orkester Lesce.

Osrednje prvomajsko srečanje v jeseniški občini bo potekalo na Pristavi nad Javorniškim Rovtom. Tudi letos srečanja ne organizira sindikat, temveč najemnik Doma Pristava **Alojz Janc** skupaj z Občino Jesenice. Srečanje se bo začelo ob 11. uri, slavnostni govornik bo župan **Tomaž Tom Mencinger**, nastopil bi Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora, za zabavo pa bo skrbel narodnozabavni ansambel. Kot vse kaže, pa obiskovalci letos prvič ne bodo dobili rdečih nageljčkov, kajti od organizacije srečanja se je že pred dvema letoma zaradi pomanjkanja denarja povsem umaknil Acronijev sindikat SKEI.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FRANCKA LOTRIČ** z Bohinjske Bistrice.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Oh, te cene ...

Najprej se moramo malo pohvaliti, da Gorenjski glas kljub recesijskim razmeram poslovanja že več let lahko kupite po enaki ceni. Največje spremembe so se zgodile okoli novega leta, ko je podražitev naznanilo več časopisov v Sloveniji. Mi smo vztrajali do konca, zdaj pa si tega res ne moremo več privoščiti. Ker ni več toliko oglasov, morajo novinarji napisati več prispevkov in te vsebine moramo nekako zaračunati. Bralci ste tega verjetno veseli, saj imate na voljo več kakovostnega branja. Pa naj že končno objavimo številko, o kateri želimo spregovoriti. S prvim majem bo namesto dosedanjih 1,35 evra nova cena Gorenjskega glasa 1,50 evra. Drago? Tistim, ki plačujete mesečno naročnino, se bo podražitev poznala dober evro na mesec. Vseh, ki ste plačali letno naročnino, pa se podražitev do konca leta tako ali tako ne tiče. V primerjavi z drugimi regionalnimi časopisi smo pa še vedno med cenejšimi. Ob tej priložnosti bi se vsem naročnikom in bralcem radi zahvalili za razumevanje in za zaupanje, ki ga bomo z največjo vnemo opravičevali še naprej. **D. K.**

Študenti napovedujejo demonstracije

Zakon o malem delu razburja študente, saj so prepričani, da želi vlada ukiniti študentsko delo. "Namesto ukinitve naj povečajo nadzor," pravita Rok Primožič, predsednik Kluba škofjeloških študentov, in Matej Jemec, predstavnik škofjeloškega kluba v Zvezi študentskih klubov Slovenije.

BOŠTJAN BOGATAJ

Predlog zakona o malem delu sproža proteste pri študentskih organizacijah in študentih, drugi akterji pa so večinoma tihi. Zakaj se bojite uvedbe zakona?

Primožič: "Imamo boljši vpogled v zakon, ki vpliva na študente, na njihovo zmogljivost študija in preživetja v tem času in na delo študentskih organizacij."

Jemec: "Študenti smo skočili pokonci, ker smo med redkimi, ki smo zakon prebrali. Sicer so nas podprli tudi sindikati in upokojenci. Predlog zakona je slab za študente. Jasno je, da se bo povečala baza potencialnih malih delavcev, saj bodo za isto delo kandidirali še upokojenci, brezposelni, pavzerji, tudi tujci. Študenti se danes premalo zavedajo, da bodo težje dobili delo, čeprav jih morda omejitev 728 ur na leto ne bo prizadela."

Menite, da dela ne bo?

Jemec: "Težje ga bo dobiti. Morda bo delodajalec raje najel upokojenca, ker ima več kompetenc. Kakorkoli, zakon onemogoča študentsko delo. Druga glavna slabost pa je višja obdavčitev, s sedanjih 16,8 odstotka se povišuje na 34 odstotkov. Malo delo bo zato manj zanimivo za delodajalce, študenti pa nastradamo kar dvakrat."

Rok Primožič in Matej Jemec pravita, da bodo z malim delom študenti imeli manj možnosti za delo. / Foto: Tina Dokl

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pravijo, da študenti s preveč obremenitvami ne morejo redno študirati, podjetja pa ne zaposlujejo diplomirance. "S tem se delno strinjam. Po drugi strani študentsko delo krivimo za vse slabo v študijskem procesu," odgovarja Rok Primožič, Matej Jemec pa dodaja: "Nekateri študenti so prisiljeni delati, delo pa hkrati podaljšuje študij. Štipendije bi to odpravile, vendar je to treba rešiti najprej. Naj ne uničijo celotnega študentskega dela, ampak uvedejo večji nadzor." Ministrstvo študentov pri pripravi zakona ni vključilo, v zadnjem mesecu so upoštevali le nekaj njihovih predlogov. Temeljnih zahtev niso upoštevali, zato gredo študenti sredi maja na ulice.

Ali zakon po vašem prinaša kaj pozitivnega?

Jemec: "Seveda. Iz predloga zakona bi lahko vzeli marsikaj za drugačno ureditev študentskega dela, kot je na primer evidenca o izkušnjah in vštetevanje dela v pokojninsko dobo."

Primožič: "Žal zakon ni spisan na analizah, zato ne vemo, kakšne bodo njegove posledice. Eden od ciljev je, da bi imeli po zaključku študija več možnosti za delo. To ni nujno, saj bodo prek malega dela lahko delali tudi diplomiranci."

Po predlogu zakona bodo študenti res lahko delali manj, bili morda slabše plačani in imeli na področju malega dela več konkurence, vendar bo po novem večina študentov prejela štipendijo.

Jemec: "Predlog pravi, da se bo fond štipendij podvojil. Vendar naj bi denar zanje pridobivali iz malega dela, ki ga bo manj, tudi zaradi obdavčitve, zato je to zavajajoče."

Primožič: "Nad idejo smo navdušeni, vendar gre znova samo za obljubo. Najprej naj zagotovijo denar, potem se lahko pogovarjamo."

Zakaj ste najbolj glasni v študentskih klubih?

Jemec: "Smo organizirani. Zakon bi nam tudi drastično zmanjšal dotok denarja."

Primožič: "Vsaj v Škofji Loki bi morali drastično zmanjšati obseg naših dejavnosti, saj bi razpolagali s komaj šestino denarja kot sedaj. In tega ne zapravljamo, ampak ustvarjamo dogajanje v Škofji Loki. Za mlade in tudi druge občane. Tega morda ne bo več."

Boste sicer demonstrirali? Kdaj, kje?

Jemec: "To je dejstvo. Predvidoma sredi maja."

Primožič: "Poskušali smo na lep način, vendar nas niso poslušali. Ne poznamo drugega načina ..."

Zavodu še leto dni časa

Če bo poslovanje Javnega zavoda Ratitovec po letu dni še vedno negativno, ga bodo reorganizirali.

ANA HARTMAN

Železniki - Javni zavod Ratitovec, ki v Železnikih upravlja plavalni bazen, športno dvorano, muzej in dva lokala, bo kljub finančnim težavam v sedanji organizacijski obliki ostal vsaj še leto dni, so na zadnji seji sklenili železnikarski občinski svetniki. Med ukrepi za izboljšanje poslovanja so višje cene v dvorani in bazenu, natančnejša razmejitev med javno in tržno dejavnostjo ter določitev podrobnejših izhodišč pri zaračunavanju OŠ Železniki. Poslovanje zavoda bodo odslej spremljali mesečno, direktorica **Magdalena Rejec** pa bo morala o stanju vsake tri mesece poročati svetu zavoda in ustanovitelju. Če bo po enem letu poslovanje še vedno negativno, bodo izvedli ustrezno reorganizacijo. Občinski svet je na predlog svetnika **Petra Prezlja** sklenil še, da je treba v enem mesecu urediti financiranje z muzejskim in s turističnim društvom, da bi bili prihodki od prodaje vstopnic in čipk v muzeju del prihodkov javnega zavoda. "Zdaj bomo skušali napeti vse sile, da se potenciali še bolje izkoristijo, občina pa bi potem namenila denar za pokritje izgube, ki jo ustvarja bazen," je dejal župan **Mihael Prevc**.

Javni zavod Ratitovec je imel lani 53.400 evrov izgube, največ primanjkljaja pa je

tako kot prejšnja leta ustvaril 34 let star in energetskega potraten plavalni bazen. Prihodki so bili nižji tudi zaradi slabše prodaje kart v bazenu, manjšega števila komercialnih prireditev v športni dvorani in dvomesečnega zaprtja lokala pri bazenu. Direktorica je svetnikom predstavila sanacijski program, v katerem je navedla več različic delovanja zavoda v prihodnje, od ohranitve obstoječe oblike s pokritjem stroškov obratovanja potratnega bazena iz občinskega proračuna, iskanja najemnika za bazen in športno dvorano, ki bi jo lahko upravljala tudi šola, do ustanovitve javnega gospodarskega podjetja. Svetniki so se odločili za že omenjeno enoletno ohranitev obstoječe organizacijske oblike z ukrepi za izboljšanje poslovanja, pred tem pa so v razpravi razmišljali, da zavod težko gradi na prihodnosti, če se mora ukvarjati s preživetjem. Ugotavljali so, da bi bržkone težko dobili najemnika za neracionalen bazen, ki je potreben obnove, in da se je treba zavedati, da bo občino obratovanje vsako leto nekaj stalo, če hočejo, da je sploh odprt. Strinjali so se, da bo zavod moral povečati aktivnosti na drugih področjih, slišati pa je bilo tudi mnenje, da bo lokal v športni dvorani pomenil večjo priložnost, ko bo zgrajen bližnji športni park.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovarčič,
Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;
stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilover Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sredo od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Planinske kočice med prazniki

ANA HARTMAN

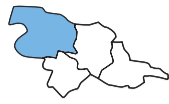
Prvomajske praznike bo glede na ugodno vremensko napoved marsikdo izkoristil tudi za skok v hribe, zato pogledimo, katere planinske kočice bodo v teh dneh obratovale. Kot pojasnjujejo na Planinski zvezi Slovenije, so v Julijcih s predgorjem stalno odprti Dom v Tamarju, Mihov dom in Erjavčeva koča na Vršiču, Koča na Gozdu, Koča v Krnici, Triglavski dom na Kredarici (zasilno oskrbovan), Blejska koča na Lipanci, Dom na Komni, Koča Merjasec na Voglu, Koča na Blegošu, Dom na Lubniku in Slavkov dom na Golem Brdu. V Karavankah

sta stalno odprta Koča na Pikovem in Poštarski dom pod Plešivcem, v Kamniških in Savinjskih Alpah pa med drugim Planinska koča Iskra na Jakobu, Dom v

Kamniški Bistrici in Domžalski dom na Mali planini. Vsak konec tedna in ob praznikih v Julijskih Alpah s predgorjem planince sprejemajo Kosijev dom na Vogar-

ju, Orožnova koča na Planini za Liscem, Krekova koča na Ratitovcu, Koča na Petrovem Brdu, Planinska koča na Ermanovcu, Zavetišče na Jelencih in Mihelčičev dom na Govejku, v Karavankah Valvasorjev dom pod Stolum, Roblekov dom na Begunjščici, Planinski dom na Zelenici, Koča na Ljubelju, Dom na Kofcah in Dom na Peci, v Kamniških in Savinjskih Alpah pa Koča na Dobriču, Dom pod Storžičem, Zavetišče v Gozdu, Koča na Kriški gori, Dom na Kališču, Črnuški dom na Mali planini ... Te dni po enolončnih diši tudi v Aljaževem in Šljamerjevem domu v Vratih, Koči pri Savici, Domu v Kamniški Bistrici, Kovinarski koči v Krmi, Planinski koči na Vojah, kočah na Uskovnici, Golici in na Preznu ter v Češki koči.

Tržiški vrtci so postali premajhni

Za prihodnje šolsko leto so v tržiške vrtce na novo vpisali 166 otrok, kar je 39 več od zmogljivosti. Iščejo možnost za prizidek k vrtcu Križe.

STOJAN SAJE

Tržič - Na aprilsko sejo občinskega sveta v Tržiču so dodatno uvrstili na dnevni red informacijo o vpisu predšolskih otrok v Vzgojno varstveni zavod Tržič za prihodnje šolsko leto. Razlog je en sam. Vpis se je tako povečal, da sedanje zmogljivosti v treh vrtcih ne bodo več zadoščale za sprejem vseh otrok.

"V tem šolskem letu je v vrtcih 462 otrok, ki so razporejeni v 25 oddelkov. Junija bodo 104 otroci zapustili vrtce, ker so vpisani v prvi razred osnovne šole. Jeseni bo ostalo v vrtcih 358 predšolskih otrok, katerim naj bi se pridružilo 166 na novo vpisanih otrok. Od tega je 112 otrok v starosti od enega do tretjega leta in 54 otrok od tretjega do šestega leta. Septembra 2010 jih zavod lahko sprejme le 134, od tega 73 mlajših in 61 starejših. Za slednje bodo trije oddelki gostovali v

osnovnih šolah Tržič in Bistrica. Za prvo starostno obdobje zmanjka prostora za 39 otrok, od tega za 29 v letu 2010. Zato potrebujemo dodatne oddelke, vse v vrtcu Križe. Najhitrejša možna rešitev je gradnja modularnega vrtca za vsaj dva oddelka. Če želimo sprejeti vse vpisane predšolske otroke, moramo letos zagotoviti po grobi oceni okrog 230 tisoč evrov. Natančne izračune bomo predstavili maja," je povedala občinskemu svetu **Mateja Hafner Malovrh**, vodja urada za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Tržič.

V razpravi je podžupan **Jure Meglič** opozoril na upoštevanje izkušenj drugih, ki že imajo take vrtce. Svetniki so se strinjali, da bo treba proučiti, ali se je bolje odločiti za najem ali pa nakup modularnih enot. Potrdili so predlog občinske uprave, da se bodo o tem odločali po predstavitvi projekta na naslednji seji.

Vulkanski pepel odgnal goste

Na Bledu se z boljšo zasedenostjo lahko pohvalijo predvsem ob koncu tedna, v Bohinju prevladujejo domači gostje.

MATEJA RANT

Bled, Bohinj - Med prvomajskimi prazniki, ki jih spremljajo tudi šolske počitnice, se letos niti na Bledu ne morejo pohvaliti z dobro zasedenostjo. Po besedah direktorice Turizma Bled **Eve Štravs Podlogar** so hoteli bolj polni predvsem ob koncu tedna, pri čemer prevladujejo italijanski in nemški gostje. V Bohinju pa je po besedah **Vide Kovačič** iz Turizma Bohinj vse odvisno od vremena, saj lahko v tem času računajo predvsem na domače goste.

Ob koncu tedna jim bo tako uspelo povsem napolniti zgolj nekatere hotele, je pojasnila Eva Štravs Podlogar, pri čemer se jim je zelo poznala tudi ustavev letalskega prometa zaradi vulkanskega pepela. Mnogi namreč počitnice načrtujejo precej vnaprej in si ob tistem času vzamejo dopust, ki ga potem ne morejo kar tako prestaviti. "Na račun tega so samo v Sava hotelih Bled ustvarili 1200 manj nočitev, v celoti pa jih

Turizmu na Bledu je "ponagajal" še vulkanski pepel. / Foto: Tina Dokl

je bilo skoraj dva tisoč manj," je razložila Eva Štravs Podlogar. Ostali so brez angleških, ameriških in japonskih turistov, okrnjeni oziroma odpovedani pa so bili tudi nekateri po-

slovni dogodki. Izpad prihodka, ki so ga utrpeli na ta račun, bo po njenih besedah zelo težko nadomestiti, zato računajo tudi na pomoč države. V Bohinju so po besedah Vide Kova-

čič hoteli zasedeni do šestdesetodstotno, nekoliko slabše so zapolnjene zasebne namestitve. Lepo vreme, je še dodala, pa privabi tudi precej enodnevnih obiskovalcev.

BLED

Blejski fijakerji z novo opremo

Blejski fijakerji se lahko pohvalijo s povsem novo opremo, s katero se bodo prvič predstavili na Grajski poroki med 20. in 23. majem. Vsak fijaker je prejel nov klobuk in šest belih srajc ter enake dežnike za vožnjo v slabših vremenskih razmerah. Nova oprema za konje pa vključuje komate, uzde, povodce, vajeti, pasove in podrepnice ter mast za vzdrževanje usnjene opreme. Denar za dobrih 13 tisoč evrov vredno opremo so po besedah predsednika društva Blejskih fijakarjev **Tonija Mežana** zbrali s pomočjo razpisov, tudi evropskih. Že od lanske sezone so blejski fijakerji oblečeni tudi v enotne telovnike z vezanimi gorenjskimi nageljni. Za večjo prepoznavnost pa so poskrbeli z brošuro Blejski fijakerji priporočamo ..., v kateri se na šestnajstih straneh podrobneje predstavljajo. **M. R.**

RADOVLJICA

Prvomajska budnica z leško godbo

Z glasbeno budnico bo kraje v radovljiški in žirovniški občini obiskal Pihalni orkester Lesce. Na pot se bodo odpravili ob 5. uri zjutraj, ko bodo zakorakali po Dacarjevi in Finžgarjevi ulici, jo nadaljevali po Rožni dolini in Begunjski cesti ter se odpravili v Hlebce (6.05), Zgošo (6.20), Begunje (6.45). Ob 7.15 bodo z budnico pozdravili Smokuč, Breznico, Zatreznico, Breg in Žirovnico, ob 8.45 bodo v Hrašah ter ob 9.00 na Trati v Lescah. Ob 9.40 pridejo v Radovljico, kjer se bodo po Triglavski cesti mimo gasilskega doma odpravili do Doma dr. Janka Benedika, nato pa odšli na Zgornji Otok (10.30), Črnivec (10.50), Brezje (11.10), Otoče (11.30) in v Kropo, kjer bodo ob 12. uri. Prvomajsko budnico bodo leški godbeniki zaključili ob 12.20 v Kamni Gorici. **M. A.**

Vršič pozimi prevozen?

V Bovcu razmišljajo o gradnji predora, v Kranjski Gori se sprašujejo, kdo pozimi tako nujno potrebuje cestno povezavo čez Vršič.

MARJANA AHAČIČ

Z direktorice RS za ceste so sporočili, da bo že do konca letošnjega poletja izdelana potrebna dokumentacija za izvedbo sanacijskih ukrepov na regionalni cesti čez Vršič. Prelaz naj bi bil tako že prihodnjo zimo prevozen. Na gorenjski strani prelaza je tako na območju pod Ruskim križem na treh lokacijah v dolžini 320 metrov predvideno zavarovanje ceste z namestitvijo več vrst

snežnih mrež. Na območju pašnikov pri Starem Tamarju je na dolžini 350 metrov v zimskem času predvidena postavitve stružnih plotov, na lokaciji 17. serpentine pa je v dolžini sto metrov predvideno zavarovanje ceste s sistemom za nadzorovano proženje snežnih plazov s 1900 metrov visokega vrha plazišča ter na sami serpentinini še gradnja usmerjevalnega nasipa.

Prav tako je zavarovanje s sistemom za nadzorovano

proženje snežnih plazov in snežnimi mrežami predvideno na trentarski strani, cestno povezavo Trenta-Bovec pa naj bi na območju Pod plazom zavarovali s hroudurniško pregrado ter pospeševalnim objektom v obliki kinete, ki preloži plazovino pod regionalno cesto proti strugi reke Soče.

Kako zaščititi območje od Erjavčeve kočice do vrha prelaza, še ni odločeno. Po varianti, ki jo je naročila Direkcija RS za ceste, naj bi tudi na

tem območju vzpostavili sistem nadzorovanega proženja snežnih plazov ter dve krajši galeriji. Druga varianta, ki jo je pripravila občina Bovec, pa pod Vršičem predvideva nekaj več kot kilometer dolg predor.

Župan Kranjske Gore **Jure Žerjav** pravi, da je vesel vsakršnih vlaganj v cestno infrastrukturo na območju občine, a je ob tem prepričan, da bi država vlaganja morala začeti na drugem koncu občine in najprej urediti dostojno prometnico od Jesenic do Kranjske Gore in naprej do Italije. Kot je še dejal, se mu ne zdi, da bi bila cestna povezava med Bovcem in Gorenjsko tudi pozimi življenjskega pomena za Trentarje.

GORJE

V sprevodu prek sto konjenikov

S tradicionalnim Jurjevim sprevodom konjenikov, kočij, narodnih noš in Godbe Gorje so tudi letos zaokrožili Jurjev semenj, ki so ga pripravili že 19. leto po vrsti. V povorki je letos sodelovalo 122 konjenikov. Kot vsako leto so v soboto pripravili tudi pomladni kros, na katerem je sodelovalo prek dvesto tekačev, od tega 170 otrok. Seveda pa so prireditev znova obogatili s ponudbo na stojnicah, v Gorjanskem domu pa si je bilo od petka do nedelje mogoče ogledati razstavo ročnih del vezenja in kvačkanja. Na ta način želijo v gorjanskem športnem društvu obogatiti športno, kulturno in turistično ponudbo v kraju, obenem pa so znova zbirali sredstva za 45 mladih gorjanskih športnikov. **M. R.**

Foto: Anka Bulovec

Rezervirajte si srede za pametne nakupe!

QLANDIA
Dežela nakupov
www.qlandia.si

Qlandia + sreda =
Poiščite ugodne izdelke
z oznako iQ cena.

V Šenčurju dobro sodelujemo

To je na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku v Šenčurju ugotavljal župan Miro Kozelj.

ANA HARTMAN

Šenčur - "Dobro delo vedno izvira iz tesnega in dobrega sodelovanja. V občini Šenčur živimo ljudje, ki znajo sodelovati in skupaj doseči marsikateri cilj," je župan **Miro Kozelj** dejal na petkovi slavnostni akademiji ob občinskem prazniku, ki ga v Šenčurju praznujejo 23. aprila, na dan sv. Jurija. Čeprav sedaj čas ni najbolj ugoden, je bilo v tem mandatu kar nekaj narejenega, je ugotavljal. Povečali so vrtec v Šenčurju, ki že postaja premajhen, zato bodo v prihodnjih letih morali zgraditi novega, v Vogljah so zgradili vodovod in fekalno kanalizacijo, v Voklem športno-kulturni dom, skrbijo za objekte po krajevnih in vaških skupnostih, obnavljali so ceste, marsikatero pa so še potrebne obnove. Med pomembnimi projekti, ki jih čakajo v prihodnjih letih, je gradnja fekalne kanalizacije. Pri tem se po besedah župana sreču-

jejo s problemom pridobivanja evropskih kohezijskih sredstev: "Država je nenadoma spremenila kriterije za razdelitev sredstev. Upam, da nam bo kljub vsemu uspelo dobiti denar, ki bo omogočil gradnjo kanalizacije v južnem in severnem delu občine." V prihodnje se bodo lotili tudi doma starejših občanov, ki so ga umestili v predlog občinskega prostorskega načrta, župan pa upa, da bo ta težko pričakovani prostorski akt pod streho sredi letošnjega leta.

Kozelj je na slovesnosti v domu krajanov v Šenčurju podelil osem občinskih priznanj. Zlati priznanji je podelil **Ivanki Lipar** za predano delo na kulturnem, še zlasti pevskega področja v Vogljah in **Janezu Brolihu** za dolgoletno zavzeto delo v dobrobit vasi Hotemaže. Srebrna priznanja so prejeli **Marko Pipan** za dolgoletno aktivno delo v PGD Prebačevo-Hrastje, **Janez Rogelj** za aktivno delo v Rdečemu križu

Letošnji občinski nagrajenci v Šenčurju z županom Miro Kozeljem / Foto: Tina Dokl

Visoko in drugih društvih, **Bojan Maček** za prispevek k razvoju vasi Voklo in dolgoletno delo v PGD Voklo ter **Vida Čermelj** za dolgoletno delo v dobro KS Trboje. Z bronastim priznanjem so nagradili **Aleša Okorna** za dolgoletno delo v PGD Šenčur, društvu Godlarji in drugih društvih, s spominskim priznanjem pa uredniški odbor v sestavi **Franc Kržan, Emil Leon Sekne, Ciril Sitar, Franc Štefe Miško** in **Jože**

Bohinc za izdajo zbornika Šenčursko območje med nemško okupacijo in NOB.

Kulturni program je pripravil KUD Valentin Kokalj Visoko. Obiskovalci so se nasmejali igri na aktualno temo ločenega zbiranja odpadkov, predstavili pa so se tudi Folklorna skupina Šenčur, citrar Aleksander Primc, plesalca Patricia Medved in Luka Bratina ter Franci Sekne s petjem in igranjem na kitaro.

Karitas deluje dvajset let

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Prvega maja 1990 je takratna Slovenska pokrajinska škofovska konferenca ustanovila Slovensko Karitas, humanitarno organizacijo, ki ima ta status od leta 2004. Danes deluje v vseh šestih slovenskih škofijah: vanjo je po lanskih podatkih vključenih 415 župnijskih Karitas, kjer je na humanitarnem področju tedensko dejavnih prek osem tisoč prostovoljcev. Prostovoljci so samo pri razdeljevanju pomoči iz intervencijskih zalog Evropske unije opravili več kot sto tisoč ur prostovoljnega dela. Škofijske in župnijske Karitas so družinam in posameznikom

razdelile več kot tri tisoč ton hrane, glavino pomoči pa je prejelo prek 136 tisoč oseb po vsej Sloveniji. Pomoč je prejelo tudi 25 tisoč osnovnošolcev in dijakov v obliki šolskih potrebščin, učne pomoči, delavnic in letovanj. V program družabnih srečanj in obiskov je bilo lani vključenih več kot petdeset tisoč ostarelih. Poleg namenskih programov in programov pomoči pa je Karitas izvajala tudi specifične socialne programe pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem in migrantom. V te skupine je bilo vključenih več kot šest tisoč ljudi. Vrednost vseh programov pomoči je v letu 2009 znašala blizu 7,5 milijona evrov.

**Živel 1. maj,
praznik dela!**
zares

narocnik: svetniško skupino ZARES - nove politike Kranj

Eltron v novem objektu s široko ponudbo

Podjetje Eltron, ki je pomemben dobavitelj sanitarne in ogrevalne tehnike na Gorenjskem, se je ob dvajsetletnici preselilo v nov trgovsko poslovni objekt v poslovno cono na Primskovem. Večji prostori jim omogočajo širitev ponudbe tudi na kopalniški opremo.

Novi Eltronov trgovsko poslovni objekt na Primskovem

Jernej Gortnar z Zgornje Bele pri Preddvoru je pred dvajsetimi leti ustanovil podjetje Eltron - trgovina, zastopanje, inženiring. Razvoj podjetja so zaznamovali različni mejniki: v prvem petletnem obdobju preselitev iz skromne podnajemniške prodajalne v Žabnici v lastne prostore na Ručigajevi cesti v Kranju, v drugi petletki skoraj trikratna rast prometa, v tretji ustanovitev podjetja Veto Veletrgovina v Ljubljani z nabavnimi in veleprodajnimi funkcijami za vso Slovenijo in v četrti petletki, ki se končuje letos, odprtje novega trgovsko-poslovnega objekta v Šucevi ulici v Kranju, v trgovski coni na Primskovem. Temeljni

kamen za nov objekt so položili maja lani in ga zgradili prej kot v enem letu. V ponedeljek so vrata že odprli kupcem in jim ponudili različne ugodnosti, prvim stotim kupcem kopalnic brezplačni izris razporeditve opreme v kopalnici in druge zanimivosti.

V novem objektu, ki ima klet, pritličje in še dve nadstropji, je trikrat več prostora kot v starem, kar jim omogoča izboljšano in širšo ponudbo. Pritličje je namenjeno ponudbi ogrevalne tehnike in vodovodnim inštalacijam, v prvem nadstropju je trideset razstavnih boksov s kopalniško opremo in ploščicami, drugo nadstropje pa je namenjeno izobraževanju, strokovnim predstavitvam in bodoči inženiring dejavnosti ter ostalim razvojnim priložnostim. Vsakemu kupcu tudi svetujejo pri izbiri, kupcem kopalnic pa še dodatno izrišejo razporeditev v prostoru.

Pestra ponudba kopalniških elementov

V Eltronu se ob dvajsetletnici zahvaljujejo vsem zaposlenim, dosedanjim zvestim kupcem in bodočim investitorjem in jim želijo prijetne prvomajske praznike.

De Dietrich

STIEBEL ELTRON

NOVO
SALON KOPALNIC -
VELIKA IZBIRA OPREME
ZA KOPALNICE -
SVETOVANJE IN
BREZPLAČEN IZRIS ZA
PRVIH 100 KUPCEV -
OTVORITVENI POPUSTI
ZA KERAMIČNE
PLOŠČICE

Kondenzacijska tehnika
De Dietrich

Toplotne črpalke
Stiebel Eltron

Solarni program
De Dietrich

ELTRON

Vaš partner
pri ogrevanju!

Eltron d.o.o. | Šuceva 56 | 4000 Kranj
ogrevanje, vodovod T : +386 (0)4 828 05 55 | F : +386(0)4 828 05 53
salon kopalnic T : +386 (0)4 828 05 65 | F : +386(0)4 828 05 63
Info@eltron.si | www.eltron.si

Usodni ples v maskah

Anica in Jože Berčič iz Poljan sta se po petdesetih letih zlato zaobljubila.

BOŠTJAN BOGATAJ

Poljane - Prvič sta se Anica in Jože Berčič vzela 23. aprila 1960 v Stari Loki, v Poljanah pa sta v nedeljo obnovila petdeset let staro zaobljubo. "Joj, dobro se spominjam prve poroke. Ženin in priča naj bi prišla po mene ob 10. uri, vendar sta debelo zamudila zaradi okvare avta. Na srečo se je vse dobro izteklo," nam je zaupala Anica.

"Moja sestra se je poročila na Log, po vojni pa je mlada in lepa ostala sama. Želela je v družbo, vendar ne sama, zato sem jo spremljal na ples," njuno spoznavanje začne opisovati Jože, Anica pa nadaljuje: "Bilo je na pustni gasilski veselici leta 1956. Čeprav sem bila v maski, me je večkrat prosil za ples. Všeč mi je bilo, ker je bil urejen in uglajen. Po plesu me je spremljal do doma." Dvorjenje s tem seveda še ni bilo zaključeno, prišel je med tednom. "Pred hišo sva se zaklepetala, zamudila sem uro in si prvič in zadnjič v življenju prislužila mamino zaušnico. Že v ne-

Zlatoporočnica Anica in Jože Berčič iz Poljan

deljo pa ga je spoznala," pove nevesta. Poročila sta se štiri leta kasneje, ko je Jože odslužil vojaščino. V Poljanah se ga mnogi spominjajo po avtokleparski delavnici (popoldansko obrt je opustil šele pred dvema letoma), Anica pa je bila dolga leta trgovka v samopostrežni trgovini. Mnogi jo poznajo po igri. "To je moje veliko veselje, predvsem vloge iz Cvetja v jeseni in Šarevečve slive oziroma del Ivana Tavčarja, vedno v narečju," pove Anica.

V zakonu so se jima rodili trije otroci, sin Adi ter hčeri Elizabeta in Nina, ki so svojim staršem do sedaj podarili sedem vnukov in tudi pravnuka Nejca. Ob vseh praznovanjih so skupaj, velikokrat se odpravijo na izlet. Tudi zato, ker sta glavi družine, Jože in Anica, razmeroma zdrava. In recept za dolg zakon? "Potrpežljivost, vztrajnost in spoštovanje ter delo v skupno dobro," odgovarjata zakonca Berčič, ki sta že 35 let naročena na Gorenjski glas.

Z ljubeznijo v tretji zakon

Jože in Olga Škofic ste se prvič poročila 22. aprila 1950 v Kranju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Leta 2000 sta zvestobo okronala z zlato poroko, v soboto pa sta stopila v zakonski stan še tretjič kot bisernoporočnica. V zakonu sta se rodila hčerka Olga in sin Bojan, v veliko veselja starima staršema sta vnukinji Sandra in Mateja. Jože se je rodil v Kranju v delavski družini, izučil se je za strojnega ključavničarja in se zaposlil v Tekstilindusu na Gašteju pri Stražišču, po odsluženem vojaškem roku pa je začel delati v tovarni IKOS v Kranju. Šolanje je nadaljeval in postal visokokvalificirani strojni ključavničar in obrtni mojster iz iste stroke. V tovarni IKOS je opravljal dela v strojni delavnici, orodjarni in kontroli kvalitete dela. Upokojil se je kot samostojni kontrolor. Jože je imel tudi zanimiv hobi: izdelovanje je makete električnega vlaka HO, namizno kegljišče po izvedbi originala za podiranje devetih kegljev s potisno palico na kroglico,

Olga in Jože Škofic

imenovano RUŠIM, pa je celo zaščitil patent. Jožetova žena Olga se je rodila v Breginju pri Kobaridu, kjer je obiskovala tudi šolo. Po drugi svetovni vojni je bila cona B priključena k nekdanji Jugoslaviji. Olga je leta 1948 prišla v Kranj in se zaposlila v tovarni Tekstilindus na Gašteju. V menzi tovarne na mladinskem plesu sta se Olga in Jože spoznala, zaljubila in poročila. Olgi je bilo ves čas v veliko zadovoljstvo in hobi delo na domačem vrtu in vzgajanje rož lončnic.

Bisernoporočnica pravita, da je vztrajna ljubezen in zdravje tisto, kar ju je pripeljalo do Jožetovih 80 in Olginih 83 let. Kot dodajata, pa je bilo najlepše in veselo, da so povabljeni prišli na praznovanje njune biserne poroke. Zaobljubila sta se v poročni dvorani Mestne hiše v Kranju, priči sta bila tako kot pri zlati poroki njuna otroka Olga in Bojan. Bisernoporočnica sta upokojena, vseh šestdeset let zakona živita na Delavski cesti 60 v Kranju in si v svojem življenju želita mnogo let zdravja, veselja in ljubezni.

Za vsakega Slovenca tulipan

JANEZ KUCHAR

Volčji Potok - Še do nedelje, 2. maja, je v Arboretumu Volčji Potok že 19. razstava tulipanov, ki so v teh dneh v najlepšem razcvetu in so resnično prava paša za oči. Letos so jih posadili več kot dvesto sort, vseh tulipanov pa je letos posajenih več kot dva milijona, tako da za vsakega Slovenca v Arboretumu cveti tulipan. Z dosedanjim obiskom so v Arboretumu zelo zadovoljni, zelo zadovoljni pa so tudi številni lju-

bitelji spomladanskega cvetja iz vse Slovenije in tujine. V sklopu razstave tulipanov je do nedelje pod platneno streho še vrtnarska razstava, razstava drevesničarjev, vrtno opreme in vrtnarski sejem. Vse do 16. maja pa so na ogled tudi dinozavri. V prijetnem okolju angleškega parka je razstavljenih več kot petdeset dinozavrov v naravni velikosti. Najdaljši je diplodok, ki s svojim dolgim vratom meri v dolžino kar 23 metrov. Na 11. držav-

nem in odprtem prvenstvu v cvetličarstvu, ki je bilo prav tako v Arboretumu, je zmagala cvetličarka Ivica Klemenčič. Pod arkado stare poslovne zgradbe pa so na ogled šopki, ki so jih pripravili cvetličarji 24. aprila za pokal Arboretuma. Na ogled je trideset šopkov in obiskovalci lahko glasujejo za najlepší šopek. Rezultate glasovanja bodo objavili v nedeljo, ko bodo nagradili tudi tri obiskovalce, ki so v času razstave tulipanov glasovali za najlepší šopek.

Mercator najboljši sosed

NE SPREGLEJTE

Izjemna ponudba samo ta petek, 30. 4. 2010.

Masa za čevapčiče
pakirana ali postrežno,
cena za kg
različni dobavitelji

2,99 EUR

Slika je simbolična.

Pri pakiranih izdelkih se popust obračuna na blagajni. Ponudba velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator, ne velja v franšiznih prodajalnah.

Izjemna ponudba velja
od četrтка, 29. 4. do ponedeljka, 3. 5. 2010.

Mercator
Trgovska znamka

Pivo
6 x 0,5 litra, pločevinka
Redna cena: 3,39 EUR

2,99 EUR

Paradižnik, v grozdih, cena za kg
Paprika, zelena, cena za kg
Kumare, cena za kg
Čebula, bela, cena za kg
Krompir, mladi, cena za kg

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA, DA PREKOMERNO
PITJE ALKOHOLA LAHKO ŠKODUJE ZDRAVJU.

Ponudba velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator in
franšiznih prodajalnah.

V Šenčurju veselje Kerkeza

Kolesar Save Vladimir Kerkez je v torek prvič zmagal na kriteriju v Šenčurju. "Ta zmaga ima posebno mesto. V šali sem dejal, da če zmagam še dirko v Kranju, potem pa lahko že neham," je povedal vedno nasmejani Kranjčan.

MAJA BERTONCELJ

Šenčur - Kolesarsko društvo Šenčur je v torek organiziralo dvanajsti kolesarski kriterij po ulicah Šenčurja. Že tradicionalno so se na tej dirki prvič v sezoni na slovenskih tleh predstavili kolesarji kategorije elite, poleg njih pa so nastopili še mlajši mladinci (najboljši je bil Savčan Matej Mohorič), starejši mladinci (zmagal je kolesar Hita Gorice Klemen Michelizza pred Savčanoma Blažem Bogatejem in Janom Polancem) in ženske (najboljša je bila Ajda Opeka iz ekipe Polet Garmin). Vrhunec je bila dirka članov (65 km, 50 krogov, vsak peti je štel za točko), ki jo je na veselje številnih gledalcev dobil kolesar kranjske Save **Vladimir Kerkez**. Drugi je bil Mitja Mahorič (Adria Mobil), tretji pa Hrvat Matija Kvasina (Zheroquadro Radenska).

Vlado, za vas velika zmaga pred domačimi gledalci?

"Zmage nisem pričakoval. V načrtu je bilo dirkati na Stareta in Zrimška, zgodil pa se je pobeg, ki sem ga dobro izkoristil. Izkazalo se je, da sem

Vladimir Kerkez je bil prvič najboljši na dirki v Šenčurju, kjer je večina navijala prav za tega vedno nasmejanega kolesarja v dresu Save. / Foto: Matic Zorman

najmočnejši. Skupina nas ni ujela, moja prednost je naraščala in zadnje tri, štiri sprinte nisem šel več na polno. Ne smem biti preveč požrešen."

Kako je bilo v zadnjem delu dirke, ko ste že vedeli, da je zmaga vaša?

"Super občutek. Vse je bilo super. Zmagati pred domačim občinstvom, ko veš, da večina navija zate, je nekaj posebnega. Za nas, Savčane, sta Šenčur in

Kranj prestiž, pa tudi za druge kolesarje. V Šenčurju vsak rad zmagam."

Šenčurska zmaga ima torej posebno mesto?

"To je moja druga zmaga letos, katera v članski kategoriji, pa ne vem. Na leto zmagam dve, tri dirke. Zmaga v Šenčurju ima zagotovo posebno mesto. Prijateljem sem v šali dejal, če zmagam še VN Kranja ali pa dirko Po ulicah Kranja, da potem pa lahko že ne-

ham. To je seveda le šala, saj brez kolesa ne morem."

Kaj vas še čaka do domačega vrhunca, ki bo konec maja v VN Kranja?

"Po dirki v Šenčurju bi morali na pot v Črno goro, a je dirka odpadla. Prihodnji teden gremo na enodnevno dirko v Italijo, potem na etapno dirko v Francijo (Rhone-Alpes Isere Tour). Konec maja pa bo z dvema kranjskima dirkama za nas domači vrhunec sezone."

MARIBOR

Kamniške odbojkarice prvič prvakinja

Potem ko so blejski odbojkarji ACH Volleyja zanesljivo, po zgolj treh tekmah, osvojili nov naslov državnih prvakov, pa so za še eno veselje gorenjskih ljubiteljev odbojke poskrbela dekleta ekipe Calcit Volleyballa. Na prvi tekmi v Mariboru so jih sicer odbojkarice Nove KMB Branik premagale kar s 3 : 0, toda na domačem igrišču so bile konec tedna Kamničanke najprej boljše s 3 : 2, nato pa še s 3 : 1. Po do konca neodločenem boju so si prvi naslov prvakinja z zmago z 2 : 3 nato v sredo prislužile v Mariboru. **V. S.**

NOVO MESTO

Muhar znova rekordno, v Moskvo tudi Marn

Jeseničan **Jaka Muhar**, mladi atlet AK Satler še naprej dosega izvrstne rezultate v metu kopja. Pretekli konec tedna je na mitingu v Novem mestu kopje znova vrgel do slovenskega rekorda. V kategoriji mlajših mladincev je zmagal z rezultatom 76,25 m. Uspeh kranjskega AK Satler je na drugem mestu dopolnil **Blaž Marn**, ki je kopje vrgel 64,77 m daleč in se s tem prav tako uvrstil na kvalifikacije mladinskih olimpijskih iger v Moskvo, ki bodo od 21. do 23. maja. Prve mladinske olimpijske igre pa bodo od 14. do 26. avgusta potekale v Singapurju. **M. B.**

ŠKOFJA LOKA

V finalu InSport in Borovnica

V škofjeloški dvorani na Podnu smo minulo soboto dobili še druge finaliste državnega prvenstva v dvoranskem hokeju. Ekipa InSporta je namreč na odločilni tekmi polfinala elitne lige kar z 10 : 3 premagala Zelence iz Kranjske Gore ter si po zmagi z 10 : 2 doma in porazu z 8 : 5 v gosteh vendarle prigrigala veliki finale, kamor so se že prej uvrstili člani ekipe Itak sport iz Borovnice, ki so v drugem polfinalu premagali Žirovce. Prva tekma za naslov državnih prvakov bo 8. maja na Vrhnikih, druga pa 15. maja v Škofji Loki. **V. S.**

KRANJ

Poraz Triglavanov, zmaga Šenčurjanov

Od nedelje so srede so nogometaši v **2. SNL** odigrali dva kroga. Ekipa Triglava Gorenjske, ki je v nedeljo gostovala pri Aluminiju je tam izgubila kar s 6 : 1, premoč pa je v sredo morala priznati tudi ekipi Dravinje Kostroj, ki jo je z 1 : 3 premagala na domačem igrišču. Ekipa Garmin Šenčurja je na domačem igrišču v nedeljo iztržila remi, saj se je z 2 : 2 razšla z ekipo Primorja, v sredo pa so bili Šenčurjani boljši v gosteh, saj so z 0 : 2 premagali Šentjur. Razlika na lestvici med najboljšimi se po zadnjem krogu ni spremenila, saj je izgubilo tudi vodilno Primorje, ki še vedno vodi s 47 točkami, drugi je Triglav s 40 točkami, tretja pa je s 35 točkami ekipa Bele krajine, ki jo je premagala Mura 05. Ekipa Mure bo v nedeljo tudi nasprotnik Triglava, ki odhaja na gostovanje v Prekmurje, ekipa Garmin Šenčurja, ki je s 30 točkami na 7. mestu, pa bo doma gostila moštvo Livarja. V **1. SNL** bodo Domžalčani, ki so v nedeljo v Mariboru iztržili remi 1 : 1, igrali že danes ob 20. uri. V 33. krogu bodo na domačem igrišču gostili ekipo Olimpije. **V. S.**

KRANJ

Liga malega nogometa v Kranju

V športnem parku Zarica v Kranju bo od maja do oktobra potekala liga v malem nogometu z nagradnim skladom 1200 evrov. Tekmovanje pripravljajo v obliki ligaškega sistema, ki bo odvisen od števila prijavljenih ekip. Tekme se bodo igrale ob četrtkih in petkih ob 19. ure dalje, in sicer na umetni travi v Športnem parku Zarica. Za ekipo je lahko prijavljenih največ petnajst igralcev, brez omejitev. Propozicije bodo vodjem ekip posredovane na uvodnem sestanku 5. maja ob 19. uri v ŠP Zarica. Prijavnina bo odvisna od števila prijavljenih ekip. Prijavnino bodo ekipe poravnale v dveh obrokih, prvi obrok v višini sto evrov do žrebanja (na sestanku vodij ekip 5. maja), drugi obrok pa pred drugo tekmo. Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 040/560 484 (Robert). **V. S.**

ŽABNICA

Turnir v malem nogometu

ŠD Žabnica bo v sodelovanju z MNZ Gorenjske pred jesenskim pričetkom 3. SFL pripravilo promocijski turnir v malem nogometu. Turnir bo potekal to nedeljo, 2. maja, na rokometnem igrišču v Žabnici. Vse informacije v zvezi s turnirjem dobite po telefonu 051/417623 (Vitodrag Sitar). **V. S.**

Plakete športnikom Železnikov

V Železnikih so ponosni na dosežke domačih športnikov in društev, najboljšim v minulem letu pa je plakete podelil župan Mihael Prevc.

VILMA STANOVNIK

Železniki - Občina Železniki in Javni zavod Ratitovec sta prejšnji teden pripravila tradicionalno slovesnost s podelitvijo občinskih priznanj zaslužnim športnikom, športnim delavcem in športnim društvom.

Župan **Mihael Prevc** je najprej podelil zlato plaketo Rokometnemu društvu Alples, ki je v minulem letu praznovalo 50-letnico delovanja. Nato je čestital **Leopoldu Nastranu**, ki je zlato plaketo prejel za 40-letno delo v športu. Prav tako si je zlato plaketo zaslužil **Filip Gartner**, dolgoletni učitelj športne vzgoje in rokometas, ki se je ukvarjal tudi s trenerskim delom. Zlato plaketo si je ob zaključku dvajsetletne tekmovalne kariere zaslužil tudi najboljši slovenski maratonec in olimpijec **Roman Kejžar**, enako pri-

Letos je športna priznanja občine Železniki prejelo šest posameznikov in Rokometno društvo Alples. Na slovesnosti jim jih je podelil župan Mihael Prevc.

znanje pa je dobil tudi eden največjih slovenskih upov v smučarskih skokih **Peter Prevc**, ki je lani prvič skakal v naši A-representanci, dobil prve točke svetovnega pokala in nato letos februarja s sed-

mim mestom navdušil na olimpijskih igrah v Kanadi.

Športni priznanji sta si zaslužila tudi **Gregor Debeljak** in **Anže Rovtar**. Gregor Debeljak, ki že vrsto let dosega odlične mednarodne rezultate

tako v kimboksu kot boksu, je prejel srebrno plaketo, Anže Rovtar, ki je odličen vratar v dvoranskem hokeju ter igra tako za klub (Galaks Železniki) kot reprezentanco, pa bronasto plaketo.

Srečanje v letalski policijski enoti

MATJAŽ GREGORIČ

Brnik - V Letalski policijski enoti v okviru humanitarnih nalog že trideset let opravljajo tudi prevoze novorojenčkov v inkubatorjih. Ocenjujejo, da je bilo v tem času prepeljanih okoli sedemsto nedonošenčkov. Najstarejši je tako danes star več kot trideset let, najmlajši pa samo nekaj dni. Za vse te bodo 8. maja v hangarju Letalske policijske enote na brniškem letališču 8. maja organizirali srečanje. Za udeležence bodo pripravili pester program. Policisti jim bodo predstavili helikopterje in pokazali

inkubatorje, s katerimi nedonošenčke prevažajo še danes. Srečali se bodo lahko s policijskimi posadkami in zdravniško ekipo, se tudi medsebojno spoznali ter delili svoje izkušnje s helikopterskim prevozom. Med drugim bodo na dogodku predstavili tudi druga področja policijskega dela. Udeleženci bodo lahko spoznali službenega psa, policijske konje, predstavili jim bodo delo policistov motoristov, svoje spretnosti pa bodo lahko preizkusili tudi na simulatorju vožnje z motornim kolesom. Na ogled bo tudi vozilo z videonadzornim sistemom.

KRANJ

Vozil se bo z motorjem

Neznanec je v noči na torek vlomil v poslovne prostore podjetja z motoristično opremo, od koder je odnesel več jaken, enodelnih in dvodelnih kombinezonov ter rokavic in čelad. S svojim nezakonitim ljubiteljstvom do motoristične opreme je naredil za približno 35 tisoč evrov škode.

KRANJ

Dvakrat reševali iz dvigal

V ponedeljek so kranjski poklicni gasilci, ki so usposobljeni tudi za reševanje "ujetnikov" iz dvigal, ki običajno v stanovanjskih stavbah, kar dvakrat morali na takšno intervencijo, ki je sicer del njihovih rednih dejavnosti. Nekaj pred četrto popoldne so jih najprej poklicali z Vrečkove ulice, od koder so iz pokvarjenega dvigala rešili tri osebe. Komaj so pospravili opremo, so morali poldrugo uro kasneje spet v naselje Planina, kjer je v bloku na Ulici Gorenjskega odreda prav tako običajno dvigalo. V njem je bil tokrat en sam človek. **M. G.**

Veliko nevarnosti za motoriste

Lani se je ponesrečilo največ motoristov, ki še niso imeli veliko izkušenj, letos že sedem žrtev.

MATJAŽ GREGORIČ

Lani je v prometnih nesrečah umrlo 31 voznikov motornih koles in koles z motorjem, predlani 46, komaj zaznavno se je zmanjšalo število hudo ranjenih. Letošnja motoristična sezona se je začela kar s sedmimi žrtvami, kar zbuja skrb. Policisti opozarjajo, da je med motoristi, ki povzročijo prometne nesreče, veliko alkoholiziranih.

Poleti, ko je promet na cestah gostejši, je ključno predvidevanje: vozniki v avtomobilih ne morejo oceniti, kakšna je hitrost zadaj vozečega motociklista, ki je običajno precej hitrejši od avtomobila. Voznika za avtomobilskim volanom je najbolje gledati v oči in skušati predvideti, kakšna bo njegova naslednja reakcija, predvsem pa ob približevanju zmanjšati hitrost in s smernim kazalcem pravočasno nakazati svojo nameru. Če motorist izziva, se mu, pa čeprav bi šlo za zgolj vzgojene vzgibe, izza avtomobilskega volana ne gre namerno postavljati po robu, saj je motorist med vožnjo zelo ranljiv in tako "vzgajanje" lahko hitro pripelje do zelo nevarnih situacij.

"Med napakami, ki jih najpogosteje naredijo motoristi, izstopa hitrost, lahko pa za to motoristično bolezen poskušamo najti zdravilo," pravi inštruktor varne vožnje AMZS **Andrej Brglez**. "S hitrostjo bi motoristi najbolje opravili, če bi se v vožnji vedno držali pravila dobre vidljivosti. Dlje kot vidimo, varnejša bo naša vožnja, in če bo hitrost prevelika, bomo (pre)hitro na točki, kjer za

Voznik avtomobila težko oceni, kakšna je hitrost motorista, ki vozi za njim.

Andrej Brglez

varno nadaljevanje vožnje ne vidimo več dovolj daleč. Ta tehnika v praksi dokaže, da je v naselju tudi hitrost 40 ali 50 kilometrov na uro pogosto previsoka, saj je med vsemi stoječimi in premikajočimi se vozili, nepreglednimi križišči, različnimi vozniki podlagami, mrtvimi koti

težko videti dovolj in predvsem dovolj daleč. Precenjevanje svojih sposobnosti še bolj kot precenjevanje zmožnosti motocikla je prav tako pogosta motoristična zanka. Če primete v roko svinčnik in iztegnete roko, vam bo svinčnik zakril pogled na 50 metrov oddaljenega motorista; slednje pokaže, kako hitro lahko v avtu spregledamo motorista (A-stebriček je precej širši od svinčnika) in mu zapremo pot, kar je prav tako zelo pogosta motoristična nevarnost. Dodajmo k temu spet hitrost; pri 60 kilometrih na uro se premikamo 16,6 metra na sekundo, če imamo povprečno dobre reflekse (približno eno sekundo), če smo pozorni, če je asfalt suh in z dobrim oprijemom, če imamo dobre pnevmatike in če motocikel (predvsem zavorni sistem) deluje brezhibno, se bomo ustavili v osmih do desetih

metrih. Ne prezirimo, da je vmes pet čevljev! A pomemben člen v tej enačbi smo izpustili. Pri hitrosti 60 kilometrov na uro v naši prej omenjeni reakcijski sekundi (ko v resnici še ne zaviramo, ampak smo opazili nevarnost, jo miselno procesirali in se odločili zavirati) prevozimo približno 17 metrov. Pot ustavljanja pri tej hitrosti torej znaša 27 metrov. Z vsemi čevlji, seveda," pojasnjuje Brglez

Statistika kaže, da je med povzročitelji in žrtvami največ mlajših motoristov, a hkrati ne gre zanemariti vedno več voznikov v zrelih letih, tistih, za katere lahko motor postane spet zanimiv. Ti na leto praviloma prevozi malo kilometrov, zato se v vožnji običajno ne počutijo dovolj suverene, kar povečuje možnost nesreče na podoben način, kot to počne pretirana suverenost.

Nesreča lahko pokvari praznike

Policisti svarijo pred nepredvidnim kresovanjem in uporabo pirotehničnih sredstev.

MATJAŽ GREGORIČ

Kranj - Prvomajsko praznovanje bodo tudi letos popestrile številne javne prireditve in neorganizirana zbiranja. Policisti organizatorje kresovanj in posameznike opozarjajo na nevarnost požarov v naravnem okolju, ki ob takšnih priložnostih niso redki. Kurjenje kresov je prepovedano v času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja na posameznem območju.

Prav tako se med prvomajskimi prazniki običajno poveča uporaba piro-

tehničnih izdelkov. Zato velja opozorilo za previdno ravnanje z njimi. V zabavo je namreč le posameznikom, mnogim občanom pa je takšno početje neprijetno in jim vzbuja strah, nelagodje in občutek nevarnosti. Nepremišljena in nepredvidna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči opekline, raztrganine rok ali celo poškodbe oči. Poleg tega pa moti tudi živali ter onesnažuje okolje. Nesrečam botruje predvsem nestrokovno ravnanje ali pa opustitev nadzorstva polnoletne osebe nad mladoletniki in

otroci, ki pri streljanju uporabljajo različne pripomočke, kot so petarde, večji kosi karbida, kovinske posode z železnimi pokrovi, bencin in podobno. Policisti bodo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo kršili določbe o uporabi pirotehničnih izdelkov, predvidene globe so od štiristo do 1200 evrov, za pravne osebe pa od tri do petdeset tisoč evrov.

Posebej želijo opozoriti na uporabo možnarjev različnih izvedb, ki so po Zakonu o orožju priprave za pokanje s črnim smodnikom. Uporabljajo se na

kulturnih in drugih prireditvah. Možnaristi morajo imeti certifikat ali potrdilo o usposobljenosti za streljanje z možnarji. Pri pokanju z možnarji in acetilenom morajo udeleženci oziroma organizatorji poskrbeti za varnostne ukrepe.

Zakon o varstvu javnega reda in miru dovoljuje uporabo karbida in drugih plinskih zmesi za pokanje med določenimi prazniki, kjer je takšno pokanje že tradicija. Upoštevati je treba, da mora biti med 22. in 6. uro zagotovljen nočni mir za počitek ljudi.

24. Alpski večer

BLED 2010

ŠPORTNA DVORANA BLED
sobota, 15. maj 2010 ob 20. uri

Alpski kvintet
Marjan Zgonc in Modri val
Ansambel Juhej
Zapeljivke

Veseli Begunjčani
Dame domače glasbe
Die Top 4

Vesele Štajerke
Ansambel Rosa
Dori in Oto Pestner

Rudi Šantl in Šank kvintet
Triglav kvintet Katerman
Matjaž in Tina Poljanšek
Kraški kvintet in Braco Koren
Ansambel Jerneja Kolarja
Mitja kvintet
Slovenski muzikanti

PRODAJA IN REZERVACIJA
VSTOPNIC

TURISTIČNA AGENCIJA
KOMPAS BLED
04/ 572 75 00
04/ 572 75 01
kompas.bled@siol.net

JANEZ PER
041/ 707 530
janez.per@siol.net

BLEB
Image partner

Gorenjski Glas

GGG +

GLASOVA PREJA
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
KNJIGE IN LJUDJE
RAZGLED

Režim ga je nadzoroval desetletja

To knjigo posvečam staršema, očetu Zdravku, logopedu in dachauskemu taboriščniku, ter mami Zdravki, učiteljici, je kot posvetilo v svojo knjigo napisal Igor Omerza. Očeta ni več, mama Zdravka pa je bila navzoča na Glasovi preji v Preddvoru. / Foto: Tina Dokl

Zanimivosti

Ana in Ivo Jurič, nekdanja delavca LTH, sta danes brezposelna. **Stran 13**

Zanimivosti

Vas Davča je znana po velikih družinah: Krivčevi, Jemčevi, Bevkovi, Gartnerjevi. **Stran 13**

Zamejci

Prevajalka Sonja Kert Wakounig po novem vodi Krščansko kulturno zvezo. **Stran 15**

Glasova preja

Knjiga, ki razkriva

In kaj razkriva knjiga, o kateri smo govorili na 101. Glasovi preji? Razkriva anatomijo delovanja prejšnjega režima. Ko jo beremo, spoznavamo, da smo ga tisti, ki smo bili kolikor toliko poslušni državljani, doživljali le površ(i)n(sk)o. Tisti pa, ki so se mu tako ali drugače upirali, so okusili tudi njegovo globino, temno in hudobno ...

MIHA NAGLIČ

Glavna junaka knjige, ki jo je napisal Igor Omerza - **Edward Kocbek, Osebni dosje št. 584** - sta v naslovu imenovani in njegov prijatelj **Boris Pahor**. V pogovoru, ki je trajal pet let in sta ga objavila marca 1975 v Pahorjevi tržaški reviji Zaliv, sta razkrila tabu komunističnega režima - zunajsodni poboj domobrancev trideset let pred tem, maja in junija 1945. Tiste pa, ki so si drznili drezati v tabuje, so v vseh časih in režimih doletele hude sankcije. Pahorja je v zavetju njegovega tržaškega zaliva doletela "le" enoletna prepoved vstopa v matico, po Kocbeku pa se je vsul plaz javnih obtožb, pred katerimi se ni mogel enako - torej javno - braniti. Mitja Ribičič, takratni šef SZDL, je obračun z domobranci zagovarjal takole: "Pri zadnjih bojih /.../ je na dvajset tisoč slovenskih partizanov ležala teža von Löhrove armade, teža stotisočglave množice belogardistov, domobrancev, ustašev, četnikov in drugih kvizlinških vojska, ki so bile še bolj nacistične kot nemška armada sama, predvsem pa so bile razredno opredeljene, hotoč prepričati socialistično revolucijo v Jugoslaviji. Te sile kontrarevolucije smo morali fizično uničiti v 45. letu, čeprav smo imeli potem še dve leti opravka z banditizmom." Omerza se na Ribičiča odzove takole: "No, je bilo pa res veličastno in hrabro dejanje, v 'zadnjih bojih' umoriti neoboroženo

in z žicami zvezano stotisočglavo vojsko domobrancev in drugih kvizlinških formacij, po raznih breznicah, kotanjah, gmajnah, globelih, vrtačah, poljih, protitankovskih jarkih in rudniških jaskih, vse to, ko je bila vojna že končana. Cinizem in potvarjanje brez primere je v tej Ribičičevi lažni opredelitvi, v prikrivanju tega zločina, ki je umazal osvobodilni boj. Bolje, da bi molčal! Vseeno pa vsaj javno izvemo za pravi razlog pokola. Predvsem so bile, po Ribičiču, te sile razredno opredeljene in kontrarevolucionarne. Šlo je torej za množičen in neusmiljen obračun z ljudmi, v katerih je nova partijska vrhovna oblast videla potencialno nevarnost za svojo absolutno 'proletarsko' oblast. Boris Pahor je literarno in mediteransko lep v opisovanju tega Ribičičevega navedka: "Tako spušča sipa črnilo, da se s črnim vodnim oblakom zaščiti pred nevarnostjo." K temu (v knjigi na straneh 288-289) lahko dodamo samo to, da je bilo Ribičičevo črnilo rdeče, krvave barve ...

V knjigi (str. 234-236, 309) izvemo tudi, kdo so bili po Kocbeku tisti, ki so ukazali, sklenili ali vsaj predlagali poboj. "Moj intervju /z Borisom Pahorjem, objavljen marca 1975 v Trstu/ je častno dejanje človeka, ki bi rad svoje soborce pripravil do tega, da skupno obžalujemo dejanje, ki so ga sklenili Kardelj, Kidrič, Marinko, Maček in B. Kraigher /.../ in z njim stori li najhujše dejanje v vsej slovenski zgodovini." Tako v

Igor Omerza / FOTO: TINA DOKL

Kocbekovem osebnem dnevniku, 17. aprila 1975, dan pozneje pa tole: "Tone /duhovnik Anton Trstenjak, Kocbekov prileški rojak/ mi je povedal zaupen podatek (dobil ga je od razgledanega človeka), da je pri sklepu politburoja o usodi slovenskih domobrancev najbolj ostro, odločno in tako rekoč najbolj ekskluzivno sodelovala Šentjurtčeva /Lidija/, nihče drug ni hotel te odgovornosti prevzeti nase tako samo po sebi razumljivo kakor ta ženska." In še: "Strašno mi je, kadar pomislim, da stoji novi režim na truplih 12.000 nedolžnih ljudi. Boris Kraigher je za-

upal slovenskemu duhovniku, svojemu sošolcu: 'Premišljevali smo in si belili glavo, če se jih ne rešimo in jih spustimo, bomo neprestano v napornem, ogroženem položaju.'" In ne nazadnje, Kocbek v pismu prijatelju, pisatelju in nobelovcu Heinrichu Böllu, 12. junija 1975: "Danes poznamo grozni razlog: postali so žrtev panike, ki zaposluje samo ekskluzivne režime. Zaradi tega so ta primer do danes strogo in spretno prikrivali. Za mali, komajda dvamilijonski narod pomeni ta umor kapitalni zločin. Nenehno si predstavljam te nesrečne ljudi, kako bi lahko kot pametno prevzgojeni moške ustanovili več deset tisoč srečnih in plodnih družin."

Javno razkritje poboja domobrancev je bilo razkritje za nazaj. Knjiga pa nam odkriva tudi pravo podobo številnih posameznikov in organizacij, ki so bili sredi 70. let paradne osebnosti slovenskega naroda. Tu ne mislim toliko na politike, ki so pač hoteli za vsako ceno ohraniti svojo na zločinu in ekskluzivnosti temelječo oblast - v zadevi Kocbek so se najbolj "izkazali" Kardelj, Fajfar, Popit, Ribičič, Šetinc in sam Josip Broz Tito ... Razočarani smo nad servilno, v odnosu do takratnega režima podrepiško proaktivno držo mnogih intelektualnih in akademskih veljakov (Josip Vidmar), medijskih prva-

kov (Mitja Gorjup, 1971-77 glavni urednik Dela), celo nekaterih književnikov, med katerimi prednjači diabolično nagnusni lik Jožeta Javorška s svojim ovađuškim in moralno zavržnim delovanjem ... Sicer pa smo v tej sprevrženi igri sodelovali vsi, ki smo se prostovoljno udeleževali vseh mogočih ritualov, ki jih je izumil Kardelj v svoji čudežni viziji socialističnega samoupravljanja (neposredne demokracije pod partijsko kontrolo).

Ne nazadnje nam knjiga razkrije uporno, prvotnemu duhu OF zvesto držo "pričevalca" Kocbeka. "V levjem žrelu kazati roge in se ne ozirati na vsa sredstva, ki so bila policijskemu režimu na razpolago v času, ko sta bila Tito in Kardelj trdno v sedlu, poleg njiju pa živi in vplivni še nekateri soodločevalci o pokolu domobrancev (v Sloveniji najmanj še Maček in Marinko), je bilo resnično zadržanje vredno načelno trdne in osebno hrabre osebe /.../ Bralec si mora predstavljati, kakšen psihični napor in osebno žrtvovanje ter neustrašnost so potrebni v totalitarnih sistemih za takšen upor, na kar smo - v dveh desetletjih svobode združevanja, govora in tiska v Sloveniji - že malce pozabili." S temi avtorjevimi besedami (str. 197) naj sklenemo ta zapis o njegovi kapitalni knjigi, ki jo priporočam v branje.

"Bralec si mora predstavljati, kakšen psihični napor in osebno žrtvovanje ter neustrašnost so potrebni v totalitarnih sistemih za takšen upor /Kocbekov/, na kar smo - v dveh desetletjih svobode združevanja, govora in tiska v Sloveniji - že malce pozabili."

(Igor Omerza)

Dokumentov o povojnih pobojih v Sloveniji ni, medtem ko so Sovjeti v času Gorbačova odkrili vse, tudi dokument o pobojih poljskih častnikov pri Katinu. Videti ga je mogoče na Wikipediji / FOTO: TINA DOKL

Glasova preja

Režim ga je nadzoroval desetletja

Čas in tema tokratne Glasove preje res ne bi mogla biti bolje izbrana. Čas: bližina praznika upora proti okupatorju, nekdanjega dneva Osvobodilne fronte, tema pa eden od ključnih ustanoviteljev OF Edvard Kocbek, ki ga je totalitarni režim neusmiljeno preganjal.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

O tej osrednji osebnosti osvobodilnega gibanja, slovenskem razumniku, pesniku in pisatelju, se je v Preddvoru voditelj Glasove preje Miha Naglič pogovarjal z Igorjem Omerzo, avtorjem zajetne knjige Edvard Kocbek, Osebni dosje 584. Igor Omerza je bil aktivni član Odbora za varstvo človekovih pravic, ki se je leta 1988 postavil v bran četverici Janša, Tasič, Borštner in Zavrl. Po osamosvojitvi je postal poslanec prve slovenske skupščine, ki jo je tedaj vodil France Bučar, pozneje je bil generalni direktor SDK in podžupan mestne občine Ljubljana pod županjo Danico Simšič. Danes je samostojni podjetnik in publicist, knjiga o Edvardu Kocbeku je njegova tretja, pripravlja pa že dve novi, povezani z delovanjem Odbora za varstvo človekovih pravic.

Sogovornika na Glasovi preji, vrstnika iz gimnazijskih let, sta uvodoma obudila spomin na pomlad 1975, ko so se zgodili ključni dogodki, ki jih obravnava Omerzova knjiga. Takrat je namreč v Trstu v reviji Zaliv izšel intervju Borisa Pahorja z Edvardom Kocbekom, v ka-

terem slednji razkriva, kako si je komunistična partija med vojno podredila osvobodilno gibanje, prvi pa si je tudi upal povedati o povojnih pobojih zajetih domobrancev. Omerza in Naglič se tega sicer spominjata, a mladih to takrat pač ni toliko zanimalo. Omerza se spominja zlasti tega, da je bilo v slovenskem (in jugoslovanskem) tisku takrat o Kocbeku brati samo negativno.

Kako je Omerza sploh prišel do Kocbeka? "Ko sem se lotil pregledovanja gradiva za knjigo o Odboru za varstvo človekovih pravic, sem ugotovil, da mnogo stvari sploh nisem vedel, čeprav sem bil zraven. Zanimalo me je, kje je ozadje takratnih dogodkov, vedno bolj me je začelo vleči nazaj po osemdesetih, gledal sem Mladino, Novo revijo, Društvo slovenskih pisateljev, mirovna in nova družbena gibanja, plakato afero ... Na osnovi ugotovljenega sem želel napisati samostojno knjigo kot uvod v knjigo o odboru za varstvo človekovih pravic. Prišel sem do Spomenke Hribar, ki je pomemben individualni gradnik odbora, in v njeni Krivdi in grehu sem naletel na Kocbeka. Pritegnila me je

ta osebnost in njena usoda, zato sem ga začel natančneje raziskovati. Od osemdesetih let sem prišel v petdeseta in nazaj v trideseta ..., " je svoj ovinek do Edvarda Kocbeka poslušalcem pojasnil Igor Omerza.

Izložili sta ga cerkev in partija

Natančneje knjiga obdeluje tri obdobja, prvo iz tridesetih let, ko je Kocbeka zaradi zapisa Premišljevanje o Španiji (v njem obsoja vlogo cerkve v španski državljanski vojni) najprej izločila katoliška cerkev. V petdesetih letih je napisal Strah in pogum, zaradi česar je prišel v nemilost pri povojnih slovenskih (in jugoslovanskih) političnih oblasteh. V sedemdesetih letih pa se zaradi njegovih pričevanj o medvojni in povojni zgodovini gonja zoper njega še poveča. Posebno pozornost namenja Omerza tudi Kocbekovim sopotnikom. Tržaški pisatelj Boris Pahor je po avtorjevih besedah Kocbekov "alter ego". On ga je v začetku sedemdesetih let začel nagovarjati, naj pove resnico o prisilni podreditvi Osvobodilne fronte komunistični partiji in o

povojnih pobojih domobrancev in Pahor je v svoji reviji v zamejstvu skoraj pet let pozneje objavil ta zapis. Kocbekova sopotnika sta tudi Viktor Blažič in Franc Miklavčič, ki so ju politične oblasti zaprle in jima sodile. Kocbeka niso zaprli, pač pa so ga vrsto let nadzorovali. Nihče ni imel tolikšnega dosjeja kot Kocbek, kar 7500 strani je obsegal osebni dosje št. 584, in to samo za obdobje od 1944 do 1965. Služba državne varnosti (SDV) mu je sledila, prisluškovala, pregledovala pošto, nadzorovali so ga številni ovaduhi, med katerimi so bili tudi njegovi tesni sodelavci. Sogovornika sta med slednjimi veliko govorila zlasti o Jožetu Javoršku (s kodnim imenom Piette), ki je do leta 1966 prispeval največ poročil v Kocbekov dosje. Zanimiva je tudi družinska prijateljica s kodnim imenom Eda, ki je z ženo celo prišla h Kocbekovi smrtni postelji. Sicer pa Omerza govori o kakih 60 sodelavcih ali znancih, ki so Kocbeka spremljali in ovajali, poleg njih pa tudi uslužbenci SDV. Zakaj je bil ravno Kocbek deležen tolikšne pozornosti

▶ 12. stran

Foto: Tina Dokl

Glasbeni uvod v Glasovo prejo je s Španskim valčkom prispeval harmonikar Tadej Jerončič, učenec šestega razreda Glasbene šole Kranj pod mentorstvom Tatjane Repovž.

Foto: Tina Dokl

V knjigo Edvard Kocbek, Osebni dosje 584, se je avtor Igor Omerza podpisal tudi preddvorskemu županu Miranu Zadnikarju.

Foto: Tina Dokl

Drago Štefe je dober poznavalec Kocbekovih del, ceni ga kot pesnika in tudi kot izvrstnega opazovalca slovenske zgodovine in vizionarja, ki je želel novo svobodno Slovenijo. Globoko ga je razočaralo zlasti pričevanje, da ga je ovajal njegov sodelavec in mentor Jože Javoršek. Štefe je med zgodovinskimi osebnostmi iz Kocbekovega časa omenil pomembnega gorenjskega krščanskega socialista Aleša Stanovnika.

Igor Omerza in Miha Naglič o Kocbekovem osebni dosjeju številka 584

Knjigo lahko kupite tudi na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju. Ker je precej težka, ima 594 strani, priporočamo, da jo pridete iskat k nam. Lahko vam jo tudi pošljemo, a plačate še poštnino. Pokličite nas na: 04/201 42 41 ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 39 evrov, akcijska cena na Gorenjskem glasu pa le 33 evrov!

Gorenjski Glas

Glasova preja

Edo Gruden je z Igorjem Omerzo polemiziral o nekaterih zgodovinskih okoliščinah, tudi o povojnem poboju domobrancev. Pravi, da ga kot vsak civiliziran človek obsoja, vendar je prepričan, da ni šlo za politično dejanje, pač pa dejanje maščevanja. Za knjigo o Kocbeku, ki je bil po njegovem mnenju polivalentna osebnost, pa pravi, da je zastavljena preveč črno-belo.

Občinstvo je pozorno prisluhnilo pogovoru o Kocbeku in delu slovenske zgodovine, ki jo vse premalo poznamo. Eden od obiskovalcev Glasove preje je obudil spomin iz svojih srednješolskih let na Jesenicah, ko je tamkajšnji profesor dijakom priporočil, naj berejo Kocbeka, če želijo kaj več vedeti o NOB. To je bilo daljnega leta 1966.

Danes težko razumemo, da včasih v Sloveniji ni bilo svobode govora, tiska in združevanja, in da si je le nekaj pogumnih posameznikov upalo nasprotovati režimu. Ti so kakor Kocbek ali Jože Pučnik doživeli kruto usodo. Sedemdeseta leta so bila po mnenju Igorja Omerza še posebej težka. Celo težje kot v šestdesetih, saj so na prelomu desetletja v Sloveniji, na Hrvaškem in v Makedoniji pometli z liberalnejšo strujo v partiji. V sedemdesetih letih je bilo še vse pod pokrovko, po Titovi in Kardeljevi smrti v osemdesetih pa so se stvari začele spreminjati, k čemur je pripomoglo tudi mednarodno dogajanje. Na Poljskem se je pojavila Solidarnost. Pri nas je usahnil kreditni vir, na katerem je plavala takratna Jugoslavija, ekonomski, socialni in nacionalni problemi so začeli nakazovati razpad države, sta sogovornika razčlenjevala okoliščine, ki so v osemdesetih letih odprle priložnost novim družbenim gibanjem.

11. stran

službe državne varnosti? "Bil je velik voditelj slovenskega osvobodilnega gibanja, ustanovitelj OF, ko so 1941 koalicijo sklenili komunistična partija, krščanski socialisti, levi sokoli in samostojni kulturniki. Je tudi edini, ki pozneje ni vstopil v komunistično partijo, kar so storili denimo Fajfar, Breclj, Javoršek, Vidmar, Stanovnik. Leta 1943 je bila podpisana Dolomitska izjava, ki je dala vodilno vlogo partiji," Omerza pojasnjuje zgodovinska dejstva. Kocbek je zahteval avtonomnost vseh ustanoviteljev osvobodilnega gibanja, zaradi česar je bil partiji trn v peti. Ta človek je bil vizionar, pravi Omerza. Ko je bila vsa Evropa na tleh pred Hitlerjem, je imel vizijo, kako osvoboditi slovensko družbo in ustvariti novega človeka. Tak človek, magnet za katoliške množice, bi lahko potegnil in zato so ga šteli za nevarnega. Še bolj v nadlego jim je bil, potem ko je oblasti sprasel o pobjah zajetih domobrancev, zahteval, da se te stvari razčistijo in da se zanje sprejme odgovornost. Kot sta ugotavljala sogovornika, je med njim in Kardeljem ves čas prisoten spopad. Ob tem je Miha Naglič spomnil, da je letos minilo sto let od rojstva Edvarda Kardelja, o čemer je vladal medijski molk. Svoje čase pa je bil osrednja politična osebnost v Sloveniji.

Črno-bela zgodba

"Viktor Blažič, ki je bil na Delu redaktor, je povedal, da karkoli je Kardelj rekel, je moralo biti objavljeno na prvi strani," je dejal Omerza in dodal, da je bila nenehna petdesetletna promocija menda dovolj. Medtem ko Kocbekova zvezda od osemdesetih let naprej vse bolj žari in je v zgodovini na svetlem mestu, njegovi zoprniki v zgodovini izginjajo ali pa dobivajo negativne predznake. Omerza priznava, da je knjigo zastavil zelo shematično in njene protagoniste razdelil na pozitivce in negativce. Med Kocbeku prijaznimi so Viktor Blažič, Heinrich Böhl (nemški nobelovec, ki se je za Kocbeka zavzel v mednarodni javnosti), Franc Miklavčič, Janez Gradišnik, Pahorjev pisateljski kolega Alojz Rebula. Neprijazni so mu bili: Broz, Fajfar, Mitja Gorjup, Jože Javoršek, Kardelj, Popit, Ribičič, Franc Šetinc, Josip Vidmar. Na eni strani je režim z vsemi podaljški (policijskimi, medijskimi, sodnimi, pisateljskimi) in ko da vrh nalogo, jo hlapci režima izpolnijo. Na drugi strani je peščica ljudi s Kocbekom

na čelu, ki je pri režimu v nemilosti in se javno ne more izražati, razen v Trstu, kjer je svoboda združevanja, tiska in govora, česar v Sloveniji (Jugoslaviji) ni. Zgodba je črno-bela zato, ker je bilo takšno realno stanje v takratni državi. Po Strahu in pogumu in ob pričevanju leta 1975 ni bil objavljen niti en stavek, ki bi podpiral Kocbeka, razmišlja Omerza. V tujini pa nasprotno zoper Kocbeka ni žal besede, razen režimskega Primorskega dnevnika in emigrantskega tiska, ki Kocbeku še vedno očita paktiranje s komunisti med vojno. Omerzova knjiga ne pokaže le Kocbekove usode, pač pa prek nje razkriva anatomijo funkcioniranja takratne družbe. Tudi takratno servilnost pisateljskega društva, tudi nečastno vlogo medijev, sogovornika sta se dotaknila zlasti fenomena takratnega glavnega urednika Dela Mitje Gorjupa.

Usodni intervju v Zalivu

"Boris Pahor je Kocbeku že leta 1970 poslal vprašanja za intervju, v katerem bi razkril medvojne in povojne dogodke. Na pričevanje, ki je bilo napisano v obliki samospoševanja, pa je Pahor čakal pet let. Kocbek je v tem spisu napisal, kako je prišlo do tega, da je partija s terorjem prevzela OF, napadel Kardelja in razkril povojne poboje, česar si dotlej ni upal napisati nihče," poudarja Omerza. Kaj je odtehtalo, da se je odločil spregovoriti prav tedaj, je zanimalo Nagliča. "Razlogov je več: najprej Kocbekova potreba po izpovedi, pritisk emigrantov, pa tudi napad na Kocbeka ob njegovi sedemdesetletnici. Od leta 1970 so v SDV vedeli, da Kocbek nekaj pripravlja, o tem so dnevno poročali Kardelju, Dolancu, Popitu, Kraigherju, Vipotniku ... Leta 1974 je Kardelj Kocbeka v Delu napadel na dveh straneh in ožigosal domobranca, kot da bi vedel, kakšen zapis pripravlja Kocbek. In približno je najbrž tudi vedel. Potem pa so za sedemdesetletnico slovenskega pesnika in voditelja osvobodilnega gibanja nanj naredili pogrom. V Delu izide trinajst nadaljevanj Jožeta Javorška, ki blatijo Kocbeka. Potem je tu še pot v Pariz, kjer se je Kocbek srečal z nekaterimi emigrantskimi duhovniki, ki so mu pokazali literaturo o povojnih pobjih. On v dnevnik zapiše: sama kri, sama groza. Ko se je vrnil iz Pariza, je prišel k njemu Pahor in že naslednji teden je Kocbek prinesel svoje odgovore," je Omerza nanzal dogodke do usodnega intervjuja.

Gorenjske epizode

V pogovoru sta se sogovornika na Glasovi preji dotaknila tudi nekaterih gorenjskih drobcev. Preden se je zaradi Strahu in poguma v petdesetih letih začela gonja proti Kocbeku, preden je partija dala znak, češ udarite, so jo na Jesenicah in v Kranju prehiteli v zvezi borcev in zahtevali, naj se Kocbeka vrže z vseh položajev. Boris

govornika. In omenila sta še eno gorenjsko ime, Tomaža Ertla, ki je bil v sedemdesetih letih načelnik službe državne varnosti, pozneje pa polno desetletje republiški sekretar za notranje zadeve. Omerza ga je imel priložnost spoznati ob aferi JBTZ, kjer ni zanikal svoje odgovornosti za aretacijo Janša in tovarišev. Pri odboru za varstvo človekovih pravic je bil zelo osovražen. Z akcijo

Igor Omerza

Kraigher je rekel, pa saj še niste dobili direktive, da tako ostro nastopite. 2. februarja je Gorenjski glas objavil jese- niško in kranjsko zgodbo, 11. februarja pa je Kocbek dal odstopno izjavo. Plemenitejša pa je poteza Franceta Kolblarja iz Železnikov. Leta 1937 je Kocbeku izdal Premišljevanja o Španiji v katoliškem Domu in svetu. Ker je takrat nasprotoval cenzuriranju, je odstopil. Ko je leta 1952 v Gorenjskem glasu prebral zahteve z borčevskih sestankov, je pisal Borisu Zitherlu in se zavzel za Kocbeka. Eden redkih, ki v vse-spolni gonji ni pokleknil, je dejal Omerza.

Sogovornika sta podrobneje razpredala tudi o povojnih pobjih. Kdo jih je ukazal, zakaj ni nikakršnih dokumentov, kako se je to zgodilo, kot denimo obstajajo dokumenti o poboju poljskih oficirjev v Katinu? Kocbek govori o petih tovariših in eni tovarišici, omenja imena Kardelj, Kidrič, Maček, Marinko, Boris Kraigher, Lidija Šentjunc. Brez vrha partije do pobjev ne bi moglo priti, bili so politična odločitev o odstranitvi potencialno nevarnih nasprotnikov, meni Omerza, ne pa maščevanje. Pač pa je bilo to lažje storiti, ker so jih imeli za izdajalce in zločince. Sicer pa je o politiki jugoslovanske partije tedaj odločala Kominterna, na zahtevo slednje je bila podpisana tudi Dolomitska izjava, sta ugotavljala so-

Sever pa si je rešil veliko ugleda. Zaradi nje je dobil najprej jeseniško priznanje častnega občana, nato pa odlikovanje predsednika Türka, kar se zdi Omerzi velika napaka, ki je po nepotrebem razdvajala slovensko družbo.

Omerzova knjiga o Kocbeku je tudi knjiga o Borisu Pahorju, ki je živel v zamejstvu, ni smel v Jugoslavijo, bil kritik takratnega režima. Branil je Kocbeka in njegove prijatelje. Ko so zaprli Blažiča in Miklavčiča, je izkoristil "najmanjši možni prostor", je navrtaval režim, protestiral, delal strašen "kažin", deloval kot David proti Goljatu in uspelo mu je, da so jima znižali kazni in ju prej oprostili. To so storili ne le zaradi Pahorjevega vztrajanja, pač pa zato, ker se je hotela Jugoslavija tedaj pokazati demokratsko, Tito pa je hotel dobiti Nobelovo nagrado. S podobnim pritiskom je v osemdesetih deloval tudi odbor za varstvo človekovih pravic, pravi Omerza, le da z velikim številom članov in ne kot samotni jezdec okoli Kocbeka in Pahorja. O Kocbeku se je začelo naklonjeno govoriti v osemdesetih, njegova zvezda vse bolj žari. Njegove pesmi so čudovite, lirčne in hkrati angažirane. Njegovi zoprniki pa bodo v zgodovini zbledeli, je prepričan Omerza in navaja markantnega kulturnika Josipa Vidmarja, na katerega se danes le še redko kdo spomni.

Zanimivosti

Brezposelnost
pahne v hudo stisko

Ivo in Ana Jurič sta bila od leta 1982 vse do lanskega junija zaposlena v škofjeloškem LTH. Še danes sta brez službe, na robu preživetja.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - "Precej mlada in polna upanja v boljše življenje sva prišla iz Bosne. Takrat smo govorili 'majka' Slovenija, druga Švica. Tudi v tej državi sem bil, vendar je bilo v Sloveniji boljše. Delala sva v uspešnem podjetju," pravi Ivo Jurič, ki je skupaj z ženo Ano prišel v Slovenijo leta 1975, sedem let kasneje sta se zaposlila v lani propadlem LTH. Opisujeta, da sta z veseljem hodila na delo, bila ponosna na podjetje.

"Tudi domačim sem z veseljem povedal, kaj in kje delam. Danes nama nihče ne verjame, kaj se v Sloveniji dogaja. Ne verjamejo, da smo celo lačni. Pa si želim le, da bi normalno živel, da bi lahko normalno plačal položnice," zagrenjeno pravi Ivo Jurič. Pred slabim letom sta pristala na Zavodu za zaposlovanje. Danes živita od nadomestila plače, pomoči družine, sosedov in prijateljev.

Sramota za Slovenijo

"Sramotno je, kar se dogaja. Za propad LTH poznamo krivce, pa to te vlade ni prav nič zanimalo. Še huje je, da smo tudi sedaj samo nepotrebni strošek državi, kljub več kot tridesetim letom delovne dobe in plačevanja davkov in prispevkov," pravi Jurič. Že pred več meseci sta prejela pomoč za plačilo položnic, od jamstvenega sklada približno 1500 evrov neto in nekaj prehranskih paketov pomoči.

"Kaj naj narediva? Za hrano nama skoraj nič ne ostane, mož ima težave z zdravjem, poleg vsega pa naju še zafrikavajo," pove Ana Jurič. Mož je imel v zadnjem letu kar dve operaciji hrbtenice, težko se giblje, zato mora žena zanj ves čas skrbeti. Po prvi operaciji je moral na rehabilitacijo, njeno pomoč v toplicah sta morala plačati sama. Zaradi tega sta zamudila rok za predložitev potrdil o plačilu položnic - odloč-

ba: v naslednjih 18 mesecih niste upravičeni do nove pomoči. "Zaradi izplačila iz jamstvenega sklada smo prejeli napačen izračun dohodnine. To vedo vsi, tudi vlada. Mi pa povračila preveč plačane dohodnine ne bomo dobili sedaj, ampak šele jeseni. Zaradi njihove napake! To je norišnica," razloži Ivo Jurič.

Ne pokojninski reformi

Težko življenje jima ne da spati. Vseskozi premišljujeta o preživetju. "Kdor tega ne doživi, sploh ne more razumeti. Vedno si praviš: jaz bi se znašel. Sam sem nastradal dvakrat, saj sem hkrati še zelo bolan," pravi Jurič, ki ve, da je brezposelnih in na robu preživetja danes v Sloveniji zelo veliko. Tudi zato se zahvaljuje prijateljem, sosedom in družini pa tudi zdravnikoma Andreju Šubicu in Kristini Potočnik za pomoč. Pravi, da bi danes težko delal, upa na invalidsko upokožitev.

"Veste, velikokrat sem že pomislil, da bi kar skočil iz enajstega nadstropja naše stolpnice. Pa vendar so tukaj moje tri hčere in pet vnukov. Rad jih imam in oni mi dajejo vero v življenje," pravi Ivo, njegova žena Ana pa upa, da bo kmalu dobila delo: "Vsak od naju dobiva okoli 330 do 350 evrov nadomestila. Hkrati ima vsak od naju po 220 evrov kredita, plačati morava zdravstveno zavarovanje, potem pa vidite koliko nama ostane. Zato si želim dela in vsaj spodobno plačo."

"Če bi lahko delal, bi bil najbogatejši človek na svetu," večkrat ponovi Ivo Jurič, žena Ana pa je kritična do napovedanih sprememb pokojninske reforme: "Že sedaj ne vem, če me bo kdo želel zaposliti. Vsi želijo, da bi delala kot 25-letnica, z visokim učinkom, izkušenj ne upošteva nihče. Ne verjamem, da bi lahko na upokožitev čakala še sedem let."

Ana in Ivo Jurič, v sredi njun leto in pol star vnuk Mario: "Upam, da bo on živel bolje." | FOTO: TINA DOKL

Nekdanja LTH-jevca si o vodilnih, ki so podjetje pripeljali do stečaja, ne mislita prav nič dobrega. "Nisem krvnik, vseeno pa bi jim vzel vse premoženje in jim namenil zgolj tristo evrov na mesec. Naj s kruhom in vodo in številnimi računi skušajo preživeti," pravi Ivo Jurič. Zagrenjen je tudi zaradi vlade, ki je takšne 'kraje' (tudi v drugih primerih po Sloveniji) dopustila. "Slovenija je lepa in bogata država, hkrati pa bi morala biti tudi socialno pravična, ne pa da reveži pomagajo revežem," dodaja Jurič. Oba sta bila lani kar sedem mesecev brez dohodkov. Danes je nekoliko bolje, a še vedno hudo. Ana Jurič bo že od decembra brez nadomestila. Kako potem, ne ve.

Davča, vas velikih družin

Vas Davča je znana po družinah z veliko otroki, največ - po enajst - jih imajo Gartnerjevi in Bevkovi. Kar tretjina vaščanov je mlajša od dvajset let.

ANA HARTMAN

Potem ko sta se lani **Klementina** in **Roman Gartner** iz Davče (po domače Dolinarjevi) razveselila enajstega otroka, je podobna sreča pred mesecem dni doletela njuna sovaščana **Tatjano** in **Marjana Bevka** (pri Mravljju). Konec marca je namreč Tatjana povila Klemena, ki je bil v primerjavi s starejšimi sedmimi brati in tremi sestrami največji korenjak, saj je imel kar 4,58 kilograma, dolg pa je bil 56 centimetrov. "Vsak otrok je nekaj posebnega. Če bi se obremenjeval s tem, čemu se boš moral odreči zaradi velike družine, bi verjetno imel samo enega otroka," razmišlja Tatjana. Miselnost o izjemnem odrekanju v velikih družinah je zmotna, zatrjujeta starša. "Prav nič nam ne manjka, otrokom nudimo več, kot bi imeli v bloku. Vedno jih čaka toplo kosilo, oble-

čeni niso slabo, niso prepuščeni sami sebi, imajo delovne navade ...," je dodal oče.

Na kmetiji na nadmorski višini 960 metrov poleg Tatjane, Marjana in njegove mame **Marije** živijo še osemnajstletna **Helena**, dijakinja Srednje biotehniške šole v Naklem, gimnazijca **Marko** (17) in **Matej** (16), **Andrej** (14), **Barbara** (12), **Blaž** (9), **Sabina** (7), **Rok** (6), **Miha** (4), **Gašper** (2) in že omenjeni enomesečni **Klemen**. Glavni dohodek je les, poleg tega pa oddajajo mleko. Starejši trije sinovi vstajajo že ob štirih zjutraj in pomagajo v hlevu, še preden se odpravijo v šolo. "Otroci veliko pomagajo tudi pri gospodinjskih opravilih, vsak ima svoje zadolžitve. Zgodi se, da sem utrujena, a če si med seboj pomagamo, gre," pripoveduje Tatjana. Na vprašanje, zakaj je v Davči toliko velikih družin, oče Marjan v smehu odvrne:

"Nobenega sevanja ni pri nas, to je naključje."

"Velike družine so v današnjih časih občudovanja vredne. Starši so enostavno pripravljene sprejeti novo življenje," je župan občine Železniki **Mihael Prevc** ugotavljal po nedavnem obisku trinajstčlanske družine Bevk, ki ji je izročil tudi bon v višini tisoč evrov za nakupe pri najboljšem sosedu. "Bevkovi otroci so zelo pridni tako doma kot v šoli, materialnega pomanjkanja ne čutijo. Se pa v velikih družinah čuti velika prisotnost domačega okolja in ljubezni, kar je za otroka v času potrošništva še kako pomembno," je poudaril Prevc, sicer oče sedmih otrok.

Davča že od nekdaj slovi po velikih družinah: Krivčevi imajo sedem otrok, Jemčevi šest, po pet otrok pa imajo pri Nacetu, Hlipu in Bitencu. Vas samotnih kmetij ima nekaj čez 280 prebivalcev, tretjina pa je mlajša od dvajset let. "Za

Tatjano in Marjana Bevka je konec marca osrečil že enajsti otrok, sin Klemen. Trinajstčlansko družino je obiskal tudi župan Mihael Prevc (levo).

prihodnost vasi se nam ni treba bati. Mladi ostajajo v naših krajih, ob starih domačijah rastejo nove hiše, tudi nekateri lastniki vikendov so se za stalno preselili v Davčo. Veseli smo, da število prebivalcev ne upada. Čeprav so dali skozi že marsikaj hudega, še vedno vztrajajo v teh krajih," je poudaril **Božo Prezelj**, predsednik Krajevne skupnosti Davča.

Župan je ob tem dodal, da so Davčarji že od nekdaj zelo iznajdljivi, pridni in podjetni, navajeni so trdega življenja in iščejo nove priložnosti. "Največ jih kruh služi v tovarnah v Železnikih, nekaj je gradbenih podjetij in mizarjev, nekateri pa se ukvarjajo s kmetijstvom in dopolnilnimi dejavnostmi. V zadnjem času smo v Davči posodobili tudi

komunalno infrastrukturo, asfaltirali smo številne ceste do posameznih domačij, tako da Davča še zdaleč ni več bogu za hrbtom, kot je veljalo nekoč. Problem je le v poplavih uničena regionalna cesta, za katero upamo, da jo bo država vendarle kmalu obnovila. Sicer pa trenda odseljevanja že dolgo ni več," je še dejal Prevc.

Na robu

ZGODBA NEKEGA OTROŠTVA, KI SE NE BI SMELA ZGODITI

Je komu sploh še mar za otroke?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

sester imam, saj so vsi, ki se jih medlo spominjam, čez noč izginili in jih po tem nisem nikoli več videla. Spominjam se, da sem bila nenehno lačna. Mama me je zaklepala v stanovanje in odhajala po svojih poteh. Uradno je delala kot natakara, neuradno pa je bila na voljo moškim. Zato tudi jaz ne vem in ne bom nikoli izvedela, kdo je moj oče. Zame je skrbela ena od tetk, ki je v resnici bila mamina sovaščanka. Pred mnogimi leti sta skupaj prišli v Slovenijo s trebuhom za kruhom. A tudi tetka Jasminka je imela svoje muhe, svoje otroke, moža, ki je bil brez službe in alkoholik, da preprosto ni utegnila skrbeti še zame. Spominjam se, da sem še ne triletna zlezla po vseh štirih po stopnicah do njenega stanovanja, in ker sem bila lačna, sem jedla kar s tal, kar mi je prišlo pod roke. Kakšno skorjo kruha sem potem glodala ves dan, če nisem imela drugega. Zelo rada pa sem prepevala, in ker sem imela dober spomin, sem znala veliko "neprimernih" pesmi tudi na pamet. Nekoč me je tetka skupaj s svojo hčerko odpeljala v potujoči vrtec. To so bili prvi lepi spomini. Ne spominjam se več, koliko sem bila stara, pet let pa verjetno še nisem imela. Še danes mi v ušesih odzvanjajo besede (pa je od takrat minilo že več kot trideset let) ene od vzgojiteljic, ki je rekla drugi: "Tega umazanega ciganskega froca pa kar ti imej, meni se gabi." Mogoče sem res bila taka, kot je rekla. Nisem pa bila neumna, da ne bi vedela, kaj njene besede pomenijo. Ni hče me ni nikoli navajal na

kahlico, zato mi je še zmeraj kdaj ušlo v hlačke. Lahko da sem imela tudi uši, ne spomnim se več. Ampak v našem naselju smo jih imeli itak vsi, če jih je imel eden. Tista druga vzgojiteljica, ki se ji nisem gnusila, me je prišla za roko in me odpeljala s seboj v kopalnico. Tam je v otroško banjico natočila tople vode in me vprašala, če bi hotela v njej malo čofotati. Ideja se mi je zdela zanimiva, takoj sem se slekla in skočila v vodo. Zdelo se mi je super, saj je bila topla in je lepo dišala. Gospa Mara, tako je bilo vzgojiteljici ime, je hotela mojo obleko vreči v smeti, a ko je videla, da sem se pričela jokati, mi je obljubila, da jo bo odnesla domov in oprala. Potem mi je umila tudi lase, bilo je prvič, da mi je nekdo to naredil. Čeprav mi je šla milnica v oči, sem vriskala od veselja. Oblekla me je v čisto obleko, bila je roza barve, na hrbtu se je zavezovala z veliko pentljo. Lase mi je spela z elastiko in po obrazu me je namazala z neko kremo. Postrigla mi je tudi nohte, in ko sem jo pogledala v obraz, sem videla, da je imela solzne oči. "Zakaj se jokaš, tetka?" sem jo vprašala. "Saj se ne," se mi je zlagala. "Kdo te je pa udaril?" jo je nato zanimalo. Sploh nisem razumela, kaj me sprašuje. Doma, pri tetki in na ulici me je stalno kdo tepel. Če me ni mama, so me tetka, njeni starejši sinovi ali pa moški, ki jih je mama vodila domov. To, da imam marogaste podplutbe, se mi ni zdelo nič takega. Vseeno pa mi je bilo lepo, ko mi jih je namazala z nekim oljem, in bila sem ji zelo hvaležna.

Odpeljala me je v skupino, kjer je bilo še okoli dvajset drugih otrok. Sedeli so v polkrogu in poslušali pravljico. Jaz sem se gospe Mare držala za haljo in je nisem izpustila. Zdela se mi je kot kakšna dobra vila. Tista druga vzgojiteljica jo je vprašala, če je bilo "grozno", ampak je Mara odkimala. Potem je tista druga vzgojiteljica vprašala, ali zna kdo od nas kakšno pesmico. Takoj sem dvignila roko in povedala, da jih znam zelo veliko, kar je bilo tudi res. "Pa povej kakšno," je rekla. In sem začela na ves glas recitirati pesem o mokri pički, ki čaka na svojega kurca. Vsi otroci smo jo znali na pamet, saj smo jo lahko slišali najmanj stokrat na dan. Obe vzgojiteljici sta planili pokonci in potem me je "moja" odpeljala iz igralnice v neko drugo sobo, kjer me je posadila na mizo, sama pa se je usedla kraj mene. Začela me je spraševati o mami, očetu, o vsem, kar sem doma počela. Povedala sem ji, da jaz nikoli ne bom fukala tako kot mama in da ne bom nikoli pila rakije kot strici, ki sem jih poznala. "Kaj to pomeni fukati?" je bila radovedna. Zdelo se mi je čudno, da tega ni vedela, saj smo pri nas vedeli vsi. Povedala sem ji, da sem pogosto zraven, ker mama nikoli ne zapira za seboj vrata. Sicer pa to itak počne kjerkoli, tudi v kuhinji. Spet me je objela in močno stisnila k sebi. Ko je prišla pome tetka, jo je vprašala, če me lahko vzame čez vikend domov, k sebi. Tetki je bilo to, da ji ne bo treba paziti name, vseč, meni pa še bolj.

Se nadaljuje

Moje ime je Alma in rada bi povedala svojo zgodbo. Z Mileno se poznavam komaj kakšno leto, prvič sva se videli, ko je spraševala, kako se počutijo otroci, ki so otroštvo preživljali v rejništvu. Zdelo se mi je, da je bil njen odziv na moje pripovedovanje zelo iskren in globok, zato sem ji tudi dovolila, da zgodbo zapiše.

Bila sem "kr en otrok", ki se je rodil ženski v poznih štiri-desetih letih. Še danes ne vem točno, koliko bratov in

Spodbujajmo otrokov govor (1)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Otroci postajajo vedno bolj lagodni tudi na področju govora. Odrasli odgovarjamo namesto njih, zaključujemo otrokove stavke, ugibamo, kaj bi nam radi povedali, izdelamo pravi mali besednjak, ki ga razumejo samo domači in jim postavljamo preveč enostavna vprašanja. Malček vpije "a, a, aaa" in mama ga vpraša, ali hoče banano. Prikima in dobi banano. Zakaj bi rekel "banana", če pa je dovolj "a, a, a". Tako otrok razvije veliko sporočil, ki pa jih lahko razume le nekdo, ki ima čas in željo, da bi mu ustregel in ga razumel. Seveda je potrebno upoštevati otrokovo starost in razvoj, pa vendarle so otroci, ki zavlečejo svoj govorni razvoj prav na račun lagodnosti. Podobna

zgodba se ponovi pri postavljanju vprašanj. Otrokom postavljamo čim več "odprtih" vprašanj, ko bodo morali povedati več, razmišljati in uporabljati različne besede. Izogibajmo se vprašanj, na katera otroci odgovarjajo z "da" ali "ne". Nikar ne pristajamo na pogoste "ah", "hm" in podobne mamljajoče zadeve. V takšnih primerih je koristno, če rečemo, da ga nismo razumeli, naj pove bolj glasno in jasno. To ni le navajanje na sporazumevanje, marveč bo otroku koristilo tudi v šoli, ko bo moral odgovarjati razumljivo, dovolj glasno in razločno. Ko otroku postavljajo vprašanja drugi ljudje, čim manj odgovarjamo namesto njega. Bolje je počakati ali

dvakrat vprašati, kot pa ga navaditi, da mu ni potrebno odgovarjati. Takšne navade ne pripomorejo k otrokovi samozavesti, niti ne k vzpostavljanju odnosov z drugimi. Ne sprašujmo drugih otrok na igrišču, ali se jim lahko naš otrok pridruži pri igri. Spodbudimo ga, da bo sam vprašal. Otroci naredijo, kar si zares želijo. Nič hudega ni, če pri tem občutijo malo stiske, saj jih le-ta prisili, da stopijo iz svojega območja ugodja. Naj nas ne premami znani stavek "naš je pa plašen", saj bo prav zaradi tega takšen tudi zares postal in ostal. Otroci za svoj razvoj potrebujejo vedno nove spodbude in izzive. Ko jih premagujejo, krepijo svoje spretnosti.

 SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: MATJAŽ GREGORIČ

Svojci deklet zahtevajo odškodnino

Svojci treh deklet, ki so decembra 2005 tragično preminila pred diskoteko Lipa, v pravnem postopku zahtevajo 225 tisoč evrov odškodnine. Ljubljansko okrožno sodišče je namreč razsodilo, da so za tragično smrt treh deklet odškodninsko odgovorni Robert Tomas Zavašnik (med postopkom si je spremenil ime), njegovo podjetje Roto in varnostna družba Enigma Bagarič, medtem ko s krivdo ni obremenilo tudi Zavašnikovih staršev, občine Medvode in države. Svojci so torej upravičeni do odškodnine, o kateri bo sodišče odločalo po pravnomočnosti vmesne sodbe. Zavašnik, ki bi moral biti zaradi dosojene petletne kazni že od sredine lanskega leta v zaporu, je sicer na begu, zanj pa je razpisana mednarodna tiralica.

Jošta ne bodo preganjali

Ljubljansko okrožno državno tožilstvo ni sledilo navedbam v kazenski ovadbi zoper nekdanjega generalnega sekretarja Nogometne zveze Slovenije (NZS) Daneta Jošta, ki jo je podal Sindikat poklicnih igralcev nogometa Slovenije. V ovadbi so Joštu očitali sum storitve kaznivega dejanja kršitve sindikalnih pravic, ker naj bi leta 2008, ko je bil generalni sekretar NZS, onemogočal članom nogometne reprezentance Slovenije, da bi v času priprav na reprezentančne tekme sodelovali na sestanku sindikata. Tožilstvo je pri zavrnitvi ovadbe menilo, da odnos med člani nogometne reprezentance Slovenije in NZS nima značilnosti delovnega razmerja po zakonu o delovnih razmerjih, saj imajo igralci delovno razmerje sklenjeno s svojimi klubi, s katerimi imajo tudi pogodbe. Za reprezentanco igrajo le na podlagi vabila, ki ga izreče NZS. V obrazložitvi sklepa je navedeno tudi, da nihče iz NZS ni preprečeval nogometšem ali predstavnikom sindikata, da bi zelene sestanke opravili v katerem koli drugem terminu in ne ravno takrat, ko si je to zamislil predstavnik sindikata, to je v času priprav.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Odkrili povzročitelja prometne nesreče

V minulem tednu sta se na slovenskih cestah zgodili dve prometni nesreči s smrtnim izidom, v katerih sta umrli dve osebi. Letos so slovenske ceste terjale 34 smrtnih žrtev, v enakem lanskem obdobju pa 51 smrtnih žrtev. Kranjski prometni policisti so z zbiranjem in s preverjanjem v avtomehaničnih delavnicah ter trgovinah z avtomobili in opremo odkrili 19-letnega Kranjčana, ki je z avtomobilom pred dobrim tednom zaradi izsiljevanja prednosti povzročil prometno nesrečo. V njej se je huje ranil 18-letni voznik kolesa z motorjem.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (44)

Čisto kratka zgodovina skoraj vsega

MIHA NAGLIČ

"Ste kdaj zaprli oči in si skušali predstavljati, do kod sega neskončnost? Ali pa se spraševali, kaj je bilo pred nastankom vesolja? Ali pa si skušali zamisliti, kako bi bilo potovati s hitrostjo svetlobe ali pogledati v notranjost črne luknje? Se vam je zdelo, da vam bo ob takem spraševanju razneslo glavo? No, naj vas nič ne skrbi, pomagal vam bom. Sam se že kakih petdeset let sprašujem taka naporna vprašanja in sem se končno odločil (ker pač nisem hudo hiter), da bom skušal poiskati nekaj odgovorov. Rezultat držite v rokah." Tako v predgovoru svoje knjige **Čisto kratka zgodovina skoraj vsega**, ki je v angleškem izvirniku prvič izšla že 2008, obeta **Bill Bryson** (1951 v ZDA rojen britanski pisec), avtor te in več drugih uspešnic. Že 2003 je izšla njegova **Kratka zgodovina skoraj vsega** (A Short History of Nearly Everything) in postala svetovna uspešnica. Knjiga, o kateri pišemo tu, pa je skrajšana, prirejena in ilustrirana izdaja, "svetovna uspešnica v posebni izdaji za mlade bralce". No, sem si mislil, pa preverimo, ali je res tisto, kar avtor obeta na začetku? Da nam razloži, do kod sega neskončnost, denimo? "Vsi

smo se že kdaj vprašali, kaj bi se zgodilo, če bi potovali čisto do roba vesolja in pogledali čez. Kje bi bila naša glava, če bi jo potisnili iz vesolja? Odgovor razočara: do roba vesolja sploh ni mogoče priti. Pa ne samo zato, ker bi predolgo trajalo, da bi tja prišli, temveč tudi zato, ker nikoli ne moremo priti do zunanje strani roba, tudi če potujemo v ravni črti vse do neskončnosti. Ne - vrnili bi se na izhodišče. To bi se zgodilo zato, ker je vesolje nam nedojemljivo ukrivljeno. Ne živimo v nekakšnem velikanskem, nenehno raztezajočem se balonu. Vesolje se krivi tako, da nima ne pravega roba ne meje, hkrati pa je vendarle končno." Dojemate? Ne, res ni enostavno. "Za ponazoritev ukrivljenosti vesolja pogosto uporabijo prispodobno močilca iz vesolja ploskih površin, ki še nikoli ni videl krogle. Ko se znajde na Zemlji in raziskuje po njenem površju, nikakor ne bo nikoli prišel do roba. Mor-da se bo sčasoma vrnil na izhodišče in bo ob tem izjemno pretresen, ker ne bo dojel, kako se je to lahko zgodilo." Na vse to še nekaj številka za ponazoritev velikih razsežnosti sveta, v katerem živimo. "Če bi nepretrgoma hodili leto dni s hitrostjo pet kilometrov na uro, bi prehodili

razdaljo 43.800 kilometrov - približno razdaljo okoli sveta. Svetloba potuje s hitrostjo približno 1.079.252.850 kilometrov na uro in v istem času prepotuje razdaljo prek 9 bilijonov kilometrov, torej pride več kot 220-milijonkrat okoli sveta ..."

Knjiga ima po predgovoru šest razdelkov: Izgubljeni v vesolju, Velikost Zemlje, Svit nove dobe, Nevarni planet, Življenje samo, Pot do nas; kot solidna knjiga ima tudi stvarno in imensko kazalo. Čeprav so ti naslovi bolj leposlovni, je iz njih mogoče zaslutiti vsebinski potek knjige od vesoljnih k zemeljskim rečem in med temi od geoloških prek živalskih do človeških. Gornji navedki so iz poglavja Rob vesolja - kako daleč je? Zdaj - po nedavnem izbruhu islandskega vulkana - pa pogledimo v poglavje Bum! - izbruh vulkana Sveta Helena. To ni tisti otok sredi oceana, na katerem je umrl Napoleon; tako je ime tudi vulkanu v ameriški zvezni državi Washington, ki je nenapovedano in katastrofalno izbruhnil leta 1980 (moram priznati, da se tega dogodka, ki je moral biti deležen izjemne publicitete, sploh ne spominjam). "Ob 8.32 v nedeljo, 18. maja, se je zaradi potresa severna stran vulkana sesedla in neznanski plaz zemlje in kamenja je

zdrsnil po pobočju s hitrostjo skoraj 250 kilometrov na uro. To je bil največji zemeljski plaz sploh, v njem pa je bilo toliko materiala, da bi pokopal ves Manhattan 120 metrov globoko. Minuto pozneje je Sveto Heleno razneslo z močjo, ki je ustrezala 27.000 atomskim bombam, kakršna je razdejala Hirošimo. Velikanski vroči oblak je puhnil od gore s hitrostjo 1000 kilometrov na uro, veliko prehitro torej, da bi mu kdorkoli, ki je bil blizu, lahko ubežal. Eksplozija je zajela številne ljudi, ki naj bi bili na varni razdalji, nekateri pa celo tako daleč, da vulkana sploh niso videli. 57 ljudi je umrlo, od tega 23 trupel sploh niso našli. Smrtnih žrtev bi bilo še veliko več, če ne bi bila ravno nedelja. Na delovnike bi v nevarnem območju delalo veliko gozdarjev. 600 kvadratnih kilometrov gozda je bilo uničenega. Drevesa je kar odpihnilo. Pepel je padal na najbližji kraj in dan spremenil v noč ter mašil motorje in generatorje, dušil pešce in onemogočil normalno življenje." Ja, to je bilo precej hujske kot zadnjič na Islandiji, ko niso mogla leteti letala, človeških žrtev pa sploh ni bilo. In takih opisov in razlag je v tej knjigi še veliko, res je "čisto kratka zgodovina skoraj vsega".

Bill Bryson, karikatura

Knjiga Billa Brysona

Gora Svete Helene pred vulkansko eksplozijo

Gora Svete Helene dve leti po eksploziji, 1982

Bill Bryson, Čisto kratka zgodovina skoraj vsega, prevedel Samo Kuščer, Mladinska knjiga, 2010, 176 strani, 27,95 evra, www.emka.si

Slovinci v zamejstvu (192)

Kultura je užitek, ne breme

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Krščanska kulturna zveza je konec marca dobila novo vodstvo. Po skoraj štiridesetih letih dela v vodstvu zveze, v katerih le bil kar 27 let predsednik, je dr. Janko Zerzer vodenje zveze predal 42-letni **Sonji Kert Wakounig** iz Škocjana/St. Kanzian ob Klopinskem jezeru, uspešni prevajalki na področju davčnega, civilnega in finančnega prava ter dolgoletni voditeljici otroških in mladinskih slovenskih kulturnih skupin v Podjunji. Bila je tudi članica predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev, vendar je s te dolžnosti zaradi prevzema vodenja Krščanske kulturne zveze odstopila. Zaključuje tudi študij slavistike na univerzi v Celovcu. Za tajnika pa je bil izvoljen Martin Kuchling.

Njen nastopni govor po izvolitvi je bil nagrajen z dolgim aplavzom. "Delo v kulturi naj nam bo užitek, ne breme. Kulturno delo je delo za družbo, njegovi sadovi pa ostajajo našim prihodnjim rodovom. Torej, dragi kulturni ustvarjalci, ne bodimo žrtve kulture, ampak njeni uživači," je povedala nova predsednica. "Po mojem prepričanju so prav topografski napisi predvsem kulturno vprašanje in pomemben znak za širino in razgledanost. Nena-padalno vztrajajmo na vprašanjih, ki so za Slovence temeljna, razvijajmo scenarije za sožitje z narodom sosedstva, aktivno posegajmo v družbeno dogajanje na Koroškem s svojimi prispevki in predlogi."

Sonja Kert Wakounig je v pogovoru po izvolitvi povedala, da zaradi združevanja kulture še najbolj povezuje Slovence na Koroškem. Zmožna je velikih dosežkov in je zato še bolj privlačna. Želi si dobrega sodelovanja s Slovensko prosvetno zvezo, s katero Krščanska kulturna zveza že izvaja nekatere skupne projekte. Treba se bo prilagoditi novim medijem in jih smiselno uporabljati v korist kulture, predvsem mladi pa naj bi v teh komunikacijah uporabljali slovensko jeziko. Njej je treba nameniti še posebno pozornost. V številnih jezikovno mešanih družinah je ne uporabljajo več, čeprav vpisujejo otroke k dvojezičnemu pouku. "Pomembni so tudi stiki s šir-

Nova predsednica Krščanske kulturne zveze Sonja Kert Wakounig v pogovoru s slovenskim ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjanom Žekšem.

šim slovenskim kulturnim prostorom, ki nam širijo obzorje in nas seznanjajo z življenjem rojakov okoli nas. Želim si odprtosti in svežosti v naši koroško-slovenski

družbi, sproščeno uporabo slovensčine v vsem našem okolju ter samozavesti in optimizma za prihodnost," je povedala Sonja Kert Wakounig.

Živel prvi maj!

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

O prvem maju sem pisal že tolikokrat, da ne vem, kaj bi še napisal. Pa se na ta praznik vsako leto poda še kak nov pogled. Letos je treba poudariti to, da ga po svetu in pri nas praznujemo že od leta 1890, se pravi 120 let! To je torej naš najstarejši posvetni praznik, starejši so samo verski prazniki. Pogled v zgodovino prvega maja pokaže tudi zanimive primerjave. Do prve svetovne vojne je bilo praznovanje legalno oziroma od oblasti dovoljeno in potem spet v letih 1917-28. Po uvedbi šestojanuarske diktature 1929 je bil prvomajski praznik prepovedan in so ga praznovali ilegalno. Malokdo ve, da je bil to državni praznik na tistem delu slo-

venskega ozemlja, ki je bilo pod nemško okupacijo, torej tudi na Gorenjskem! Prvega maja 1945 je bila še vojna, po tem letu pa je bil prvi maj "zapovedan" državni praznik, praznovali so ga najprej po sovjetskih zgledih, se pravi z budnicami, vojaškimi paradami in predstavitvijo aktualnih delovnih uspehov. Ko je prišel rdečega režima z leti popuščal, so se opuščali tudi nekateri od njegovih ritualov. Ostalo ali znova oživelo pa je tisto, kar je bilo v slovenski prvomajski tradiciji že od vsega začetka, zlasti kresovanje na predvečer praznika, jutranje budnice in izleti, ki so dostikrat vodili na kako srečanje in prireditve v naravnem okolju ... Potem pa je prišla "postindustrijska" doba in skupaj z njo "pri(h)vatizacija" in namesto ljudske "prava" demokracija, "pravih" proletarcev je bilo vse manj, dnevi okrog njihovega praznika so se spremenili v prvomajske počitnice.

Malo je med nami takih, ki se morda še spominjajo prepovedanih prvih majev. Veliko pa nas je takih, ki dobro pomnimo "socialističnega". Jaz ga imam v prav lepem spominu. Kres, ki se je navadno zavlekel pozno v noč, zjutraj me je zbudila pihalna godba Alpina, ki se je v svojem mimohodu peljala tudi pod mojim oknom in igrala kar med vožnjo na tovarniškem kamionu. Potem smo šli pa peš na pohod, ga sklenili s piknikom, največkrat pa popoldne obiskali še starega očeta, ki je bil Jakob in je imel prvega maja skupaj s Filipom god; po starem cerkvenem kalendarju, v novem ju je s tega dne (na 3. maj) "izpodrinil"

Jožef Delavec ... Kakorkoli že: ko je prvi maj postal splošno priznani in sprejeti praznik tudi brez državne prepovedi ali zapovedi, je naneslo, da je začelo zmanjkovati tistih, ki bi ga praznovali. Dejansko je vse manj "ta pravih" delavcev, ki delajo v tovarnah za stroji, v rudniških jaških, na gradbiščih ... Vse več pa takih, ki po cele dneve delovno posedamo pred računalniškimi ekrani in proizvajamo nekaj neoprijemljivega in vendar še kar donosnega, tudi če gre le za "proizvodnjo megle", kakor temu reče jeseniški rojak prof. dr. Jože Mencinger.

Sicer pa se mi zdi, da se ljudje spet vse bolj delimo na tiste, ki moramo delati - da bi preživeli - in na one, ki žive od dela drugih ali pa celo od goljufije, predvsem pa od raznih mahinacij, ki naj bile sicer v mejah zakonitosti, moralno pa hudo vprašljive; legalne, a prav nič legitimne. Vmes med enimi in drugimi pa je tudi vse več ljudi, ki ne žive od svojega dela, ampak na račun drugih oziroma na državni ali skupni račun. Tu mislim zlasti na tiste, ki žive od raznih podpor, zasebnih ali javnih. Večina se je v tem položaju znašla zato, ker so njihova podjetja propadla in so brez lastne krivde ostali brez dela, seveda pa so mednje pomešani tudi taki, ki imajo dve levi roki ali pa zavestno parazitirajo na drugih. Kakorkoli že, novo vrednost slej ko prej ustvarjamo tisti, ki delamo. In ti bi morali biti na to dejstvo ponosni in se temu primerno potegovati za tiste pravice, ki izvirajo iz dela. In v tem smislu je prvi maj še vedno praznik dela. Naj živi!

Vaš razgled

Eden od stalnih prebivalcev Blejskega jezera se je odločil nastopiti na nedavni prvomajski regati. V konkurenci enojcev mu je kar dobro šlo, slednjič je lahko izkoristil prednost domačega terena. O tem, s kakšnim rezultatom se je zanj končalo letošnje tekmovanje, pa naši viri žal molčijo. D. Ž. | Foto: Tina Dokl

Ljudje tudi ob letošnjem delavskem prazniku čutijo, da nimajo prav veliko razlogov za praznovanje. Vlada zaostruje delovno in socialno zakonodajo, pokojninska reforma nam obeta, da bomo delali tako rekoč do smrti. Za nameček sta praznika, 1. in 2. maj, še na soboto in nedeljo, tako da od prostih dni ni nič. Ostala sta nam le še rdeč nagelj in zajeten kos prvomajskega prigrizka. D. Ž. | Foto: Tina Dokl

Pomožni ključavničar

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica 7

Tednik Reporter je v ponedeljkovi izdaji objavil pogovor s Perom Simičem, po izobrazbi ekonomistom. Iz kratke biografije med drugim izvem: rodil se je leta 1946 v BiH; bil je predsednik srbske mladine, glavni in odgovorni urednik ter novinar beograjskih Večernjih novosti. Je eden redkih piscev, ki se je (tudi zaradi neugodnih okoliščin) zakopal v ruske in jugoslovanske arhive, iz katerih je dobival svoje vire za knjige o Titu.

Iz odgovorov na novinarjeva vprašanja o tovarišu jugoslovanskega komunizma številka ena izvem: "Titu je šlo predvsem za prevzem in ohranitev oblasti. ... Svojo karizmo je gradil zelo načrto-

no. ... ponavljal je prvi razred, komaj ga je naredil, po poklicu je bil pomožni ključavničar. ... Ko je marca 1939 v Bohinjski Bistrici sklical kongres, je iz partije izključil vse, ki so ... bili ustreljeni ali zaprti v Moskvi. ... Nikoli jih ni rehabilitiral, ker bi s tem priznal odgovornost pri njihovi nesreči, to pa bi ogrozilo njegov mit. ... Njegov odnos do pakta Hitler-Stalin je bil zelo lojalen. V razglasu KPJ je za izbruh druge svetovne vojne obtožil Francijo in Anglijo. ... ob nemškem napadu na Jugoslavijo ni storil nič (namreč tovariš Tito, da ne bo nesporazuma; op. M. S.) ... Če pazljivo analiziramo partijske dokumente ... vidimo, da je glavni cilj KPJ priti

na oblast. Borba proti Nemcem ... je bila podrejena cilju priti na oblast. ... Ko je kazalo, da se bodo zavezniki izkricali na Jadranu ..., se je odločil za sodelovanje z Nemci (se pravi z okupatorjem, če je kdo morda pozabil; op. M. S.) ... V teh pogovorih je Tito Nemcem zagotovil, da se ne bodo več bojevali proti njim in da so se pripravljene boriti celo proti vsakomur, za katere ukažejo. To pomeni Angležem. ... Med premirjem je tudi zamenjal nekaj nemških oficirjev za ženo Hertto Haas. ... Kdor vsaj malo pozna strukturo Titovega režima in njegove osebnosti, mu je jasno, da je glavni krivec za (povojne; op. M. S.) poboje Tito, vsi drugi so bili izvajalci. ...

Zločin je bil programiran in načrtovan. ... Stalin je bil zelo jezen, ker je Tito nekaj naredil brez njegovega soglasja (poslal vojsko v Albanijo; op. M. S.). ... Dejansko je Stalin rekel Titu ne in ne narobe. Tito se je vse do konca leta 1949 opravičeval in skušal odkupiti Stalinu. Toda ni ga prepričal. ... Cenjenim bralcem Gorenjskega glasa se za "prepisovanje" opravičujem, a se kratko malo nisem mogla premagati, da ne bi tako rekoč iz prve roke širila resnice o izkrivljeni podobi nekaterim tako ljubelega komunistu in množičnega zločinca Josipa Broza, imenovanega Tito. Glede na povedano, ki je (menda) podkrepjeno z ma-

terialnimi dokazi, se je povsem umestno, smiselno, logično in ne nazadnje tudi potrebno vprašati, kdo v resnici stoji za figuro ljubljanskega župana Zorana Jankovića, ki tako vehementno in brez kanceka studa poimenuje cesto v prestolnici po psevdonimu enega najkrvoločnejših množičnih morilcev med drugo svetovno vojno in po njej. Smo Slovenci res tako zabiti, da tega dejstva bodisi ne sprejmemo bodisi ne verjamejo? Ne. Resnica je druga. V dejstvu, da imajo sedemdeset let po drugi svetovni vojni v Sloveniji vse niti v rokah še vedno nekdanji komunisti in njihova "zalega". In v dejstvu, da postane stokrat ponovljena laž resnica.

Prihodnost bo zahtevala zeleno energijo

Slovenija je še daleč od deklariranega deleža iz obnovljivih virov energije, zato potrebuje ozaveščanje, znanje in razvoj.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Poročali smo že, da so na 12. Dnevih energetikov 2010 v Portorožu 19. aprila v okviru natečaja Ministrstva za gospodarstvo, Centra za energetska učinkovitost Inštituta Jožefa Stefana in Časnika Finance podelili nagrade za energetska učinkovitost. Dve od štirih nagrad sta pripadli Gorenjcem: Bohinj Park EKO Hotelu iz Bohinjske Bistrice, ki je prejel nagrado za energetska učinkovito podjetje, za posebne zasluge za razvoj in promocijo okolju prijazne proizvodnje električne energije pa jo je prejel tudi **Drago Papler**, vodja službe za investicije in razvoj v Gorenjskih elektrarnah. Povabili smo ga na pogovor.

Drago Papler

12. Dnevi energetikov v Portorožu so bili verjetno posvet širšega značaja, za vsa področja rabe energije ...

"Tako je. Omenjeni posvet, ki ga je organizirala Akademija Finance ob podpori Ministrstva za gospodarstvo, je bil namenjen danes vedno bolj aktualnim vprašanjem preskrbe z vsemi vrstami energije in mi se ga že vrsto let udeležujemo kot eden najpomembnejših stebrov te oskrbe. Že tradicionalno se v tem okviru razpisuje tudi natečaj Ministrstva za gospodarstvo, Centra za energetska učinkovitost Inštituta Jožefa Stefana in Časnika Finance za podelitev nagrad za energetska učinkovitost, ki se ga v Gorenjskih elektrarnah redno udeležujemo ter vseskozi žanjemo tudi priznanja. Leta 2008 sem dobil priznanje za energetskega menedžerja za prvonagrajeni Sonaravni projekt 2008 - partnersko razvojnega izobraževalnega modela DP2MIR pri gradnji sončne elektrarne Strahinj Gorenjskih elektrarn in Biotehniškega centra Naklo, letos, ko smo sodelovali z več projekti, pa sem dobil posebno priznanje za razvoj in promocijo okolju prijazne proizvodnje električne energije. V obrazilu je bilo povedano, da so priznanje podelili strokovnjaku, ki uspešno povezuje znanstvene raziskave, razvoj, kakor tudi konkretno izvedbo investicijskih projektov, še posebno na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije in je aktiven tudi na področju izobraževanja in promocije obnovljivih virov energije. Priznanje mi je v veliko zadovoljstvo."

Omenjenega priznanja pa niste prejeli le za delo v družbi Gorenjske elektrarne, pač pa tudi za svoje študijske dosežke, objave znanstvenih člankov, predavanja in za sodelovanje v projektih Fakultete za management Koper Univerze na Primorskem, kjer zaključujete doktorski študij, in Poslovno-tehniške fakultete Univerze v Novi Gorici, kjer ste asistent. kateri projekt bi pri tem izpostavili?

"Projektov in raziskav, pri katerih sem ali še sodelujem, je resnično veliko, pri čemer naj omenim, da mi izredno koristijo izkušnje iz novinarstva in publicistike. Že trideset let je od tega, ko sem začel na tem področju prav pri Gorenjskem glasu, sodeloval pri radiu, bil urednik lokalne televizije ter sodeloval kot soavtor in urednik pri nastanku številnih knjig, zbornikov, glasil in drugih publikacij. Magistrski študij sem zaključil z nalogo Primerjava razvojnih učinkov obnovljivih virov energije, za doktorsko disertacijo pa sem izbral temo Ekonomski učinki liberalizacije trga distribucije električne energije v Sloveniji. Pomemben dosežek menim, da je za trajnostno energetiko in okolje partnerski razvojno izobraževalni projekt DP2MIR, ki je v praksi potrjen in obsega naloge za razvoj obnovljivih virov od dogovora, projekta, proizvodnje, marketinga, izobraževanja in razvoja."

Kako vaše širše strokovno in znanstveno udejstvovanje prispeva k projektom Gorenjskih elektrarn, hčrinske družbe Elektro Gorenjska prav za področje zelene električne energije?

"V letih, odkar sem zaposlen v Gorenjskih elektrarnah, smo s sodelavci izpeljali kar precej projektov in Gorenjske elektrarne so danes vodilni proizvajalec zelene električne energije. V celotni porabi električne energije na Gorenjskem pomeni zelena energija iz naših malih hidroelektrarn in sončnih elektrarn žal le pet odstotkov, nadaljnjih pet odstotkov zelene energije pa iz malih hidroelektrarn privatnikov in gospodarskih družb. Če k temu dodamo še delež proizvedene električne energije iz velikih hidroelektrarn, ki ga v mešanici hidro-termo-jedrsko proizvodnje dosega preostali nakup električne energije, na Gorenjskem prednjačimo. V Sloveniji smo še daleč od zelenega cilja o 20- ali celo 25-odstotnem deležu energije iz obnovljivih virov v končni rabi vse energije, za kar krivim predvsem izredno težavno prostorsko umeščanje in pridobivanje dovoljenj za tovrstne objekte."

Kakšni so načrti Gorenjskih elektrarn?

"O konkretnih projektih ne morem govoriti, vendar nam načrtov ne primanjkuje. Letno nameravamo nadaljevati s postavitvijo vsaj ene ali dveh fotovoltaičnih elektrarn, načrtujemo obnovo nekaterih malih hidroelektrarn, saj smo lani celo odkupili dve taki od drugih lastnikov. Pročujemo tudi možnosti proizvodnje električne energije v bioplinarnah, pri čemer ocenjujemo, da bi glede na potencial na Gorenjskem potrebovali vsaj dva taka objekta, in ne nazadnje, zamenariti ne smemo možnosti izkoriščanja vetrne energije na obronkih oziroma hrbiščih nekaterih naših gora. Prihodnost preskrbe z energijo postaja vse bolj jasna: v naslednjih 15 do 25 letih se bomo morali korenito preusmeriti na varčno rabo energije, znatno boljše izolacije, predvsem pa na množično rabo obnovljivih virov, pri čemer bodo tudi individualni objekti v čim večji meri imeli naprave za energetska samozoskrbo. Naša naloga bo najprej ozaveščati ljudi za tak pristop, jih izobraževati, jim pomagati pri projektih, predvsem pa vse skupaj povezati za večjo učinkovitost v pametno omrežje."

ODKUP HLODOVINE za STORA ENSO AVSTRIJA

- odkup listavcev
- odkup iglavcev
- plačilo v osmih dneh
- izvajanje sečnje in spravilo lesa
- upravljanje z gozdom
- prodaja drv

Vobenca
www.vobenca.si
040 640 791
041 640 791
04 23 15 325

Za praznike po socialno pomoč

◀ 1. stran

Na sredinem zboru delavcev so tako prisotni delavci z likvidacijsko upraviteljico podpisali sporazum o preklicu odpovedi delovnih pogodb zaradi likvidacije, takoj ko bo sodišče potrdilo sklep o začetku stečaja, pa bodo dobili odpovedi s 15-dnevnim rokom zaradi stečaja. Na tak način se jim namreč ohrani pravica do izplačil iz Jamstvenega sklada, kjer naj bi dobili na račun treh neizplačanih plačil in odpravnine štiri minimal-

ne plače. Resnično žalostno je bilo slišati nasvet delavcem, ki so v letošnjem letu dobili vsega dvesto evrov akontacije za plače, naj se takoj, na predvečer praznika dela, obrnejo na Center za socialno delo za izredno socialno pomoč ter potrdila, s katerimi bodo upravičeni do pomoči Karitas in Rdečega križa. Ogorčeno so zagrozili, da bodo zasedli tovarno, na kar so dobili obljubo, da jim bodo še isti dan izplačali po tristo evrov. Denar jim je bil v sredo tudi nakazan.

KRANJ

V Iskraemecu bodo odpustili 150 delavcev

V intervjuju z glavnim izvršnim direktorjem Iskraemeco Dietrom Brunnerjem, ki smo ga objavili pred tednom dni, nismo dobili odgovora o tem, za koliko nameravajo zmanjšati število delavcev v tej družbi z izgovorom, da pogajanja s sindikatom še potekajo. Po enem tednu je odgovor znan: do konca letošnjega leta bodo v Iskraemecu odpustili 150 delavcev. To nam je potrdil predsednik sindikata **Jože Petek**, ki nam je povedal, da so uskladili program presežnih 150 delavcev in se dogovorili za oblikovanje fonda za izplačilo odpravnin v skladu z zakonom. **Š. Ž.**

Semenarna Ljubljana

Sprostite se.
PIKA PLUS BO OBNOVILA RAZREDČENO TRATO.

www.semenarna.si

DEŽURNE PRODAJALNE

2. 5. 2010 - PRAZNIK DELA - nedelja

Enota	čas obratovanja
Občina Bled	
SP LJUBLJANSKA 4	08:00 - 12:00
SP LJUBLJANSKA 13A	07:00 - 12:00
MARKET ZAKA	08:00 - 15:00
SP ZASIP	08:00 - 12:00
SP BOHINJSKA BELA	ZAPRTO
Občina Bohinj	
TC BOHINJSKA BISTRICA	08:00 - 12:00
SP RIBČEV LAZ	08:00 - 12:00
SP SREDNJA VAS	08:00 - 12:00
SP STARA FUŽINA	08:00 - 12:00
Občina Cerklje	
SM CERKLJE	08:00 - 12:00
Občina Gorje	
SP ZGORNJE GORJE	08:00 - 12:00
Občina Gorenja vas - Poljane	
SP GORENJA VAS	08:00 - 12:00
SP SOVODENJ	ZAPRTO
SP POLJANE 82	ZAPRTO
Občina Jesenice	
MC JESENICE	08:00 - 13:00
SM KOROŠKA BELA	08:00 - 12:00
SP HRUŠICA	08:00 - 12:00
SP TITOVA 79	ZAPRTO
SP O. NOVAKA	ZAPRTO
Občina Kamnik	
HM KAMNIK	08:00 - 13:00
SP KAMNIK	ZAPRTO
Občina Kranj	
MC KRANJ PRIMSKOVO	08:00 - 13:00
MC KRANJ SAVSKI OTOK	08:00 - 13:00
SP PRI NEBOTIČNIKU	07:00 - 21:00
SP BITNJE	ZAPRTO
SP TRG RIVOLI	08:00 - 11:00
SP ULICA NIKOLE TESLE	08:00 - 12:00
SM DRULOVKA	08:00 - 12:00
SMKOKRICA	08:00 - 12:00
SP BRITOF	08:00 - 12:00
SP GOLNIK	08:00 - 11:00
SP DELAVSKA	08:00 - 12:00
SP VODOVODNI STOLP	08:00 - 12:00
SM PLANINA	08:00 - 12:00
Občina Kranjska Gora	
SM MOJSTRANA	08:00 - 12:00
SP BOROVSKA 92	08:00 - 12:00
SM KRANJSKA GORA	08:00 - 12:00
Občina Medvode	
BC MEDVODE MARKET	08:00 - 12:00
SP KALANOVA	ZAPRTO
SP PIRNIČE	ZAPRTO
Občina Mengeš	
SP MENGEŠ	08:00 - 12:00
Občina Naklo	
SP NAKLO	07:00 - 11:00
Občina Preddvor	
SP PREDDVOR	07:00 - 11:00
Občina Radovljica	
TC SM LESCE	08:00 - 12:00
SM RADOVLJICA	08:00 - 12:00
SP ALPSKA	ZAPRTO
SP PODNART	ZAPRTO
SP BEGUNJE	ZAPRTO
SP KRANJSKA 11	ZAPRTO
SP POSAVEC	ZAPRTO
Občina Šenčur	
SM ŠENČUR	08:00 - 11:00
Občina Škofja Loka	
SP NOVI SVET	ZAPRTO
SP GROHARJEVO NASELJE	ZAPRTO
SP PODLUBNIK	08:00 - 12:00
HM ŠKOFJA LOKA	08:00 - 13:00
Občina Trzin	
SP TRZIN	ZAPRTO
Občina Tržič	
SM TRŽIČ	08:00 - 12:00
SP DETELJICA	ZAPRTO
Občina Železniki	
BC ŽELEZNIKI SAMOPOSTREŽBA	08:00 - 12:00
Občina Žiri	
SP BLAGOVNICA ŽIRI	08:00 - 12:00
Občina Žirovnica	
SP ŽIROVNICA	08:00 - 12:00

V soboto, 1. 5. 2010, bodo vse prodajalne zaprte.
ŽELIMO VAM VESELE PRVOMAJSKE PRAZNIKE

Priložnost za novo klavnico

Rejci drobnice z območja Zgornje Gorenjske so po zaprtju klavnice na Jesenicah izrazili potrebo, da bi v tem delu Gorenjske vendarle delovala klavnica za drobnico. Le tako naj bi se ohranila reja ovc in koz, planine pa bi ostale popasene.

URŠA PETERNEL

Blejska Dobrava - Na Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj so po besedah direktorja **Mitje Kadoiča** pobudo rejcev za odprtje klavnice za drobnico vzeli resno in so v okviru programa Leader pripravili študijo priložnosti vzpostavitve klavnice za drobnico na območju Zgornje Gorenjske. Projekt, ki je potekal leto dni, je dal zanimive rezultate, predstavili pa so jih pred dnevi na Blejski Dobravi. V projektu sta kot partnerja aktivno sodelovala še Društvo rejcev drobnice Zgornje Gorenjske in Razvojna agencija Zgornje Gorenjske. Projekt je sofinanciran s strani programa LEADER ter občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica, del finančnih sredstev pa so prispevali tudi nosilec projekta in partnerja.

Zakol v neregistriranih obratih

Po besedah vodje projekta **Lidije Šnut** s Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj so najprej opravili anketo, ki so jo poslali 114 rejcem drobnice. Vrnjenih so dobili 43 anket, iz katerih izhaja, da ima vsak rejec v povprečju 42 odraslih živali, med katerimi prevladujejo ovce. Večina, kar 98 odstotkov, jih kolje doma v neregistriranih obratih, pri čemer izkoriščajo slab nadzor oziroma pomanjkljivo zakonodajo. Ta namreč dopušča klanje doma le za lastne potrebe, kar pa si vsak rejec razlaga po svoje, je opozorila **Lidija Šnut**. Doma koljejo večinoma zato, ker sta obstoječi klavnici (v Bohinjski Bistrici in Škofji Loki) po njihovem mnenju predraga. Večina, kar 81 odstotkov anketiranih rejcev je povedala, da bi v primeru zaostitve zakonodaje uporabljali klavnico za drobnico, če bi ta delovala na območju Zgornje Gorenjske, izpostavili so

Vodja projekta **Lidija Šnut** in **Olga Oblak** s Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj

zlasti območji Jesenic in Blejske Dobreve.

Stacionarna ali mobilna klavnica?

V okviru projekta so pripravili podrobno finančno in ekonomsko analizo, katere cilj je bil ugotoviti, ali bi bila postavitve klavnice na območju Zgornje Gorenjske sploh ekonomsko upravičena. Po besedah **Olge Oblak** s Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj se glavno vprašanje glasi: ali je bolj smotrna postavitve klavnice v bližini rejcev ali pa klanje v obstoječih klavnicih, to je v Škofji Loki in Bohinjski Bistrici. V sklopu projekta so proučili možnosti za postavitve stacionarne ali mobilne oziroma montažne klavnice (v obliki zabojnika). Po predvidevanjih naj bi v klavnici letno zaklali 3600 živali, klali naj bi osem mesecev v letu, kar pomeni, da bi dnevno opravili štirideset zakolov. Analiza stroškov je pokazala, da bi postavitve stacionarne klavnice - investicija v novogradnjo stala nekaj manj kot 262 tisoč evrov, montažne pa nekaj več kot 76 tisoč evrov. Pri postavitvi stacionarne klavnice bi se lahko potegovali za nepovratna sredstva v višini 45 odstotkov. Na tej osnovi so pripravili izračun stroškov klanja; v stacionarni klavnici bi

skupni stroški za zaklano žival znašali enajst evrov oziroma 0,66 evra na kilogram mesa. Upoštevajoč nepovratna sredstva v postavitve obrata bi se stroški znižali na 9,4 evra na žival oziroma 0,57 evra na kilogram mesa. V montažni klavnici pa bi bili

Na območju Zgornje Gorenjske je okrog 360 rejcev, ki redijo nekaj manj kot šest tisoč glav drobnice. Večina kolje doma v neregistriranih klavnicih, kar je posledica pomanjkljive zakonodaje oziroma slabega nadzora nad tem, kaj je klanje za lastne potrebe. A v primeru zaostitve zakonodaje bi večina rejcev vendarle uporabljala klavnico.

stroški še nižji, znašali bi 8,3 evra na žival oziroma 0,50 evra na kilogram mesa. Za primerjavo: v klavnici v Škofji Loki cena znaša 0,64 evra na kilogram mesa. Analiza je torej pokazala, da bi bila ekonomsko najbolj smotrna postavitve montažne klavnice za drobnico.

Najboljše povezovanje s klavnico v Škofji Loki?

V razpravi so rejci izpostavili zlasti problem slabe medsebojne povezanosti in slabo organizirane prodaje prek zadrug. **Peter Razinger** je med drugim opozoril, da v primeru zaostitve zakonodaje trgovanja z drobnico "na dvorišču" ne bo več. Izrazil je

potrebo, da bi rejci drobnico prodajali enemu odkupovalcu, ki bi poskrbel za zakol in bi imel tudi zalogo mesa za nadaljnjo prodajo gostincem. Zelo zanimiva je bila razprava direktorja škofjeloške klavnice **Mitje Vodnjova**, ki je presenetil s podatkom, da so v njihovi klavnici lani zaklali 2360 jagnjet, a od tega le okrog 150 iz Gorenjske, druge pa iz Primorske. Tako je po njegovem mnenju projekcija, da bi v morebitni novi klavnici na Zgornjem Gorenjskem dnevno zaklali po štirideset živali, nerealna. V resnici naj bi nekaj dni v letu, zlasti pred prazniki, klali tudi po nekaj sto živali na teden, veliko dni v letu pa nobene. Vodnjov je navzočim rejcem zagotovil, da je njihova klavnica pripravljena zagotoviti ceno mesa za leto dni, če se bodo le povezali med seboj in spoštovali dogovore o količini zagotavljenega odkupa. Po-

gosto se namreč dogaja, da rejcem kljub dogovoru "zmanjka" mesa, ker ga na domačem dvorišču nekaj dražje prodajo naključnim kupcem. **Tilka Klinar**, kmetijska svetovalka in članica Društva rejcev drobnice Zgornje Gorenjske, je zato predlagala, naj klavnica pripravi seznam datumov in količine, tako da bodo rejci prek zadrug zagotovili odkup. Kot je dodala, se je v projektu morda izkazalo, da bi bilo najboljše prav povezovanje s klavnico v Škofji Loki. Tudi vodja projekta **Lidija Šnut** je menila, da je pozitivno predvsem to, da so rejci na osnovi projekta začeli razmišljati o medsebojnem povezovanju in skupnem nastopu.

Zaprtje razpisa za izboljšanje in razvoj infrastrukture

MATJAŽ GREGORIČ

Ljubljana - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je zaprlo drugi javni razpis iz Programa razvoja podeželja 2007-2013, in sicer za ukrep izboljšanja in razvoja infra-

strukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva. Ministrstvo se je za zaprtje javnega razpisa odločilo zaradi porabe sredstev. Drugi javni razpis je ministrstvo objavilo konec julija predlani. Na razpis, v okviru katerega je bilo

razpisanih dva milijona evrov nepovratnih sredstev, je do zaprtja prispelo osem vlog, s katerimi je bilo za-prošenih 1,94 milijona evrov. Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev v okviru podukrepa komasacije in infra-

struktura. Nepovratna sredstva bodo prispevala k splošnemu izboljšanju konkurenčnosti kmetijskega sektorja oziroma k izboljšanju posestne strukture kmetijskih zemljišč in k izboljšanju ureditve funkcionalne infrastrukture.

PLANINSKI IZLET: ČEMŠENIŠKA PLANINA - ČRNI VRH (1204 M)

Čemaževa planina

Edini hrib, daleč naokoli Posavsko-Zasavskega hribovja, na katerega ne pelje nobena cesta. Naj tako ostane čim dlje! V teh tednih ga prekriva čemaž.

JELENA JUSTIN

Zasavsko-Posavsko hribovje ima številne hribe, ki imajo manj kot tisoč metrov. Najvišji je Kum, nekaj metrov nižji pa je naš današnji cilj, Čemšeniška planina oz. njena najvišja točka, Črni vrh. Njegova značilnost je ta, da je edini hrib v Zasavju, na katerega ne pripelje nobena cesta. Upam, da bo tako ostalo na *veke vekov*.

Zasavje se nam zdi precej daleč, a iz Kranja do izhodišča za tokratni vzpon je točno šestdeset kilometrov. Pa le ni tako daleč, kot se zdi na prvi pogled. Z avtoceste Ljubljana-Celje peljemo na izvoz Trojane in se usmerimo proti Izlakam. Na koncu predora *V zideh* je most, za kate-

rim se strmo levo odcepi cesta proti vasema Šentgotard in Čemšenik. V vasi Šentgotard nadaljujemo levo v smeri Prvin, desno se odcepi cesta v Čemšenik. Že v tem delu poti lahko opazimo na drevesih markacije, ki nas vodijo proti Čemšeniški planini. Na vseh križiščih nadaljujemo v smeri Prvin, kjer na parkirišču ob hotelu, ki stoji ob smučarskem centru Prvine, tudi parkiramo.

S parkirišča nadaljujemo po levi strani mimo hotela po kolovozni poti. Pot poteka čez smučišče in zavije strmo na še en kolovoz, ki tudi preči smučišče. Ko vstopimo v gozd, se pot vzpenja zložno proti vzhodu. Pot je odlično markirana, zato tudi pri prečenju gozdnih poti ni težav z

orientacijo. Skoraj celoten del gozdne poti nas bo spremljal vonj po divjem česnu, po čemažu, ki ga je tod okoli resnično ogromno.

Markirana pot se vzpne na greben, kjer se nam bo kmalu z desne strani pridružila markirana pot iz Izlak, Čemšenika in od železniške postaje v Zagorju. Nadaljujemo še naprej proti vzhodu, ob robu gorskega travnika, in kmalu nas bo pozdravila lična tabla *Dobrodošli na Čemšeniški planini*. Tik pred planino je zadnji del markirane poti speljan med brezami in v teh lepih, zelenih, pomladnih dneh je pot še toliko lepša. Ob vstopu na planino bomo pozorni na jeklenico tovrne žičnice. Pred seboj vidimo Dom na Čemšeniški

planini, ki se imenuje po dr. Francu Golobu, predsedniku PD Zagorje od leta 1945 do smrti. Pred domom je dobro poskrbljeno tudi za zabavo otrok, saj so številna igrala in možnost podiranja kegljev. S Čemšeniške planine so po robu grebena odpravimo na njen najvišji vrh, Črni vrh, ki meri 1204 m. Vrh je skrit sredi gozda, tik pod njim pa je lesena Tinetova kočica, spomin na leseno kočico, ki so jo leta 1936 postavili delavci in jo poimenovali po zaslužnem članu Tinetu Coparju. Postojanka je bila med drugo svetovno vojno požgana. Pod vrhom, na desni strani markirane poti, je na drevesu vpisna skrinjica z žigom.

Na Čemšeniški planini sem sedela z zemljevidom v rokah, da sem sploh vedela, kaj mi razgled ponuja. Na vzhodu so Mrzlica, Kopitnik in Veliko Kozje, na jugovzhodu, edina gora, ki sem jo prepoznala, Kum. Pogled proti jugu se ustavi na Zasavski sveti gori. Na severu seže pogled prek Savinjske doline na Goro Oljko, Paški Kozjak in Pohorje.

Do avtomobila se vrnemo po poti vzpona. Ker izlet ni bil časovno dolg, in ker je pred nami še dolg dan, je najbolje, da obiščemo še katerega od zasavskih hribov; namig pa dobite prihodnji teden.

Nadmorska višina: 1120 m
Višinska razlika:
Trajanje: 1 ura in 45 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Planinski dom na Čemšeniški planini / Foto: Jelena Justin

Lična tabla nekaj metrov pred Čemšeniško planino / Foto: Jelena Justin

V priročniku so predstavljene vse gorenjske občine v samostojnih poglavjih. Besedila in fotografije podrobno predstavijo zgodovino krajev, znamenitosti in druge zanimivosti. Vodnik je izšel v sedmih jezikih (angleški, nemški, italijanski, francoski, španski in ruski).

Trda vezava, 312 strani, 2000 fotografij, 50 zemljevidov
Redna cena: 19,90 EUR
Cena za naročnike: 17 EUR + poština

Prodaja po tel.: 04/201 42 41, na: narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

Jedi za spomladanske dni

122

KUHARSKI RECEPTI

Solatni krožnik

Sestavine: 15 dag paradižnika, 10 dag paprike (zelene in rdeče), 10 dag korenja, 8 dag rukole, 10 dag radiča, 12 dag zelja, 8 dag fižola v zrnju, 20 dag kalčkov, kis, sol, poper, 1 dl olja, gorčica po potrebi.

Priprava: Vse vrste solate očistimo in operemo pod tekočo vodo in jo poljubno narežemo. Korenček olupimo in ne predrobno naribamo. Zelje narežemo na tanke rezance. Vse sestavine dekorativno naložimo na krožnik, prelijemo pa s prelivom.

Preliv: Olje in kis vmešamo, dodamo gorčico, sol, poper in marinado prelijemo po solati.

Beluševe smetanova juha

Sestavine: 1 kg beluše, 8 dag masla ali margarine, 10 dag mehke moke, 1, 5 l beluševe vode, 1 l kostne juhe, 2 dl kisle smetane, muškati orešček, sol, poper, muškati orešček.

Priprava: Beluše operemo in olupimo. Vršičke prihranimo za jušni vložek. Druge dele najprej skuhamo v slanem kropu in nato pretlačimo. Pretlačene beluše damo v zmes juhe in beluševe vode. Naredimo prežganje in juho vežemo. Vršičke na kratko pokuhamo posebej. Juho začинimo s soljo, poprom in muškati

nim oreščkom. Nazadnje dodamo še limonov sok in z vodo razredčeno kisló smetano.

Sirovi štruklji

Sestavine za testo: 30 namenske moke, 1 jajce, mlačna okisana in slana voda po potrebi.

Priprava testa: Naredimo vlečeno testo in ga oblikujemo v hlebčke, ki jih premažemo z oljem. Tako pripravljeno testo se bo lepše vleklo in se ne bo trgalo. Spočito testo razvaljamo na pomokanem prtju. Robove odrežemo, testo namažemo z maščobo in nato s pripravljenim nadevom in zvijemo v štru-

kelj. Zavijemo ga alufolijo, ki jo namažemo z oljem in potresemo s presejanimi drobtinami. Kuhamo v slanem kropu 30 minut. Kuhane odvijemo in narežemo. Prelijemo jih z na maslu prepraženimi drobtinami.

Nadev: 40 dag skute, 2 dl kisle smetane, 2 jajci, 8 dag margarine, 8 dag drobtin, 12 dag kruha, sol, poper.

Skuti primešamo jajci in na kocke narezan svež bel kruh. Nadev po okusu začинimo. Nekaj maščobe razpustimo in pokapljamo po razvaljanem testu. Dve tretjini testa namažemo s pripravljenim nadevom.

Piščanec dobre gospodinje

Sestavine: 2 manjša piščanca, 10 dag prekajene slanine, 50 dag šalotk ali mlade čebule, 2,5 kg krompirja, 1 dl maščobe.

Priprava: Piščanca razrežemo na kose in jih solimo. Maščobo segrejeemo in najprej opečemo piščanca, dodamo slanino in očiščeno šalotko. Vse skupaj damo v pečico in med peko polivamo s pečenkinim sokom, po potrebi dolijemo juho in belo vino. K piščancu lahko dodamo krompir, korenje, zeleno in peteršilj, da se nekoliko popeče. Piščanca ponudimo z zeleno solato.

JANEZ ŠTRUKELJ

Zbirajo denar za društveni kombi

V Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih Kranj nameravajo letos zamenjati deset let star kombi, ki služi za vsakodnevne prevoze njihovih članov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Slepí in slabovidni, na Gorenjskem jih je 420 včlanjenih v medobčinsko društvo, sami ne morejo voziti osebnih avtomobilov. Velikokrat jih k dejavnostim, ki jih zanje organizira društvo, tudi svojci ne morejo peljati. Društveno vozilo je dragocena rešitev za tiste ljudi, ki se udeležujejo seminarjev, srečanj, izobraževanj, delavnic, pravita predsednik medobčinskega društva **Emil Muri** in tajnik **Beno Virt**. Na poti med Kranjem in drugimi gorenjskimi kraji (do Kranjske Gore in Žirov) je tako rekoč vsak delavnik, pogosto pa tudi ob koncu tedna, ko so različna srečanja in tekmovanja po vsej Sloveniji. Potuje pa tudi v tujino, pred nedavnim denimo na Češko in Hrvaško, ko so tam tekmovali slepi in slabovidni športniki.

Za nov društveni kombi bodo potrebovali 36 tisoč evrov. Polovico imajo že zago-

Člani gorenjskega društva slepih in slabovidnih na eni od svojih voženj / Foto: Gorazd Kavčič

tovljeno iz sredstev FIHO (fundacije invalidskih in humanitarnih organizacij), nekaterih gorenjskih občin in Lions klubov, ki so jih zaprosili za donacijo, pravita sogovornika. "Razliko bomo zagotovili s prodajo starega kombija, računamo pa še na donacije drugih gorenjskih občin, od koder so naši člani, prav tako se dogovarjamo z

gorenjskimi Lions klubi. Razposlali smo tudi prek dvesto prošelj za denarne ali materialne prispevke za srečelov, ki ga bomo priredili ob našem srečanju 5. junija na Okroglem. Donatorje vnovič prosimo, naj nam pomagajo doseči cilj: nakup novega kombija, ki bi ga želeli predati namenu sredi oktobra od dnevu bele palice," pravita

Muri in Virt. V prihodnjih tednih želijo pripraviti tudi dražbo slik, ki so jih naslikali slabovidni slikarji, prodajna razstava pa naj bi bila tudi v prostorih Gorenjskega glasa.

Račun, na katerega lahko donatorji nakažejo svoj prispevek za kombi, je: 051 00-8010547578 (sklic 80000 ali namen "za društveni kombi").

Pripravljajo se na teden mladih

Pri Klubu študentov Kranj bodo tudi letos poskrbeli, da se bo drugi teden v maju v Kranju dogajajo marsikaj zanimivega.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Tradicionalni, letos že 16. teden mladih se bo začel v petek, 7. maja, in bo trajal do sobote, 15. maja. Vmes se bo dogajalo marsikaj, prireditve pa bodo namenjene tako najmlajšim kot večno mladim, predvsem pa mladim po srcu.

"V letošnjem programu je različnih prireditev več kot sto trideset, rad pa bi poudaril dejstvo, da smo organizatorji ponosni, da se vračamo v staro mestno jedo, saj se bo med petkom in četrtkom precej dogajalo tudi na Glavnem trgu, na Pungartu, vključili pa smo tudi različne lokale. Samo zadnji konec tedna, v petek, 14., in soboto, 15. maja, bodo večja zabavna dogajanja na Slovenskem trgu. V petek smo dali prednost domačim kranjskim izvajalcem in gostom iz Francije, v soboto pa bodo na zaključnem koncertu nastopili mnogi znani izva-

jalci na čelu z Dan D," je v imenu Kluba študentov Kranj povedal **Jože Bizovičar** in povabil že na vedno zanimivo noč silakov, ki bo prvi dan, v petek 7. maja, potekala na Glavnem trgu. Prav tako bo v petek v Planetu Tuš potekal koncert ob odprtju tedna mladih, ko bo nastopila skupina Crvena Jabuka. V rovih pod starim Kranjem bo v petek ob 19. uri odprtje fotografске razstave Matica Zorman, obeta pa se še vrsta drugih prireditev, za katere lahko izveste tudi na spletni strani tm.ksk.si ali na Gregorčičevi 6, kjer bo vse dni prireditve info točka. "Rad bi poudaril, da z nami sodeluje veliko različnih organizatorjev in društev, ki tudi sicer delujejo v kranjski občini," je še povedal Jože Bizovičar in dodal, da bo prireditve organizatorje stala okoli osemdeset tisoč evrov, od tega bodo večino računov plačali iz blagajne KŠK in s pomočjo sponzorjev.

GLASOVE POČITNICE

Naročnikom Gorenjskega glasa predstavljamo zanimiv predlog, kako preživeti dopust po zelo ugodni ceni. Skupaj s turistično agencijo Intelakta vas od **20. do 27. junija 2010 vabimo na grški otok Samos**. Redna cena aranžmaja je 589 EUR, **cena za naročnike pa le 479 EUR** (znesek, ki ga prihranite, je enak letni naročnini na Gorenjski glas)!

Cena počitnic vključuje letalski prevoz, polpenzion v hotelu Hydrele Beach s 4 zvezdicami, pijačo dobrodošlice, slovenskega predstavnika na lokaciji, voden izlet po otoku v slovenskem jeziku, grško večerjo na plaži, brezplačne ležalnike in senčnike ob bazenu, letališke in turistične takse, nezgodno zavarovanje ter dodatno

zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco. Če boste s seboj vzeli otroka, starega od 2 do 12 let, bo ob dveh odraslih cena zanj 233 EUR. Dodatno si lahko doplačate enoposteljno sobo za 82 EUR, se odpravite na izlet z ladjo v Turčijo za 84 EUR ali na Patmos za 57 EUR, vodeno v slovenskem jeziku.

Ker je Gorenjski glas družinski časopis, cena velja za celo družino. Če vas ponudba zanima, se oglasite pri nas na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju, nas pokličite na **04/201 42 41** ali nam pišite na: **narocnine@g-glas.si**. Prejeli boste potrdilo, s katerim boste na TA Intelakta na Prešernova 1 v Kranju lahko uveljavljali popust za nepozaben dopust na otoku Samos.

Gorenjski Glas

V torek, 4. maja, mineva trideset let, odkar Josipa Broza Tita ni več med nami. Ker je v naši zgodovini pustil neizbrisen pečat, vas vabimo na predstavitev knjige **Ženske v Titovi senci**. Avtor knjige, novinar in publicist Miro Simčič bo spregovoril o tej in tudi o prvi knjigi z naslovom **Tito brez maske**. Tita bo predstavil kot kompleksno in kontroverzno osebnost, kakršna je bila dežela, ki ji je vladal. O stvareh, ki še niso bile objavljene, se bo z njim pogovarjal bivši urednik Gorenjskega glasa, Jože Košnjek.

HIŠA KULTURE | GG

Miro Simčič s hčerko Katarino

Zanimiva predstavitev bo v četrtek, 6. maja, ob 19. uri v avli Gorenjskega glasa. Prijazno povabljeni! Vstop prost.

Gorenjski Glas

KOMENDA

Občina bo gradila z zasebnim partnerjem

Občina Komenda, ki že ima gradbeno dovoljenje za gradnjo medgeneracijskega centra, dogovori z Zavarovalnico Triglav, s katero so že imeli podpisano pismo o nameri, pa se niso izšli po načrtih občine, se je odločila, da bo več milijonov evrov vredno investicijo zgradila po sistemu javno-zasebnega partnerstva. "Na ministrstvu za finance so nam zagotovili, da je takšna gradnja možna in zakonita. V proračunu za omenjeno investicijo letos nimamo predvidenih sredstev, zato bomo v kratkem objavili razpis za investitorja, ki bo zagotovil banko in kredit. Skupaj z zasebnikom bo občina ustanovila skupno podjetje, ki bo najelo kredit za dobo petnajstih let. S podelitvijo stavbne pravice bo občina po petnajstih letih postala lastnik medgeneracijskega centra," je povedal župan **Tomaž Drolec**. Svetniki bodo Sklep o ugotovitvi javnega interesa in Sklep o soglasju k ustanovitvi stavbne pravice obravnavali na naslednji seji občinskega sveta. **J. P.**

LJUBLJANA

Junija bo evharistični kongres

Največji in najpomembnejši letošnji dogodek v katoliški Cerkvi na Slovenskem bo evharistični kongres, ki bo 13. junija na stadionu Arena Petrol v Celju. Zadnji tak kongres je bil junija 1935 in je trajal tri dni. Ljubljanski nadškof in predsednik Slovenske škofovske konference **Anton Stres** je na konferenci za novinarje povedal, da ima kongres tri glavne cilje. Prvi je potrditev nenadomestljive vloge nedeljske maše v življenju katoličana, drugi je spodbujanje katoličanov k širjenju vere in k življenju po njenih načelih, tretji pa je širitev zavedanja in pomeni dobrotelčnosti in solidarnosti v družbi. Na konferenci za novinarje so tudi povedali, da je papež Benedikt XVI. 27. marca v Rimu potrdil dekret o mučeništvu dijaka klasične gimnazije v Ljubljani in člana Katoliške akcije **Lojzeta Grozdeta**, ki so ga 1. januarja 1943 v bližini Mirne na Dolenjskem ubili partizani. V slovenski katoliški Cerkvi pričakujejo, da ga bodo na kongresu v Celju zato lahko razglasili za blaženega. Doslej je bil za blaženega kot edini Slovenec leta 1999 razglašen nekdanji mariborski škof Anton Martin Slomšek. **J. K.**

www.gorenjskiglas.si

ANKETA

Kam za praznike

ANA HARTMAN

V tokratni anketi smo so-govornike povprašali, kako preživljajo prvomajske praznike, ki so letos zelo radodarni s soncem.

Foto: Tina Dokl

Eva Mihelič, Kranj:

"Nič posebnega ne počnemo v teh dnevih. Z družino hodimo v naravo, obiskujemo sorodnike ... Prvomajskih kresovanj in praznovanj se nimamo namena udeležiti."

Silva Bajželj, Kranj:

"Ta teden sem prosta. Nove moči sem že nabirala na morju, kot vsako leto pa se bom s prijatelji udeležila prvomajskega shoda na Joštu, s čimer pokažemo solidarnost z delavstvom."

Andrej Pavlin, Cerklje:

"Ponavadi sem ob prvomajskih praznikih doma in tudi letos je tako. Ker je bilo lepo vreme, sem šel malo na kolo, poleg tega pa pomagam doma."

Nina Sladič, Kranj:

"Sem gimnazijka, proste dneve pa bom izkoristila za počitek, zabavo in dokončanje šolskih obveznosti. Na dopust ne gremo, prav tako se ne mislim odpraviti na prvomajske shode."

Eva Bajželj, Kranj:

"Ta teden normalno delam. Kljub temu sem lepe dneve izkoristila za vzpone na bližnje hribe, konec tedna pa se bom mogoče odpravila na kratek oddih na morje."

Na kosilu z naj županom

Znano je, da ste z 272 glasovi za najbolj prijaznega in najbolj elegantnega župana na Gorenjskem izbrali Petra Torkarja iz Gorij.

DINA KAVČIČ

Zdenko Kržišnik iz Kamne Gorice, ki jo je žreb določil, da bo z zmagovalnim županom povabljen na kosilo, je v gorjansko gostilno Fortuna pripeljal mož Lado. Oba vidno zadovoljna nad izidom glasovanja in tudi nad žrebom, sta rade volje počakala župana, ki je malo zamujal. V opravičilo je povedal, da je, odkar se ponaša s tem laskavim nazivom, prejel že več ovadb o nepravilnostih pri

delu. A se jih mladi župan ne boji. Pravi, da bo našel odgovor za vsako, le časa terja veliko. Zdenka je zanj glasovala zato, ker je njen mož Lado brat od očeta Petrove žene Katjuše. "Torej sem jaz njena mrzla teta," je dodala. Kosilu se je pridružila tudi direktorica Gorenjskega glasa, Marija Volčjak. Obed je mineval v sproščenem klepetu, ob občudovanju fotografij Petrove nekajmesečne hčerke Tare in ob obujanju spominov, kako je Lado osvojil Zdenki-

no srce pri njenih rosnih šestnajstih letih. Seveda je vse zanimalo, kakšen je bil celoten razplet t.i. mini volitev na Gorenjskem glasu, kar verjetno zanima tudi vse, ki ste oddali glasovnico. Vseh rezultatov nismo objavili z razlogom. Po naključju smo ugotovili, da je pri drugouvrščenem županu prišlo do nepravilnosti, ki so zrušile verodostojnost glasovanja za tega kandidata. Odločitev, da o tem ne bomo pisali, je bila nujna, saj te nepravilnosti

pomenijo kršenje osebnih podatkov. Zavedamo se, da so zaradi tega prikrajšani tako glasovalci, kot tudi župani, ki jih prav tako zagotovo zanima razplet glasovanja.

Kosilo ob dobri hrani se je zaključilo v popoldanskih urah, ko smo si ogledali še razstavo ročnih del, ki so jo kot eno do spremljajočih prireditev pripravili ob Jurjevem semnju. Ob slovesu se je župan že posvečal novim nalogam, ki so ga čakale prejšnji konec tedna.

Lado in Zdenka Kržišnik z županom Petrom Torkarjem / Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo sončno, le v predgorju Julijskih Alp zmerno oblačno. Jutri bo še sončno, popoldne bo oblačnost naraščala. V nedeljo bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

5/23°C

SOBOTA

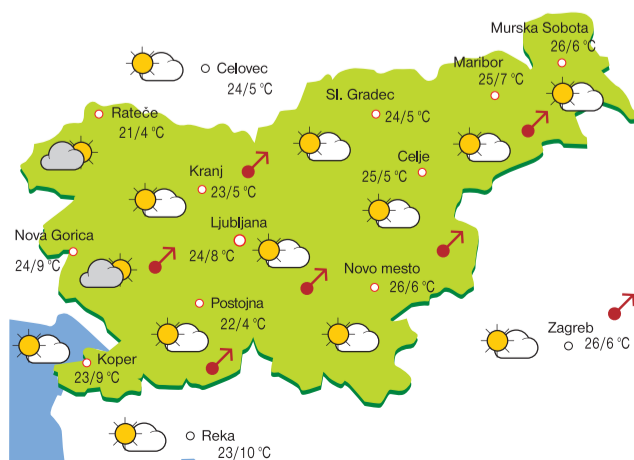

7/22°C

NEDELJA

9/18°C

ŠENČUR

Pred župniščem novi kip sv. Jurija

Pred šenčurskim župniščem stoji novi granitni kip sv. Jurija, ki je delo in dar kamnoseka **Jureta Luskovca** iz Srednje vasi. Kip je minulo nedeljo v sklopu slovesnosti ob spominu na farnega zavetnika sv. Jurija, ki je godoval 23. aprila, blagoslovil župnik **Urban Kokalj**. Kasneje je na parkirišču pri pokopališču opravil še tradicionalno žegnanje konj. V Jurjevi paradi ob spremljavi šenčurske godbe je letos sodelovalo prek petdeset konj, ki so po zboru pred športno dvorano krenili po ulicah Šenčurja do prireditvenega prostora pri pokopališču. Parado prireja Konjeniški klub Šenčur. **A. H.**

Župnik Urban Kokalj blagoslavlja kip sv. Jurija. / Foto: Jože Šenk

KRANJSKA GORA

Kupil stanovanje in zadel 32 tisočakov

V ponedeljek zvečer je italijanski gost Hitovega igralniško-zabavišnega centra Korona v Kranjski Gori priigral le malenkost manj kot 32 tisoč evrov. Osemindesetletnik si bo ponedeljek zagotovo dobro zapomnil. Tega dne si je namreč kupil stanovanje in se potem odpravil praznovati v Korono, kamor z družbo sicer redno zahaja predvsem ob prostih koncih tedna. Tokrat pa se je odpravil s svojimi najbližjimi v Korono proslaviti podpis pogodbe o nakupu stanovanja in komaj verjel, da si je priigral še zajeten kupček denarja, ki ga bo seveda namenil za opremljanje. **M. A.**

KRANJSKA GORA

Srečanje konjenikov brez meja

V nedeljo se bodo v Kranjski Gori že tretje leto zapored na prireditvi Konjeniki brez meja srečali konjeniki iz Slovenije, Avstrije in Italije. Zbor konjenikov bo ob 11. uri v Podkorenu pri domačiji Rasinger. **M. A.**

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDNOČLA
(04) 281-2221 TRŽIŠČE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GOR

FAX:
(04) 281-2225 REDNOČLA
(04) 281-2229 TRŽIŠČE

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si

razpredrila

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Miss Športa Slovenija: prva spremljevalka Anja, missica Lea in druga spremljevalka Iva. / Foto: Črt Slavec

GLASBA, TV

JOŽEF IN NJEGOVA SANJSKO PISANA OBLEKA

Na Bled 13. maja prihaja znani muzikal Jožef in njegova sanjsko pisana obleka, ki ga je napisal Andrew Lloyd Webber. / Foto: arhiv muzikla

02

KULTURA

V SLIKAH ANGAŽIRAN IN ČUSTVEN

Kranjski likovni ustvarjalec Boleslav Čeru razstavlja v Kosovelovem domu v Sežani in v prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Cirila in Metoda v Kranju.

03

LJUDJE

ZAČELA SE JE SEZONA MISSIC

Dobili smo športno miss, v nadaljevanju pričakujemo ekološko, univerzalka letos praznuje deseto obletnico, slovenska miss pa bo novembra potovala na svetovni izbor v Vietnam. / Foto: Črt Slavec

08

PETEK_30. 04. 2010

KULTURA

ANGAŽIRAN IN ČUSTVEN

Kranjski likovni ustvarjalec Boleslav Čeru razstavlja v Kosovovelovem domu v Sežani in v prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Cirila in Metoda v Kranju.

Igor Kavčič

Sicer v Sežani, a pred Strunjanskimi solinami: (z leve) David Terčon, vodja galerijske dejavnosti v Kosovovelovem domu v Sežani, slikar Boleslav Čeru in slikovni kritik Davor Kernel

Likovni ustvarjalec Boleslav Čeru, doma iz Stražišča pri Kranju, v zadnjih letih svojo kreativno moč usmerja tako v lastno likovno delovanje kot v organiziranje likovnih razstav vsako leto pa tudi likovne kolonije Jasna, ki jo tradicionalno pripravlja vselej na drugem koncu Slovenije. V aprilu pa tja do polovice maja svoja dela razstavlja kar na dveh razstaviščih: v domačem mestu v prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Cirila in Metoda, v Sežani pa gostuje v Mali galeriji Mira Kranjca v Kosovovelovem domu, tamkajšnjem osrednjem kulturnem hramu. Medtem ko na Krasu razstavlja dela svoje že tradicionalne tematike strunjanskih solin, pa se v makedonskem društvu predstavlja z deli, nastalimi v zadnjem obdobju. Gre za 24 slik v mešani tehniki, ki jih je tokrat mogoče ločiti v dva avtorska cikla, ki jih slikar sam imenuje "vdrte slike" in "novice".

V prvem ciklu je avtor za osnovo vzel grafito. "Že ne

kaj časa zbiram zidne grafito, ki sem jih tokrat v celoti podredil svojim slikam, lahko bi rekel, da sem njihovo pojavnost spremenil v likovno govorico," je povedal **Boleslav Čeru** in dodal, da je njegov drugi aktualen opus, ki ga v zadnjem času intenzivno nadgrajuje, slikanje tako imenovanih "novic". Avtor hipen vtis ob pogledu na časopisno stran v svojem samosvojem slogu prenese na likovno polje. Slika je nekakšen dialog med sliko in besedo. Če na

slov in sliko ob namišljenem članku tvorijo liki pravih geometrijskih oblik in so predvsem v nekem barvnem sobivanju, pa besedilo določajo ostre in samozavestne črne linije.

V Sežani se predstavlja z zanj prav tako že tradicionalno tematiko solin. "Več kot deset let se vsako leto vrnem na morje v Strunjan, kjer me soline vsakič znova postavljajo pred zanimiv likovni izziv." Čeru si na terenu naslika osnutke, slike pa potem dokonča v domačem

ateljeju. V svojem beleženju solin se približuje impresionizmu, da gre zares za soline, nam predvsem razkrivajo črne linije, bodisi horizontalne ali vertikalne. Z njimi so označeni zidci in stezice in vsa druga infrastruktura, pomembna za delovanje solin ... Gre za avtorja, ki je v svojem ustvarjanju zvedav in raziskovalen. Ustvarja po ciklih, odvisno od razpoložnja in vsega, kar ga obkroža. V svojem delu je tako družbeno angažiran in aktualen kot čustveno intimen.

PORAST ZBOROV IN FOLKLORNIH SKUPIN

Pomlad je minila v znamenju območnih in regijskih srečanj na področju ljubiteljske kulture, od nastopov zborov, folklornih ter plesnih skupin do fotografskih in literarnih srečanj.

Igor Kavčič

Temeljno področje delovanja kranjske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, ki ga vodi regijski koordinater Vladimir Brlek, je povezovanje v delovanju ljubiteljske kulture na območju Kranja in v občinah, ki so nekoč sodile v veliko kranjsko občino. "Naša nadgradnja pa je v koordiniranju ljubiteljske dejavnosti v regiji, saj je v Kranju tudi sedež koordinacije JSKD za Gorenjsko. Naša skrb ni le pripravljati srečanja in revije v okviru regije, običajno vsakič v organizaciji druge ob-

močne izpostave na Gorenjskem, ampak tudi časovno usklajevanje dogodkov, posredovanje informacij o razpisih, izobraževanjih in tudi pošiljanje najboljših gorenjskih ljubiteljskih skupin na državna srečanja in revije," je povedal **Aldo Komar**, na skladu svetovalec za multimedijско dejavnost. Že pred novim letom so tako v sodelovanju s FD Janez Puhar pripravili regijsko srečanje fotografskih skupin in posameznikov, v začetku februarja pa so na regijskem literarnem srečanju gostili pesnico Nežo Maurer. Regijsko srečanje lutkovnih skupin Saše Kumpa je sredi aprila prav tako že tradicionalno potekalo v Kranju.

Veliko povečanje je opazno predvsem na področju zborovskega petja in vokalnih skupin. Na območni reviji pevskih zborov se je letos predstavilo kar 19 zborov, med njimi vsako leto tudi trije, štiri zbori, ki svojo kakovost dokazujejo na Naši pesmi v Mariboru. Razveseljuje pa tudi dejstvo, da se tudi na revijah otroških in mladinskih zborov in skupin pojavlja vse več novih imen. "Tradicionalno ljubiteljsko področje je tudi folklorna dejavnost, ki se prav tako širi. Pripravili smo uspešni območni srečanja tako za odrasle kot otroške in mladinske skupine, predstavilo pa se je tudi pet folklornih skupin drugih narodnosti, ki živijo v

Kranju," dodaja Komar. Zgovoren podatek o kvaliteti folklornih skupin je tudi ta, da je bilo od devetih skupin na regijskem srečanju kar šest skupin s kranjskega območja. Še posebej obsežna je ljubiteljska dejavnost na področju plesa, poleg območne revije plesnih skupin bodo prav v kranjski izpostavi JSKD pripravili tudi regijsko srečanje. To bo tudi letos v Kranju, natančneje, 23. maja v Prešernovem gledališču. "Poleg tega v okviru naše izpostave deluje tudi Center kulturnih dejavnosti, v katerem izstopajo predvsem naše delavnice različnih plesnih zvrsti, tu pa je tudi še likovno izobraževanje za otroke in odrasle."

LJUBLJANA

Nagrada za studio IlovärStritar

Studio za vizualne komunikacije IlovärStritar je prejel prestižno nagrado Art Directors Club (ADC), Bronze Cube za celostno podobo 4. Bienala vidnih sporočil Slovenije. Nagrada bo podeljena 19. maja na gala prireditvi v New Yorku. Slovenci smo tokrat prvič prejeli skulpturo bronaste kocke v visoko tekmovalni kategoriji celostnih podob. Art Directors Club (ADC), ustanovljena 1920 v New Yorku, je najstarejša institucija te vrste na svetu, ki nagraduje odličnost ter izjemnost projektov s področja vizualnih komunikacij. Vsako leto razpisuje svetovni natečaj za izbor kreativnih rešitev iz več kategorij in podeli prestižne nagrade projektom, ki dosegajo najvišje standarde odličnosti. Vsi nagrajenci so vključeni v potujočo razstavo, ki bo predstavljena v Severni in Južni Ameriki, Evropi in Aziji. Razstava lanskega, 88. tekmovanja, do 2. maja poteka v mestni hiši v Ljubljani. Studio IlovärStritar, Jernej Stritar je tudi avtor celostne podobe Gorenjskega glasa, je lani novembra pripravil celostno podobo za bienale vidnih sporočil (ta je vsakič zaupana drugemu oblikovalskemu timu). Izdelali so mrežo, sestavljeno iz dveh velikosti pik z različno gostoto rastra, ki temeljijo na mreži izbrane tipografije. Vsako od vidnih sporočil festivala so interpretirali prek 25 ilustracij, zgrajenih iz sistema pik. Za vsako vidno sporočilo, denimo oglas, je bila izbrana posebna ilustracija. Studio IlovärStritar sta leta 2008 ustanovila Robert Ilovär in Jernej Stritar, uveljavljena oblikovalca z bogatimi izkušnjami na področju celostnih podob in časopisnega oblikovanja. **I. K.**

KINO SPORED

PLANET TUŠ KRANJ

Petek, 30. 4.

19.30 ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI

15.40, 18.20, 21.00, 23.30

IRON MAN 2

15.10, 17.20

KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D

16.10, 20.50, 23.10 LOVEC NA GLAVE

16.50, 19.00, 21.10, 23.20

PREDOBRA ZAME

16.35, 18.55, 21.15, 21.50, 23.35

SPOPAD TITANOV 3D

18.30 VSI SO V REDU

Sobota, 1. 5.

19.30 ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI

15.40, 18.20, 21.00, 23.30

IRON MAN 2

15.10, 17.20

KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D

16.10, 20.50, 23.10 LOVEC NA GLAVE

16.50, 19.00, 21.10, 23.20

PREDOBRA ZAME

16.35, 18.55, 21.15, 21.50, 23.35

SPOPAD TITANOV 3D

18.30 VSI SO V REDU

Nedelja, 2. 5.

19.30 ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI

12.35, 15.40, 18.20, 21.00

IRON MAN 2

11.00, 13.00, 15.10, 17.20

KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D

12.00, 14.40, 16.10, 20.50

LOVEC NA GLAVE

12.30, 14.40, 16.50, 19.00, 21.10

PREDOBRA ZAME

11.30, 14.15, 16.35, 18.55, 21.15,

21.50 SPOPAD TITANOV 3D

18.30 VSI SO V REDU

Ponedeljek, 3. 5.

19.30 ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI

15.40, 18.20, 21.00 IRON MAN 2

15.10, 17.20

KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D

16.10, 20.50 LOVEC NA GLAVE

16.50, 19.00, 21.10 PREDOBRA ZAME

16.35, 18.55, 21.15, 21.50

SPOPAD TITANOV 3D

18.30 VSI SO V REDU

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

IZBIRAMO PARE ZA GRAJSKO POROKO

1. POLONA HABJAN (30)
IN SIMON ZORMAN (31)

2. BARBARA GREGOREC (26)
IN TINE BAJT (30)

3. IRENA ČUFER (31)
IN SAŠO JUNEŽ (32)
Z LUCIJO

4. TANJA URANKAR (33)
IN ROBERT RAVNIKAR (33)
Z MAJEM IN NIKO

5. VESNA CVETANOVIĆ (29)
IN IGOR SREBRENOVSKI (27)
Z LEOM

6. MATEJA KOMPARA (29)
IN IGOR ROZMAN (32)
S TJAŠO IN NEJCEM

7. MIRJANA KRSTIČ (55)
IN ŽARKO DOLENC (54)

8. NATAŠA KRISTANC (33)
IN BORUT KUNSTELJ (37)
Z ALJAŽEM IN TEVŽEM

9. EVA BENIGAR (29)
IN KLEMEN KOSTIČ (32)
S TEJO IN ŽANO

10. NEJKA HAFNAR (28)
IN TOMAŽ HAFNAR (34)
S TJAŠEM

11. LIDIJA STENOVEC (28)
IN DEJAN MAKARIČ (28)
S KRISTJANOM IN DORJANOM

12. DAMJANA AŽMAN (29)
IN ROMAN ZORMAN (28)

13. BRANKA PAŠALIĆ (27)
IN DAVOR SREBRENOVSKI (32)
Z DARIOM

14. HELENA PESTAR (27)
IN KLEMEN DEBELAK (32)
Z ŽANOM

15. TINA BERLOT (33)
IN IZTOK ČERNEKA (37)
Z ZARJO IN IRIS

16. NINA MEŽEK (33)
IN IZTOK KLEMENC (41)
Z MATIJEM

FEN KREATIV
iz vrhovi od glave do pete

Kidričeva c. 12, 4000 Kranj
tel. 0590/33355
www.fenkreativ.com,
e: info@fenkreativ.com

VSE POROČNE LEPTNE STORITVE NA ENEM MESTU:

- ★ FRIZURA
- ★ MANIKURA
- ★ PEDIKURA
- ★ GELIRANI NOHTI
- ★ LIČENJE

TUDI ZA DRUŽICE IN SVATE

Star
make-up studio
... kjer ustvarjamo zvezde

MOBILNI LEPTNI SERVIS
za storitvena vaši izbrani lokaciji
(Gorenjska, osrednja Slovenija)
www.lepotainporoka.com

15% popust ob izbiri vsaj treh poročnih storitev. Popusti se ne seštevajo.

Thomas Sodja
ZLATAR
LESCE

Poročni prstan -
spremljevalec življenja

Begunjska cesta 2
4248 Lesce
Slovenija
tel.: 00386 (0)4 531 89 80
tel.: 00386 (0)41 357 945
Samozaposlen v kulturi

www.thomassodja.si

HUMOR, POTOPIS

PAHORJEVA PRVOMAJSKA POSLANICA

Naš vrli premier Borut Pahor se je ob dnevu upora proti okupatorju podal v Rim in z znanega balkona vadil za letošnje prvomajsko poslanico Slovincem. Posneli smo del njegovega izvajanja.

Mali Brat

Ob dnevu upora si je naš premier Borut Pahor vzel prost dan in se odpeljal v Rim, kjer se je mudil v tamkajšnji samostojni državi. Z enega najbolj znanih tamkajšnjih balkonov je vadil svojo letošnje prvomajsko poslanico.

Naši velikobratri mikrofon so bili tudi tokrat tako dobro postavljeni, da smo ujeli nekaj ocvirkov iz Pahorjeve poslanice. Začel je takole: "Draaagi Slovenci, drage Slovenke ... in pol en kup bla-bla-bla o tem in onem: kakšen je danes pomen prvega maja in kako je bilo najbrž včasih, ko njega še ni bilo in so bili ljud-

je malo bolj borbeni kot danes, in kako gre danes mnogim predvsem za pleskavico in pir, rdeč nagelj pa jim nič več ne pomeni ... Skratka 6,07 minute nakladanja, kot je za beležili naš prisluškovalec ... Nadaljevanje s prvomajskimi željami posamezni-

kom se nam je zdelo bolj zanimivo. Takole je vadil Borut: - poslancu Srečku Prijatelju v koprskem zaporu želimo veliko novih prijateljev, - Katarini Kresal uspešen nakupovalni izlet v Milano, - Branku Grimsu največjo klobaso, veliko čebule in od-

govore na vse, kar še želi vedeti o vladni koaliciji, pa si ne upa vprašati,

- psom vseh pasem porcijo najboljših prazničnih briketov,

- Janezu Janši več sreče pri igranju loterije, če mu že na volitvah ne uspe,

- Martinu Strelu veliko sreče in mimo morje pri njegovem plavanju iz Holywooda v Slovenijo.

Zanimivi pa sta bili tudi obe poslanici, vezani na Gorenjsko:

- Radovljčanom želimo tudi v prihodnjem letu svobodna krila nad Lescami,

- žirovniškemu županu Pogačarju pa, naj vendarle za trenutek odloži delo (Gorenjski glas) in prisluhne oddaji *Veselo (nekoliko) po domače*.

S SPAČKOM DO KIJEVA IN NAZAJ (33)

VINARIJA PURCARI

Vinarija Purcari na jugu Moldavije je z visoko ogrado ograjen kompleks, ki na prvi pogled deluje kot naše Brdo.

Igor Kavčič

Velika tabla nas je usmerjala z "glavne" ceste proti Vinariji Purcari, a preden smo se pripeljali do velikega ograjenega kompleksa, smo med vožnjo skozi vas spoznavali še moldavsko vaško, cestno in siceršnje družbeno realnost. No, Purcari je povsem

drug svet. To smo spoznali že na "kapiji", torej vratarnici, kjer nas je ustavil vratar ter sicer prijazno popisal naše avtomobilske registracije in po en dokument na avto. Ko smo se peljali proti nekakšnemu podeželskemu dvorcu, nas je takoj očarala čista in urejena okolica, po parku so se sprehajali pavi, že na parkirišču pa smo ugotovili, da gostje našega tipa tam niso prav pogosti

Velika sobana z dolgo mizo, ravno pravo za kakšne grajske pojedine, ter z lovskimi trofejami po stenah je na nas, navadne zemljane, delovala kar nekoliko strašljivo. / Foto: Igor Kavčič

obiskovalci. Črn prestižni Mercedes in prav tak terenec bavarskega izvora sta nam dala vedeti, da vina kaj več kot za pokušino ne bomo deležni. Vsaj naš potovalni

proračun je bil glede na situacijo in prostor povsem primeren.

Ko smo prišli v klimatizirano pisarno, nam je vodička v odlični angleščini takoj ponudila vodenje po vinariji in pokušino njihovih vin, ki bi sledila, a bi nas to stalo, če se prav spominjam, prek sto evrov, zato smo se raje odločili za dve buteljki in zanji odšteli kakih dvajset evrov; privoščili smo si cabernet sauvignon in eno od njihovih domačih vin, ki je imel okus kot nekakšen portovec ... Vinarija Purcari, imenuje se po bližnjem kraju, je stara že več kot 180 let, pred sedmimi leti pa so jo temeljito obnovili in z odličnimi moldavskimi vini začeli znova osvajati zahodne trge. Med drugim si ta odlična vina, poleg caberneta, ki je francoskega izvora, sta še posebej cenjeni tudi njihovi sorti "rosu de Purcari" in "negru de Purcari", lahko privoščite tudi pri nas, saj jih uvaža eno od slovenskih podjetij.

Vabljeni k sodelovanju!

Glasovnice pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali jih oddajte v nabiralnik na naši poslovni stavbi. Oddate lahko tudi več glasovnic hkrati. Zadnja bo objavljena v petek, 30. aprila. Upoštevali bomo vse glasovnice, ki bodo k nam prispele do ponedeljka, 3. maja, do 9. ure. Rezultati bodo znani v torek, 4. maja.

Glasovnica za Grajsko poroko

Glasujem za par: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Tel. št.: _____

Podatki bodo uporabljeni le za namen tega glasovanja.

Radio Kranj 97,3 Mhz

(www.radio-kranj.si/progrm.php)

Današnja Tema dneva, ki se začne ob 9.15, bo posvečena malim živalim. Naša gostja, veterinarica Zlata Čop, bo odgovarjala tudi na vaša vprašanja. Zgodnje popoldne je rezervirano za novice iz Evropske unije, po 16. uri pa boste med drugim slišali "dva ducata radioaktivnih". Prvomajski program bomo začeli z budnico v izvedbi Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj, za praznični utrip pa bo poskrbljeno tudi čez dan. Kljub temu vas ne bomo prikrajšali za redne oddaje in rubrike. Med njimi so tudi mali oglasi, ki jih lahko oddate v živo ob 12.15, že pred tem pa na naši spletni strani. **Nedeljsko** dopoldne bo v znamenju narodnozabavnih viž, popoldne pa športnih rezultatov. V **ponedeljkovi** oddaji Se res poznamo ob 9.15, pričakujemo predsednika Čebelarke zveze Slovenije Boštjana Noča. V **torek** ob 17.15 lahko prisluhnete Avtomobilistični oddaji. V **sredo** ob 9.15 se nam bo v studiu pridružil Srečko Štagar z Zavoda za turizem Kranj, v **četrtek** ob isti uri pa bomo govorili o kongresu sekretark, poslovnih sekretark in tajnic.

Radio Ognjišče, 102, 3, 104,5 in 105, 9 Mhz

(www.ognjisce.si/napovednik/napovednik.htm)

V **petek** ob 13.15 bo Marija Merljak več povedala o kruhu, ob 19. uri boste lahko prisluhnili glasbi skupine Delirious, ob 20.30 bo oddaja Svet na dlani. V maju bomo vsak večer ob 19.30 prebirali šmarnice Dragice Šteh: To delajte v moj spomin. V **soboto** ob 11. uri bo v našem studiu p. dr. Christian Gostečnik. Tema pogovora: Zapleti v starševstvu - prepir. V **nedeljo** ob 9. uri bomo govorili o Torinskem prtju, ob 19. uri predstavili škofa Janeza Jenka in ob 20.30 poslušali posnetek Mozartovih lavretanskih litanij. V **torek** ob 18.15 bo generalni tajnik Slovenske Karitas Imre Jerebic govoril ob 20. obletnici delovanja. V **sredo** ob 16.10 se bomo dotaknili izvora imen slovenskih krajev, v **četrtek** ob 18.15 pa bomo slišali, kako je bilo na škofijskem dnevu mladih koprške škofije. Ob 20.30 bo še Karavana prijateljstva.

Radio Triglav, 96,00 Mhz

(www.radiotriglav.si/spored/)

Oddaja Doktor Petek se bo začela ob 13.10, tokrat pa bomo govorili o režimu obiskov v Splošni bolnišnici Jesenice. Ob 16. uri bo na vrsti Razgled s Triglava na občino Bled, po 19. uri vas vabimo k poslušanju pogovorne oddaje s psihologom Andrejem Debeljakom. **Sobotno** jutro bo namenjeno otroškemu programu, ob 10.10 se bodo začele Okoljske minute, po 13. uri Beseda mladih, zvečer bo na sporedu resna glasba. V **nedeljo** boste malo po 9. uri slišali Triglavsko kuhalnico, male oglase bomo sprejemali po 11. uri. Oddaja Dobri ljudje bo na vrsti ob 15.10. V **ponedeljek** bo ob 8.10 na vrsti oddaja Jejmo malo, jemo zdravo. Po 13. uri se bo začel Športni ponedeljek. V **torek** bomo obiskali Begunje na Gorenjskem. Ob 16. uri boste lahko slišali pregled dogodkov v občini Gorje. V **sredo** bomo ob 9.10 govorili o naših mladih prijateljih, ob 16. uri bomo pregledali dogajanje v občini Jesenice. V **četrtek** bomo 7. uri odkrivali Zaklade ljudske modrosti. Po 9. uri bo na sporedu oddaja Triglavski zeleni vrtiček, malo po 13. uri bo naš program v znamenju kulture. Zvečer nas bo med zimzelene melodije povabil Drago Ariyani.

Radio Potepuh, 91,0 Mhz (TELE-TV in SAT-TV)

(www.potepuh.com)

Radio Sora 91,1 Mhz

(www.radio-sora.si)

Zadnji dan meseca aprila bomo v oddaji Aktualno predstavili preventivno akcijo Počasneje je varneje, popoldne pa vas povabili na praznična prvomajska kresovanja in srečanja, s katerimi bo zaznamovana tudi praznična prvomajska sobota. V **nedeljo** ob devetih bo naša sogovornica dr. Metka Kralj. V kmetijski oddaji bomo govorili o novi uredbi o vnosu dušika v tla in gnojenju koruze, prsto nedeljsko popoldne pa bosta oblikovala Milena Miklavčič in Matic Jereb. V **ponedeljek** ob devetih bomo spraševali poslanca Milana Čadeža, ob enajstih čas namenili upokojujencem, popoldne in večer pa obrtnikom, podjetnikom, šolarjem in študentom. **Torek** prinaša napoved Venerine poti, vrele Zdravja in lepote, v katerih bomo nekaj več besed namenili prehrani in kozmetiki, večer pa zaključili s Kulturnim tu in tam ter vrtljakom zimzelene glasbe, za katerega bo kot ponavadi poskrbel Darko Kisovec. V **sredo** ob devetih nas čaka obisk Prešernovega gledališča, popoldne pa pristanek na Planetu glasbe, kjer bomo gostili mladega in perspektivnega pevca Gašperja Riflja in preverili koncertni napovednik za prihajajoče dni. **Četrtek** bo v znamenju oddaje Vprašanja in pobude, zvečer pa bodo naša ušesa pobožali zvoki harmonike.

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

1. maja 2010 Sobota Iztok, Jože, Maja	Seveda bo dan praznično obarvan in preživeli ga bomo v prijetni družbi, tako se nam bo zdelo, da je bil vsekakor prekratek, a nadaljuje se še lahko jutri.
2. maja 2010 Nedelja Živa, Bor, Ati	V tem dnevu so odprte vse možnosti, da se uresničijo dolgo pričakovani načrti, zaradi katerih smo že večkrat obupali, a želja še ni ugasnila.
3. maja 2010 Ponedeljek Aleksander, Milica, Filip	Novice, ki jih dobimo že na začetku dneva, nas bodo predramile in takoj sledi akcija, ki sproži kar nekaj nasprotnih mnenj. Ni kaj, ne bo nam dolgčas.
4. maja 2010 Torek Florijan, Cvetko, Žan	Še posebej pri finančnih pozornostih ne bo odveč. Svetuje se pazljivost pri vseh raznih naložbah ali nakupih, jutri je še en dan, počakajmo rajši nanj.
5. maja 2010 Sreda Anže, Jutta, Miran	Ker smo bili prezaposleni z mislijo na druge ljudi in se bomo tega tudi zavedali, bomo ta dan posvetili le sebi, brez slabe vesti. Veseli bomo novic.
6. maja 2010 Četrtek Domen, Manja, Jan	Za nekatere se obeta kar malce naporen dan, vse bo odvisno od tega, koliko se bomo pripravljeno prilagajati in sproti pozabljati napake iz okolice.
7. maja 2010 Petek Gizela, Aldo, Dunja	Nestrpnost bomo, saj nam v pričakovanju neke izpolnitve, ne bo dalo miru, vse dokler se to tudi ne zgodi. Presenečenja bodo v tem dnevu tako ali tako stalnica.

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torka prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka**, pripišite **rešitev + ime in priimek** na številko **031/69-11-11**, ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Osrečuje brez dotika, saj kot žarek zablesti, kot zdravilo je, omika in človeka bogati.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **starost**. Izžrebali smo **Vido Bobnar** in **Martino Pernuš**.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. marca - 21. aprila)
 Pri denarju bodite v prihodnjih dneh še posebej previdni. Investicija, za katero se boste odločali, ne bo tako dobra, kot si boste mislili. Na čustvenem področju bo zelo očitno, da vam prihaja do velikih in seveda tudi dobrih sprememb.

Bik (22. aprila - 20. maja)
 Prejeli boste novice o možni zamenjavi službe. Te novice naj vas ne preplašijo. Vsekakor je vredno razmisliti. Za same spremembe imate zelo ugodno obdobje. Kar se tiče zdravja, ne bi bilo nič narobe, če sami sebe malo razvajate.

Dvojčka (21. maja - 21. junija)
 Pravijo, da sreča raste iz brazd bolečine, ni pa nujno. Presenečenje, ki se vam obeta v bližnji prihodnosti, bo tako veliko, da kar nekaj časa ne boste mogli verjeti, da se vse to lepo, dogaja prav vam. In ne bo le iluzija, vse bo resnično.

Rak (22. junija - 22. julija)
 Zaradi dobre novice, ki jo boste v kratkem prejeli, boste z lahkoto ustvarili in dosegli svoj cilj. Dobro premislite, kako boste razpolagali z denarjem. Nekdo bo pokazal užaljenost, ker ste ga postavili na stranski tir. Ne odlašajte več in si vzemite čas.

Lev (23. julija - 23. avgusta)
 Neke govornice vas bodo spravile iz tira. Zadevi boste hoteli priti do dna in napeli boste vse moči, da temu naredite konec. Premalo se posvečate svojemu notranjemu jazu. Vzemite si čas in se poglobite v svojo podzavest, saj vas tam čakajo odgovori.

Devica (24. avgusta - 23. septembra)
 Malo se boste predali sanjarjenju in kovalni načrte za prihodnost. Na samem začetku ne boste v svoj krog nikogar spustili. A kasneje boste še vsake pomoči zelo veseli. Sami nad seboj boste presenečeni. Delovni projekti naj vas nikar preveč ne skrbijo.

Tehtnica (24. septembra - 23. oktobra)
 Polni energije in osebne sreče se boste podali novim izzivom naproti. Čisto malo se vam zaplete s strani ljudi, od katerih pričakujete podporo, a to vam ne bo vzelo poguma. Cilj, ki ste si ga zastavili, boste dosegli. V družinskem krogu boste presenečeni.

Škorpion (24. oktobra - 22. novembra)
 Vse bolj boste občutili potrebo po ljubezni. Pa naj bo to nežni pogled ali pa le pogovor v dvoje. Ravno v majhnih stvareh se skrivajo najbolj dragoceni zakladi. Ljubljena oseba vam bo z veseljem vračala čustva. Finance pridejo še pravi čas.

Strelec (23. novembra - 21. decembra)
 Že nekaj časa ste v pričakovanju sporočila in nikakor ga ne morete dočakati. Ravno, ko bodo dvomi presegli vrh, pridejo novice. V prvem hipu ne boste popolnoma zadovoljni, a čez čas boste spoznali, da je za vas to še najboljša rešitev. Torek bo vaš dober dan.

Kozorog (22. decembra - 20. januarja)
 V času, ki prihaja, boste imeli večje denarne izdatke. Resda boste vse omejili na minimum, a še vedno bo izdatek večji, kot pričakujete. Dodatne skrbi, ki so povezane s temi izdatki, se rešujejo same od sebe. Čustveno se bo odprl nekdo, od katerega to ne pričakujete.

Vodnar (21. januarja - 19. februarja)
 Brez pravega razloga boste v tem tednu večkrat slabe volje. Želeli se boste izogniti kakršnim koli obveznostim, a vam na žalost ne bo uspelo. Dobili boste povabilo v zanimivo družbo, ki vas reši malodušja in vse slabe energije.

Ribi (20. februarja - 20. marca)
 Brez večjih težav se boste prilagodili novostim na delovnem mestu. Izzivi vas bodo le še bolj motivirali in spravili na plan vse vaše delovne sposobnosti. Finančne težave, ki so pred vami bodo le trenutne, zato si nikar ne delajte skrbi.

TANJA ODGOVARJA

"Iskrica"

Spoštovana Tanja, skoraj vedno pogledam vaše odgovore in navsezadnje sem se odločil, da vam pišem tudi jaz. Zanima me namreč, kako mi kaže v ljubezni, kjer do sedaj nisem imel sreče. Ali lahko v kratkem pričakujem kaj več in obetavnjšega od osebe, za katero bi si želel? Ali si bom ustvaril družino?

Rojeni ste v znamenju Lune. Luna predstavlja vaš življenjski osebnostni simbol. Imate magnetno osebnost. Čeprav mnogo ljudi misli, da vas pozna in so vam blizu, to v resnici dovolite le redkim. Ker globoko čutite, sami navežete vezi zaupanja, preden to dovolite drugim. Ste romantik po duši, vendar se raje nagibate k odločitvam, ki vas navdihujejo, kot k ti-

stim, ki vas zavajajo. Za pravo ljubezen do sedaj enostavno še ni bil pravi čas in vse to, kar se vam sedaj dogaja, je tisto pravo. Simbol Kočije, ki ga imate v tem letu, vam prinaša veliko sprememb, največ na osebni in čustveni področju in vse vodijo v razcvet. Zna se zgoditi, da zamenjate okolje in se odločite za selitev, kar je povezano tudi s srčno osebo. V kratkem pričakujte, da se vam oseba, ki vam veliko pomeni, čustveno odpre, vi pa se prepustite vsem lepim trenutkom in dovolite, da se vam približa tako, kot še nihče do sedaj. Iskrica je že kar nekaj časa prižgana, potrebno je bilo le nekaj časa še, da postane ogenj. Seveda si boste ustvarili družino, imeli najmanj dva otroka in dom, točno takega, kot si želite. Srečno!

"Tridesetletnica"

Lep pozdrav! Zanima me, kdaj bom doštudirala, saj se moje šolanje vleče predolgo in počasi izgubljam upanje. Kako bom opravila s predmetom, ki mi povzroča največ težav, bo profesor še vedno tako pasji? Sem izbrala pravi poklic in kako kaže s službo? Rada bi že zaključila šolo in pustila tudi drugim lepim stvarjem prosto pot. Hvala za vetrič v krila.

Všeč mi je tvoj zadnji stavek, sem se nekajkrat nasmejala. Lepo se sliši, za vetrič v krila. Vsi imamo krila, morda celo znamo leteti, vendar na to žal pozabimo. Vsi, tudi jaz. Letošnje leto imaš pod simbolom števila trinajst. To je leto, ko boš pometla s tistim, kar si prerasla in predelala. V tebi se bo rodila želja po začnjanju novih razmerij, pa naj

bo to v prijateljstvu ali pa v ljubezni. Izražati boš začela nove dele svoje lastne osebnosti in se usmerila v kario in različne projekte. Podala se boš novim doživetjem naproti in opustila vse tisto, zaradi česar nisi bila sposobna leteti. Kmalu doštudiraš in predmet, ki ti dela težave, opraviš kot za šalo, res. Profesor hoče, da od sebe daš največ, kar premoreš in uspe obema, tebi, ki se dokažeš, in njemu, ker bo zadovoljen s tvojim znanjem. Izbrala si pravi poklic in pred teboj je zanimiva, morda naporna služba, a polna doživetij in vedno novih projektov. Prišel je čas za druge lepe stvari in dovoli vetriču, da te odnese v nebo. Lepo se imej.

Elektronski naslov, kamor lahko pošiljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

Saloni pohištva

www.prevc.si

Velika spomladanska akcija

Kuhinja LINA

-40%

Kuhinja TULIPANA, IRENA, NEŽA, BRINA, JANJA, TAMARA, LAURA in LEONA

-30%

SVEA

KUHINJSKA
BLAGOVNA ZNAMKA
ŠT. 1
V SLOVENIJI

Kuhinja HORTENZIJA in vse ostale kuhinje

-20%

Akcijski popusti veljajo ob naročilu lesenega dela kuhinje nad 1.667 EUR za gotovinsko plačilo in sicer do 31. 5. 2010.

KRANJ Žabnica, Dorfarje 17, tel.: (04) 502 19 00, e-pošta: info@prevc.si
LJUBLJANA BTC HALA 10, tel.: (01) 541 18 20, e-pošta: prevc@btc-city.si

GORENJSKI GLAS	GLASBENO DELO, POPEVKA	STROKOVNIAK ZA IRANSKO UMETNOST	REČNA RIBA	KULTURNA RASTLINA ZA IZDELAVO PIVA	UROŠ IVANC	PRVO NARAVNO ŠTEVILO	ŽIVALSKA NOGA, SAPA	PEVKA GOTAR	GORENJSKI GLAS	PROSTAŠKA OSEBA	LANENO PREDIVO	OSKAR ZARNIK	NAŠ SKLADATELJ (DANILO)	SVINJA (NAREČNO)	POLITIČNO ZATOČIŠČE
MEGLENA SENCA PREDMETA			29		32				VRTELA SE JE NA GRAMOFONU			23			
PODROČJE KAZNIVIH DEJANJ							17		DOSTAVA ARTIKLOV Z AVTOM	13			26		
VISEČE ŽIVALSKO USTNICE				7	TOPILO ZA LAKE			19				GORSKE REŠEVALNE SANI			
LETOPIŠ, KRONIKA	21				4	ZADNJK (LATINSKO)				27	ORANJE			11	
MELONA						VZDEVEK RADKA POLICA	ŠČETKA							TATVINA	INDIJSKO BRENKALO
BEN STILLER	8		KRČMAR	PREBIVALCI TRSTA	38		ŽLEBASTA VDOLBINA			28		36	KARMEN STAVEC	1	
SPRINTER BOLDON				RALNA ZEMLJA				KRAJ PRI OPATLJI				TEKOČINA V ŽILAH			
SESTAVIL: F. KALAN	INICIATIVA	VOHUN	18			14		LOU REED			VRELEC V ROGAŠKI SLATINI		5		
MANUŠA TEKOČA VODA		IZDELOVALEC OROŽJA	30				DRŽAVA V J. AMERIKI		40						25
JAPONSKA UMETNOST REZLANJA FIGURIC IZ PAPIRJA				20			DOLENSKA JED	IME IN PRIIMEK SL. PEVCA (I. M.)		9			31		
STAREJŠI MODEL VOZILA VW						JANEŽ (LATINSKO)								1	2
URŠKA ŽAKELJ	2		PASJA PASMA					16						3	4
GOSTA BOMBAŽNA TKANINA			USTANO-VITELJ ISLAMA											5	6
ROMUNSKI TEREŠKI AVTO				USODA										7	8
ADELBODEN ANADIR IATRIKA MAVTA ORIGAMI		DROBNI DELCI NESNAGE V ZRAKU	EGIPČ. BOG SONCA											9	10
LEPAK	33		MEDIJSKI VODITELJ BIZOVICAR			NAGON								11	12
OPLIČJE						ŽIVALSKO KRDELO								13	14
SMUČARSKI CENTER V SVICI														15	16
GIB BATA GOR IN DOL	35													17	18
														19	20
														21	22
														23	24
														25	26
														27	28
														29	30
														31	32
														33	34
														35	36
														37	38
														39	40

HORTENZIJA

GLIVIJA

TULIPANA

CARISSA

PINA

Nagrade:
1. nagrada: bon za nakup v vrednosti 40 EUR; 2. nagrada: bon za nakup v vrednosti 30 EUR; 3. nagrada: bon za nakup v vrednosti 20 EUR; Tri nagrade podarja Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 12. maja 2010, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

DRUŽABNA KRONIKA

ZAČELA SE JE SEZONA MISSIC

Leto je naokoli. Dobili smo športno miss, v nadaljevanju pričakujemo ekološko, univerzalka letos praznuje deseto obletnico, slovenska miss pa bo novembra potovala na svetovni izbor v Vietnam.

Alenka Brun

Festivalni dvorani so konec tedna med devetnajstimi brhkimi dekleti, ki se aktivno ali rekreativno ukvarjajo z različnimi športi, izbirali miss Športa Slovenije. Spremljalni program izbora so popestrili pevki Martina Šraj in Vesna Kociper, pevec Erik Ferfolja, zmagovalke hrvaške Dore Feminnem, skupina Seksplozion, gorenjski ljudski godci Suha špaga, plesni par Maja Pucelj in Peter Fileš, pa plesne skupine Squad zero, B-chicks in Male zmajčice, beatboxer Emran, orgličar Robert Ivačič, zani-

mivi so bili tudi demonstratorja mešanih borilnih veščin in nastop manžoretk. Izbor sta povezovala športna novinarja in voditelja Mateja Janežič in Jure Tepina.

Med 'bodočimi' missicami smo našli kar nekaj gorenjskih lepotic. Dekleta so bila z Jesenic, Domžal, Mengša, Kranja in Srednje vasi v Bohinju, vendar je preboj med najlepše uspel le sedemnajstletni Anji Mihelič iz Domžal. Postala je prva spremljevalka, druga je bila 26-letna Iva Blatnik, zmagala pa je osemnajstletna Ljubljanka Lea Perovšek. Izbrali so še miss fotogeničnosti, kar je postala osemnajstletna Ljubljanka Zala Windschnurer.

In še ostajamo pri missicah. Pred nedavnim je potekal že drugi predizbor za lepотно-ekološko tekmovanje Miss ECO Slovenije, kateri finalni izbor bo 19. junija v znanem ljubljanskem nakupovalnem mestu, 15. maja bo drugi predizbor Miss Casino Kongo za Miss Earth 2011, natečaj Večerna obleka Miss Slovenije 2010 za Miss sveta 2010 je tudi odprl svoja vrata, castinge za najlepšo Slovenko začelja jutri. Miss Universe Slovenija pa praznuje deset let in medijem so šestnajst izbranih finalistk že predstavili. Letos bo najlepša 'univerzalka' dobila še mesečno štipendijo v višini štiristo evrov, ki naj bi jih porabila predvsem za študij.

Finalistke letošnjega leta so Maruša Pimat, Tjaša Resnik, Ula Šemole, Pia Sara Odlag, Rima Salman, Petra Ropret, Janja Klobasa, Sandra Marinovič, Marika Savšek, Ana Sekolec Kocijančič, Tina Hercog Huttler, Tjaša Nedeljko, Maja Žagar, Tamara Teofilovič, Renata Simič in Rebecca Kim Lekše. Dekleta bodo na finalni prireditvi oblekle modne oblikovalke Maja Štamol, Mojca Celin, Barbara Plavec in Urša Drofenik. Lanska miss Universe Slovenije Mirela Korač bo tako krono predala novi missici že čez dobrih štirinajst dni, izbor pa si boste lahko ogledali tudi v neposrednem prenosu iz studia Pro Plus na Kanalu A.

Na izboru za slovensko miss Športa so tekmovalke plesale tako ... / Foto: Črt Slavec

... druge pa malo (in precej) drugače. / Foto: Črt Slavec

Biatlonec Klemen Bauer je bil tokrat v žiriji. Na fotografiji z Marušo Žmitek iz Srednje vasi v Bohinju, ki se je tudi potegovala za naslov miss Športa Slovenije.

Zmagovalna trojka (Anja Mihelič, Lea Perovšek, Iva Blatnik) in skrajno levo najbolj fotogenična med tokratnimi športno-rekreativnimi lepoticami Zala Windschnurer. / Foto: Črt Slavec

Videli smo mažoretke, prisluhnili pevcem, se naužili elegantnih plesnih gibov, pristrčen pa je bil tudi nastop ljubljanskih 'tamalih' Zmajčic. / Foto: Črt Slavec

Mirela Korač v obleki recikliranih odpadnih materialov Ines Pugar bo zelo kmalu predala krono svoji naslednici, miss Universe Slovenije 2010. / Foto: arhiv organizatorja

VRTIMO GLOBUS

Na skrivaj posvojila

Sandra Bullock je za revijo People potrdila, da se ločuje od Jesseja Jamesa. "Žalostna sem in prestrašena," priznava. Če ločitev od motorista, ki jo je prevaral z več ženskami, ni presenečenje, pa je to nedvomno tri mesece in pol stari temnopolti deček Louis Bardo, rojen v New Orleansu. Po štirih letih od začetka posvojitvenega postopka sta ga domov prinesla januarja letos. "Popoln je, ne morem ga opisati kakorkoli drugače," pravi igralka, ki bo postopek končala kot mati samohranilka.

Premagal raka

Michael C. Hall je uspešno prebolel raka in se vrnil na delo, je sporočila njegova žena Jennifer Carpenter. Zvezdnik televizijske serije Dexter je januarja razkril, da se na kliniki v bližini Los Angelesa zdravi za Hodgkinovo boleznijo, maligno obliko raka, ki napade bezgavke. Za vlogo 'humanega' serijskega morilca je dobil nagrado združenja igralskega ceha in zlati globus, soproga pa v seriji igra njegovo sestro.

Nov najstniški idol

Avstralska policija je zaradi varnosti odpovedala koncert 16-letnega kanadskega pevca Justina Bieberja, potem ko se je okoli pet tisoč oboževalk začelo prerivati, osem je bilo huje poškodovanih. Histerija se je nadaljevala na Novi Zelandiji, kjer so mu že na letališču z glave sneli kapo in na tla zbili njegovo mamo. "Rad bi delil avtograme, se fotografiral in spoznal svoje oboževalce, a če se boste prerivali, mi varnostniki ne bodo dovolili," je razgreta dekleta prosil, naj se umirijo.

Razdrla zaroko

Švedska princesa Madeleine je odpovedala načrtovano poroko z zaročencem Jonasom Bergstromom. "Po tehtnem razmisleku sta se odločila, da bosta šla vsak svojo pot," so sporočili s švedskega dvora kmalu potem, ko so mediji objavili, da jo je odvetnik prevaral s norveško študentko Toro Uppstrom Berg. Njena starejša sestra, prestolonaslednica Victoria, pa se bo junija poročila z osebnim trenerjem in lastnikom fitness centrov Danielom Westlingom.

Maja Pucelj, soplesalka Petra Fileša (ki zna zelo dobro odpeti tudi kakšno pesem znanega Franka Sinatre), je na letošnjem izboru za miss Športa Slovenije z omenjenim soplesalcem poživila oder. / Foto: Črt Slavec